

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı

**TÜRKİYE’DE YAYINLANAN YERLİ VE ÇEVİRİ RESİMLİ
ÇOCUK KİTAPLARININ KÜLTÜR BAĞLAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Hilal Zeynep TAŞDEMİR
(Yüksek Lisans Tezi)

İstanbul – 2018

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı

**TÜRKİYE’DE YAYINLANAN YERLİ VE ÇEVİRİ RESİMLİ
ÇOCUK KİTAPLARININ KÜLTÜR BAĞLAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Hilal Zeynep TAŞDEMİR
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Oya ABACI

İstanbul – 2018

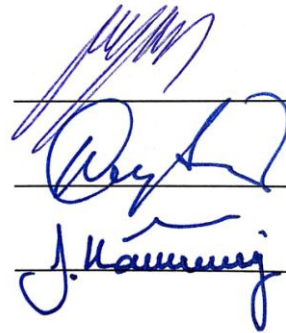
**Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.
© 2018**

Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı

Hilal Zeynep TAŞDEMİR tarafından hazırlanan 'Türkiye'de Yayınlanan Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının Kültür Bağlamında Değerlendirilmesi' başlıklı bu çalışma, 25.01.2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmzalar

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Oya Abacı
Üye : Doç. Dr. Necdet Neydim
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Işık Kamaraj

ÖZGEÇMİŞ

- 2007 Balıkesir Savaştepe Anadolu Öğretmen Lisesi
- 2013 Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalından mezun olma
- 2013 Kocaeli Gebze Ulus Ortaokulu'nda Okul Öncesi Öğretmenliği
- 2014 Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programına giriş

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Görev Yaptığı Kurum Milli Eğitim Bakanlığı Kocaeli Gebze Ulus Ortaokulu

E-Posta h.z.ozdil@outlook.com

TEŞEKKÜR

Çocuk ve edebiyat kavramları, birbiriyle ilişkili kavramlardır ve bu ilişki, çok erken yaşlarda başlayıp, yetişkin bir birey haline gelene kadar devam eder. Çocuğun, toplumun bir parçası olabilmesi için öncelikle dilini ve kültürünü öğrenmesi ve özümsemesi gerekmektedir. Özellikle erken çocukluk ve ilkokul dönemlerinde çocuk, çocuk edebiyatı eserleriyle kendi kültürünü, dilini, gelenek, göreneklerini tanımakla kalmaz, çeviri çocuk edebiyatı eserleri sayesinde de farklı kültürleri, insanları ve yaşayış şekillerini öğrenir.

Bu çalışmada da, 2013-2017 yılları arasındaki yerli ve çeviri resimli çocuk kitapları incelenerek kitapların kültür bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Tezimin hazırlanması sırasında bu konuyu seçmemde ve araştırmamda bana yardımcı olan, bilgi, görüş, deneyim ve kaynaklarını benden esirgemeyen tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Oya ABACI' ya öncelikle teşekkür etmek isterim.

Araştırma sürecinde bana yardımcı olan değerli öğretim üyesi Doç. Dr. Necdet NEYDİM'e, gerek lisans, gerekse yüksek lisansta desteğini esirgemeyen sevgili hocam Prof. Dr. Elif ÇELEBİ ÖNCÜ'ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Değerli hocalarımla yanı sıra bütün süreç boyunca fikirleriyle ve sabrıyla yanımda olan, elinden gelenin hep daha fazlasını yapmaya çalışan, yeri geldiğinde benimle birlikte uykusuz kalan sevgili eşim Sedat TAŞDEMİR'e teşekkür ederim.

Son olarak eğitim hayatım boyunca her zaman ihtiyaç duyduğum her imkânı bana sunan, maddi ve manevi bir an olsun yanımdan ayrılmayan, beni her zaman bir adım daha ileri gitmem için heveslendiren, teşvik eden, destekleyen ablam Zehra Sevde ATİK, annem Aysun ÖZDİL ve babam Saffet ÖZDİL'e sonsuz teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Hilal Zeynep TAŞDEMİR

ÖZET

Çocuk edebiyatı, edebiyatın önemli dallarından biridir. Tarihten günümüze, çocuklara verilen değer ve önem arttıkça, bu alanda gelişmeler yaşanması da kaçınılmaz olmuştur. Gerek dünyada gerekse ülkemizde yıllar içinde yaşanan bu gelişmeler, çocuk edebiyatı alanını da etkilemiştir.

Çocuklar, çocuk edebiyatı ürünleriyle etkileşim içine girdikçe başta dil gelişimi ve bilişsel gelişim olmak üzere birçok gelişim alanında gelişme kaydetmektedir. Bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda bir ülkede yayınlanan çocuk kitabı sayısının ve niteliğinin özellikle okul öncesi ve ilköğretim çağındaki çocukları doğrudan etkilediği söylenebilir. Kitapların resimleri, konuları, ana ve yardımcı karakterleri vb. etkenler çocukların birebir etkileşime girdikleri ve doğrudan etkilendikleri etkenler olarak sayılabilir. Resimli çocuk kitapları çocuğun dil gelişimini destekleyerek ana dilini geliştirmenin yanında, kendi kültürünü, alışkanlıklarını, gelenek göreneklerini ve değerlerini ona aşılayarak çocuğu, toplumun bir parçası olarak hayata hazırlar.

Bir ülkedeki çocukların resimli kitapları, o ülkenin kültürüne sahip yazarlar tarafından hazırlanan kitapları ve başka ülkelere, başka kültürlerle sahip yazarların çeviri kitaplarını içermektedir. Çocuklar, gerek yerli yazarlar tarafından yazılmış resimli çocuk kitaplarıyla, gerekse çeviri çocuk kitaplarıyla etkileşime girerek hem farklı kültürleri tanıyabilecek, hem de kendi kültürüne has özellikleri öğrenmiş olacaktır. Kültürler arasında farklılıklar olduğu gibi ortak değerler ve benzerlikler de bulunmaktadır. Bu bağlamda çocuk edebiyatı eserlerinde ortak değerlere yer verilmesinin kaçınılmaz olduğu söylenebilir. Coğrafi olarak yakın yaşamının getirisi olan ortak kültürel öğeler olmakla birlikte, günümüzde küreselleşmenin de etkisiyle evrensel değerlerin oluşması kaçınılmazdır. Bu durum, edebiyatın bir kolu olan çocuk edebiyatı eserlerinde kolaylıkla görülmektedir.

Bütün bunlar göz önüne alındığında yerli ve çeviri çocuk kitaplarının kültüre, evrensel değerlere, farklılıklara yer vermiş olması beklenmektedir. Buradan yola çıkılarak yapılan bu çalışmada, 2013-2017 yılları arası yayınlanan toplamda 55 adet resimli çocuk kitabı incelenerek kültür bağlamında değerlendirilmiştir. Yapılan araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkiye’de yayınlanan yerli yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları ile yabancı yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları arasında kültürel anlamda farklılıklar ve benzerlikler var mıdır?
2. Türkiye’de yayınlanan yerli yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları ile yabancı yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları arasında kültürel anlamda farklılıklar ve benzerlikler olmalı mıdır?

3. 2013-2017 yılları arasında Türkiye'de yayınlanan yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının sayıca oranı nedir?

Araştırmada, 28 yerli, 27 çeviri olmak üzere toplam 55 resimli çocuk kitabı incelenmiştir. Bu inceleme sırasında araştırmacı tarafından oluşturulan 40 maddelik ölçütler tablosu kullanılmıştır. 3 bölümden oluşan bu ölçütlerin ilk 20 maddesi kültürlemeyle, 21. maddeden 29. maddeye kadar olan bölümü kültürlenmeyle, 30. maddeden 40. maddeye kadar olan bölüm ise kültürleşmeyle ilişkili maddelerdir.

Araştırma sonucunda elde edilen yüzdeler yerli ve çeviri kitaplar için ayrı ayrı ve toplam olarak hesaplanmış ve yüzdeler arasında karşılaştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının çoğunda evrensel değerlere ya da kültürel öğelere rastlanmıştır. Genel olarak bakıldığında yerli kitaplardaki bu oranın çeviri kitaplara göre daha fazla olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Resimli Çocuk Kitabı, Kültür, Okul Öncesi Eğitimi

ABSTRACT

Children's literature is one of the important branches of literature. As value and importance given to children has increased from past to present, new developments in this area have become inevitable. In addition, social, political and economic changes , both in our country and the world , have had an effect on children's literature.

As children are interact to literature, they develop in many areas of development, especially language and cognitive development. Considering these influences, it can be said that the amount and quality of children's books published in a country directly affect the children in preschool and primary school age. The pictures, subjects, main and auxiliary characters of the books and similar factors can be counted on as factors in which children directly interact with. Children's picture books support the child's linguistic development and develop his mother tongue, and prepare him for life as part of society by instilling his own culture, habits, traditions and values.

Children's picture books in a country include books prepared by authors who have the culture of that country, as well as translated books of foreign writers from other cultures. Children will be able to recognize new and different cultures as well as learn the characteristics of their own culture by reading children's books written by native Turkish writers and foreign translated children's books. There are common values and similarities as well as differences between cultures. In this context, it can be said that the inclusion of common values in children's literature is inevitable. As with the common cultural elements that are the result of geographically close living, it is inevitable that universal values will be created with the effect of globalization. This situation is easily seen in children's literature.

Considering all this, it is expected that the native and translated children's books will include culture, universal values and differences. In this study based on this point, 55 children's picture books published between 2013-2017 were examined and evaluated in the context of culture. In this research, answers were sought for the following questions:

1. Are there the similarities and differences in the context of culture between children's picture books by Turkish writers and illustrators and those of foreign writers and illustrators?
2. Should there be any similarities and differences in the context of culture between children's picture books by Turkish writers and illustrators and those of foreign writers and illustrators?
3. What is the ratio of the number of native and translated children's picture books published in Turkey between 2013-2017?

In this study, a total of 55 children's picture books, 28 of which were native and 27 of which were translated, were examined. During this study, a table with 40 matter made by researcher was used. The first 20 items of this criterion are cultured, 21 through 29 are cultured, and the 30th to 40th items are related to culturalization.

The percentages obtained as a result of the research were calculated separately for native and foreign translated books and compared. As a result of the research, most of the children's books with native and translation picture have been found to have universal values or cultural elements. In general, it can be said that this ratio in native books is higher than in translation books.

Keywords: Children's Picture Books, Culture, Preschool Education

İÇİNDEKİLER

ÖZGEÇMİŞ	i
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xix
KISALTMA VE SEMBOLLER.....	xxii
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sınırlılıklar.....	3
1.5. Sayıtlar.....	3
1.6. Tanımlar.....	4
BÖLÜM II. ALANYAZIN.....	5
2.1. Kültür Kavramı	5
2.1.1. Kültürün Özellikleri	6
2.1.2. Kültürün Sınıflandırılması.....	6
2.1.3. Kültürleme Kavramı.....	7
2.1.4. Kültürlenme Kavramı.....	8
2.1.5. Kültürleşme Kavramı	8
2.1.5.1. Kültürleşme Modelleri	9
2.1.5.1.1. Tek Boyutlu Kültürleşme	9
2.1.5.1.2. Çift Boyutlu Kültürleşme	10
2.2. Çocuk Edebiyatı.....	10
2.2.1. Çocuk Edebiyatının Tarihsel Süreci.....	11
2.2.1.1. Dünyada Çocuk Edebiyatı	11
2.2.1.2. Ülkemizde Çocuk Edebiyatı	13

2.2.2. Çocuk Edebiyatı Türleri	14
2.2.2.1. Destan.....	15
2.2.2.1.1. Sözlü Destanlar	15
2.2.2.1.2. Edebi Destanlar	15
2.2.2.2. Söylence (Efsane).....	15
2.2.2.3. Öykünce (Fabl).....	15
2.2.2.4. Bilmece	16
2.2.2.5. Tekerleme.....	16
2.2.2.6. Şiir	16
2.2.2.7. Fıkra	17
2.2.2.8. Tiyatro	17
2.2.2.9. Gezi yazısı.....	18
2.2.2.10. Anı.....	18
2.2.2.11. Biyografi	18
2.2.2.12. Masal	19
2.2.2.13. Öykü ve Roman	19
2.3. Çeviri Kavramı	20
2.3.1. Çeviri Çocuk Edebiyatı ve Tarihsel Süreci	20
2.4. Resimli Çocuk Kitapları	21
2.5. Çocuk Edebiyatında Kültürel Ögeler.....	23
2.6. Konu ile İlgili Araştırmalar	23
BÖLÜM III: YÖNTEM.....	26
3.1. Araştırmanın Modeli.....	26
3.2. Evren ve Örneklem	26
3.3. Veri Toplama Araçları.....	26
3.4. Verilerin Toplanması	27
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	27
BÖLÜM IV: BULGU VE YORUMLAR.....	28
4.1. Kültürlemeyle İlgili Bulgu ve Yorumlar	28
4.2. Kültürlenmeyle İlgili Bulgu ve Yorumlar	68
4.3. Kültürleşmeyle İlgili Bulgu ve Yorumlar	88
BÖLÜM V: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	112

5.1. Sonuç ve Tartışma	112
5.1.1. Resimli Çocuk Kitaplarındaki Kültürleme ile İlgili Sonuç ve Tartışma.....	112
5.1.2. Resimli Çocuk Kitaplarındaki Kültürlenme ile İlgili Sonuç ve Tartışma....	117
5.1.3. Resimli Çocuk Kitaplarındaki Kültürleşme ile İlgili Sonuç ve Tartışma	118
5.2. Öneriler	120
KAYNAKÇA.....	122
EKLER.....	129
EK 1: YERLİ KİTAP LİSTESİ	129
EK 2: ÇEVİRİ KİTAP LİSTESİ	131
EK 3: ÖLÇÜTLER	133

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.1.	Türkiye’de Basılan Kitapların Yıllara Göre Sayıları ve Türleri.....22
Tablo 4.1.1.	Soru 1’e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....28
Tablo 4.1.2.	Soru 1’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....28
Tablo 4.1.3.	Soru 1’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....29
Tablo 4.2.1.	Soru 2’ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....30
Tablo 4.2.2.	Soru 2’ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....30
Tablo 4.2.3.	Soru 2’ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....31
Tablo 4.3.1.	Soru 3’e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....32
Tablo 4.3.2.	Soru 3’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....32
Tablo 4.3.3.	Soru 3’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....33
Tablo 4.4.1.	Soru 4’e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....34
Tablo 4.4.2.	Soru 4’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....34
Tablo 4.4.3.	Soru 4’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....35
Tablo 4.5.1.	Soru 4’e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....36
Tablo 4.5.2.	Soru 5’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....36
Tablo 4.5.3.	Soru 5’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....37

Tablo 4.6.1.	Soru 6'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	38
Tablo 4.6.2.	Soru 6'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	38
Tablo 4.6.3.	Soru 6'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	39
Tablo 4.7.1	Soru 7'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	40
Tablo 4.7.2.	Soru 7'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	40
Tablo 4.7.3.	Soru 7'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	41
Tablo 4.8.1.	Soru 8'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	42
Tablo 4.8.2.	Soru 8'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	42
Tablo 4.8.3.	Soru 8'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	43
Tablo 4.9.1.	Soru 9'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	44
Tablo 4.9.2.	Soru 9'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	44
Tablo 4.9.3.	Soru 9'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	45
Tablo 4.10.1.	Soru 10'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	46
Tablo 4.10.2.	Soru 10'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	46
Tablo 4.10.3.	Soru 10'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	47
Tablo 4.11.1.	Soru 11'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	48
Tablo 4.11.2.	Soru 11'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	48

Tablo 4.11.3.	Soru 11'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	49
Tablo 4.12.1.	Soru 12'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	50
Tablo 4.12.2.	Soru 12'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	50
Tablo 4.12.3.	Soru 12'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	51
Tablo 4.13.1.	Soru 13'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	52
Tablo 4.13.2.	Soru 13'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	53
Tablo 4.13.3.	Soru 13'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	53
Tablo 4.14.1.	Soru 14'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	54
Tablo 4.14.2.	Soru 14'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	55
Tablo 4.14.3.	Soru 14'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	55
Tablo 4.15.1.	Soru 15'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	56
Tablo 4.15.2.	Soru 15'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	57
Tablo 4.15.3.	Soru 15'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	57
Tablo 4.16.1.	Soru 16'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	58
Tablo 4.16.2.	Soru 16'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	59
Tablo 4.16.3.	Soru 16'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	59
Tablo 4.17.1.	Soru 17'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	60

Tablo 4.17.2.	Soru 17'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	61
Tablo 4.17.3.	Soru 17'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	61
Tablo 4.18.1.	Soru 18'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	62
Tablo 4.18.2.	Soru 18'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	63
Tablo 4.18.3.	Soru 18'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	63
Tablo 4.19.1.	Soru 19'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	64
Tablo 4.19.2.	Soru 19'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	65
Tablo 4.19.3.	Soru 19'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	65
Tablo 4.20.1.	Soru 20'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	66
Tablo 4.20.2.	Soru 20'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	67
Tablo 4.20.3.	Soru 20'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	67
Tablo 4.21.1.	Soru 21'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	68
Tablo 4.21.2.	Soru 21'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	69
Tablo 4.21.3.	Soru 21'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	69
Tablo 4.22.1.	Soru 22'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	70
Tablo 4.22.2.	Soru 22'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	71
Tablo 4.22.3.	Soru 22'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	71

Tablo 4.23.1.	Soru 23'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	72
Tablo 4.23.2.	Soru 23'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	73
Tablo 4.23.3.	Soru 23'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	73
Tablo 4.24.1.	Soru 24'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	74
Tablo 4.24.2.	Soru 24'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	75
Tablo 4.24.3.	Soru 24'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	75
Tablo 4.25.1.	Soru 25'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	77
Tablo 4.25.2.	Soru 25'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	77
Tablo 4.25.3.	Soru 25'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	78
Tablo 4.26.1.	Soru 26'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	79
Tablo 4.26.2.	Soru 26'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	79
Tablo 4.26.3.	Soru 26'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	80
Tablo 4.27.1.	Soru 27'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	81
Tablo 4.27.2.	Soru 27'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	81
Tablo 4.27.3.	Soru 27'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	82
Tablo 4.28.1.	Soru 28'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	83
Tablo 4.28.2.	Soru 28'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	83

Tablo 4.28.3.	Soru 28'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	84
Tablo 4.29.1.	Soru 29'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	86
Tablo 4.29.2.	Soru 29'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	86
Tablo 4.29.3.	Soru 29'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	87
Tablo 4.30.1.	Soru 30'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	88
Tablo 4.30.2.	Soru 30'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	88
Tablo 4.30.3.	Soru 30'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	89
Tablo 4.31.1.	Soru 31'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	90
Tablo 4.31.2.	Soru 31'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	91
Tablo 4.31.3.	Soru 31'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	91
Tablo 4.32.1.	Soru 32'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	92
Tablo 4.32.2.	Soru 32'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	93
Tablo 4.32.3.	Soru 32'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	93
Tablo 4.33.1.	Soru 33'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	94
Tablo 4.33.2.	Soru 33'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	95
Tablo 4.33.3.	Soru 33'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	95
Tablo 4.34.1.	Soru 34'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	97

Tablo 4.34.2.	Soru 34'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	97
Tablo 4.34.3.	Soru 34'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	98
Tablo 4.35.1.	Soru 35'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	99
Tablo 4.35.2.	Soru 35'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	99
Tablo 4.35.3.	Soru 35'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	100
Tablo 4.36.1.	Soru 36'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	101
Tablo 4.36.2.	Soru 36'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	101
Tablo 4.36.3.	Soru 36'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	102
Tablo 4.37.1.	Soru 37'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	103
Tablo 4.37.2.	Soru 37'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	103
Tablo 4.37.3.	Soru 37'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	104
Tablo 4.38.1.	Soru 38'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	105
Tablo 4.38.2.	Soru 38'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	105
Tablo 4.38.3.	Soru 38'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	106
Tablo 4.39.1.	Soru 39'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	107
Tablo 4.39.2.	Soru 39'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	107
Tablo 4.39.3.	Soru 39'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	108

Tablo 4.40.1.	Soru 40’a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	109
Tablo 4.40.2.	Soru 40’a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	109
Tablo 4.40.3.	Soru 40’a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler.....	110

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 1. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	29
Şekil 4.2.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 2. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	31
Şekil 4.3.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 3. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	33
Şekil 4.4.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 4. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	35
Şekil 4.5.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 5. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	37
Şekil 4.6.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 6. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	39
Şekil 4.7.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 7. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	41
Şekil 4.8.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 8. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	43
Şekil 4.9.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 9. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	45
Şekil 4.10.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 10. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	47
Şekil 4.11.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 11. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	49
Şekil 4.12.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 12. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	52
Şekil 4.13.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 13. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	54
Şekil 4.14.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 14. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	56

Şekil 4.15.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 15. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	58
Şekil 4.16.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 16. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	60
Şekil 4.17.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 17. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	62
Şekil 4.18.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 18. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	64
Şekil 4.19.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 19. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	66
Şekil 4.20.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 20. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	68
Şekil 4.21.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 21. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	70
Şekil 4.22.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 22. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	72
Şekil 4.23.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 23. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	74
Şekil 4.24.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 24. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	76
Şekil 4.25.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 25. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	78
Şekil 4.26.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 26. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	80
Şekil 4.27.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 27. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	82
Şekil 4.28.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 28. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	85
Şekil 4.29.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 29. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	87

Şekil 4.30.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 30. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	90
Şekil 4.31.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 31. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	92
Şekil 4.32.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 32. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	94
Şekil 4.33.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 33. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	96
Şekil 4.34.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 34. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	98
Şekil 4.35.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 35. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	100
Şekil 4.36.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 36. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	102
Şekil 4.37.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 37. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	104
Şekil 4.38.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 38. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	106
Şekil 4.39.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 39. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	108
Şekil 4.40.	Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 40. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.....	111

KISALTMA VE SEMBOLLER

UNESCO	: Birleşmiş Milletler Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization)
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
YDEP	: Yaşayan Değerler Eğitim Programı
Y1	: ‘Kanatlı Kirpiyle Uçan Kaplumbağa’ isimli yerli çocuk kitabı
Y2	: ‘Kirpi Masalı’ isimli yerli çocuk kitabı
Y3	: ‘Mevsimler’ isimli yerli çocuk kitabı
Y4	: ‘Tablodaki Prenses’ isimli yerli çocuk kitabı
Y5	: ‘Doğum Günü Armağanı’ isimli yerli çocuk kitabı
Y6	: ‘Kelebeğini Arayan Ayşe’ isimli yerli çocuk kitabı
Y7	: ‘Bilmiş Fare Tuna’ isimli yerli çocuk kitabı
Y8	: ‘Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kızdan’ isimli yerli çocuk kitabı
Y9	: ‘Gün Bilmecelerle Başlar’ isimli yerli çocuk kitabı
Y10	: ‘Puki ve Pay’ isimli yerli çocuk kitabı
Y11	: ‘Pöti’ isimli yerli çocuk kitabı
Y12	: ‘Sen Bir Robot Değilsin’ isimli yerli çocuk kitabı
Y13	: ‘Kurbağaya Özenen Tavşan Roka’ isimli yerli çocuk kitabı
Y14	: ‘Moko ile Dinozo’ isimli yerli çocuk kitabı
Y15	: ‘Dedemin Sihirli Mutfağı’ isimli yerli çocuk kitabı
Y16	: ‘Siyah Beyaz Hikaye’ isimli yerli çocuk kitabı
Y17	: ‘Kayıp Çocuklar Bahçesi’ isimli yerli çocuk kitabı
Y18	: ‘Pibalu Gezegenine Yolculuk’ isimli yerli çocuk kitabı
Y19	: ‘Üç Kedi Bir Canavar’ isimli yerli çocuk kitabı
Y20	: ‘Adanın Saçları’ isimli yerli çocuk kitabı
Y21	: ‘Bir Ülkenin İki Kralı Olur mu’ isimli yerli çocuk kitabı

- Y22 : ‘Farklı Ama Aynı’ isimli yerli çocuk kitabı
- Y23 : ‘Kaanın Sallanan Dişi’ isimli yerli çocuk kitabı
- Y24 : ‘Dişi Düşen Ejderha’ isimli yerli çocuk kitabı
- Y25 : ‘Annemle Uzayda’ isimli yerli çocuk kitabı
- Y26 : ‘Guguklu Saatin Küçük Kuşu’ isimli yerli çocuk kitabı
- Y27 : ‘Kardan Arkadaşım’ isimli yerli çocuk kitabı
- Y28 : ‘Sarayda’ isimli yerli çocuk kitabı
- Ç1 : ‘Penguenler Uçamaz’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç2 : ‘Benim Küçük Kardeşim’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç3 : ‘Monet Arkadaşım Claude’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç4 : ‘Leonardonun Paleti’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç5 : ‘İyi Kalpli Küçük Tavşan’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç6 : ‘Bulut Kuş’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç7 : ‘Değirmenler Vadisi’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç8 : ‘Sevgi Canavarı ve Mükemmel Hediye’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç9 : ‘Mış Gibi’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç10 : ‘Çiftçi Çetin’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç11 : ‘Müze’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç12 : ‘Sen Uyurken’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç13 : ‘Ben ve Sen’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç14 : ‘Okumayı Sevmeyen Çocuğun Hikayesi’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç15 : ‘Aç Tırtıl’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç16 : ‘Ama Bu Balığın Parmakları Var’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç17 : ‘Yeni Yıl Hediyesi’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç18 : ‘Öpücük Ne Renktir’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç19 : ‘Elmer’ isimli çeviri çocuk kitabı

- Ç20 : ‘Pembe Canavar’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç21 : ‘Mercan’ın Kırmızı Saçları’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç22 : ‘Nasıl Başlar’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç23 : ‘Marko Kılıktan Kılığa Giriyor’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç24 : ‘Herkes Alfred’e Bakıyor’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç25 : ‘Gök Ağacı’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç26 : ‘Malenanın Aynası’ isimli çeviri çocuk kitabı
- Ç27 : ‘Obur Balina’ isimli çeviri çocuk kitabı

BÖLÜM I: GİRİŞ

Bu bölümde problem, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayılılar ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem

Günümüzde, teknolojinin gelişmesi, dünyanın hızla değişmesi ve bilgiye çok hızlı bir şekilde ulaşma olanağının olması gibi etkenler nedeniyle bireyler, daha bebeklik yıllarından itibaren çocuk edebiyatıyla tanışma fırsatı bulabilmektedirler. Ailelerin bilinçlenmesi, çocuğun gelişimine daha fazla katkı sağlama isteği de edebiyatın bu alanının gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bütün edebiyat türleri gibi çocuk edebiyatı da önce sözlü edebiyat ile başlamıştır. Matbaanın bulunup yaygınlaşmasıyla birlikte bu sözlü ürünler yazıya dökülmüş ve yazılı çocuk edebiyatının ürünleri verilmeye başlanmıştır (Sıkı, 2011). Bu yazılı edebiyat ürünlerinin en önemlilerinden biri de resimli çocuk kitaplarıdır.

Karatay'a göre (2007), çocuk edebiyatı eğitici, çocuğun düzeyine uygun, ilgilerini çeken, gelişmesine zemin hazırlayan, iyimserliğin işlendiği ancak gerçeklik de barındıran, çocuğu toplumun kültüründen haberdar eden, yetişkinlerin deneyimlerinden yararlanan nitelikte olmalıdır.

Birçok açıdan önemli olan ve çocuğun bütün gelişim alanlarına azımsanamayacak katkılar sağlayan resimli çocuk kitapları, belirli kıstasları da barındırmak zorundadır. Örneğin, henüz okul öncesi dönemde olan bir çocuk için, kitabın bulundurma gereken en önemli özelliklerden biri kitabın resimleridir. Çocuk, kitabı resimlerine göre sevecek ya da sevmeyecektir (Erdal, 2008). Çocuktaki kitap sevgisinin temelleri ise bebeklik ve erken çocukluk dönemlerinde atılır. Bu yıllarda sevgiyle ebeveyni tarafından kitap okunan bir çocuk, yetişkin bir birey olduğunda bilinçaltına işlediği sevgi ve kitap kavramlarını birleştirerek severek kitap okumaya başlayacaktır (Yurdadoğ, 1995). Resimli çocuk kitaplarının çocuğun gelişimine katkıları tartışmasıdır. Bu katkılardan biri de kitaplar sayesinde çocuğun evrensel değerleri kazanmasını sağlamasıdır. Çocuk, öykülerdeki karakterler sayesinde bu değerleri kolaylıkla edinebilir.

Kitaplar, bireyin gelişiminde etkili ve önemli bir uyarandır. Çocukların küçük yaşlardan itibaren kitaplarla tanıştırılması, onların deneyim edinmesini sağlama ve dil gelişimini destekleme açısından çok önemlidir (Tür, Canbolat, 1982). Resimli çocuk kitapları da, çocuğun hayal dünyasını geliştirmekte ve onun gelişimine her yönden katkı sağlamaktadır. Özellikle okul öncesi ve ilkökul yıllarında resimli çocuk kitapları, çocuğun çok boyutlu düşünebilme becerisini geliştirmektedir (Ergen, 2009). Bu ve bu

gibi sebeplerden dolayı, okul öncesi çağında metinsiz yani sessiz kitaplar ile resimli kısa öyküler büyük yer tutmalıdır (Oğuzkan, 2001).

Çocuk edebiyatı, çocukluk dönemine, özellikle de okul öncesi dönemine yönelik, yazılı ve sözlü bütün edebi metinleri kapsayan edebiyata denir (Oğuzkan, 2001). Çocuk, edebiyatla ilk olarak, doğumdan okumaya ilk başladığı ilkökul yıllarına kadar, ağırlıklı olarak da okul öncesi dönemde, kendisine anlatılan öyküler ve okunan kitaplar aracılığıyla tanışır. Çocuk, bu kitaplar ve öyküler sayesinde okuma kültürü edinmeye başlar. Öykülerde kullanılan edebi dil, büyük önem taşımaktadır. Çocuk kitaplarında, bu edebi dilin oluşturduğu metin bölümü, kültürlerarası iletişimi sağlayan unsurlardan sayılmaktadır (Albayrak ve Serin, 2012). Aynı zamanda resimli çocuk kitaplarının kültür aktarımı aracı olduğu da söylenebilir. Türkçe kitaplar, çocuğa kendi kültüründen öğeler sunarken, çeviri olarak elimize ulaşan resimli kitaplar, bireylerin başka toplumları da öğrenmelerine imkân sağlamaktadır (Mert, Albayrak ve Serin, 2013). Günümüzde, yayınlanmış olan resimli çocuk kitapları arasında yerli kitapların yanı sıra yabancı dilden Türkçeye çevrilmiş olan birçok kitap da bulunmaktadır. Türk edebiyatında Tanzimat Dönemi'nden itibaren çocuk edebiyatı alanında yerli edebiyat ürünlerinin yanı sıra çeviri kitaplar da söz konusu olmuştur (Baş, 2012). Çocuğun okumayı sevmesinde, yazar kadar çevirmenin de oynadığı rol büyüktür. Çevirmen, sadece çeviri yapmakla kalmaz, bunun yanında çocuğa farklı bir dünyayı da gösterir (Zivtci, 2006).

Görüldüğü gibi yerli kitaplar kadar, çeviri kitapların da çocuğa sağladığı katkılar yadsınamaz bir gerçektir. Çeviri, kültürler arası etkileşimde önemli bir yere sahip olduğu için bir kültürde meydana gelen değişimlerde hayati önem taşımaktadır.

Bir dilin, taşıdığı değerleri aktarması açısından kitaplardaki metinler, kültürlerarası etkileşimi sağlamaktadırlar (Albayrak ve Serin, 2012). Dolayısıyla çeviri olan resimli çocuk kitapları; kültürlerarası ortak değerleri, kültürlerin birbirinden farklı özelliklerini gözler önüne serdiği ve kültürel anlamda insanları birbirine yaklaştırdığı için çocuk edebiyatında çok önemli bir yere sahiptir.

Bu çalışmada da, 2013-2017 yılları arasındaki yerli ve çeviri resimli çocuk kitapları incelenerek kültür bağlamında değerlendirilecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, 2013-2017 yılları arasında Türkiye'de yayınlanan, yerli ve çeviri olan resimli çocuk kitaplarının kültür bağlamında değerlendirilmesidir.

Yapılan araştırmada şu sorulara cevap aranacaktır:

1. Türkiye’de yayınlanan yerli yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları ile yabancı yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları arasında kültürel anlamda farklılıklar ve benzerlikler var mıdır?

2. Türkiye’de yayınlanan yerli yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları ile yabancı yazarlar/ressamlar tarafından oluşturulmuş resimli çocuk kitapları arasında kültürel anlamda farklılıklar ve benzerlikler olmalı mıdır?

3. 2013-2017 yılları arasında Türkiye’de yayınlanan yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının sayıca oranı nedir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Araştırmada elde edilen bulguların;

- Çocuk kitaplarıyla ilgili araştırmalarda, araştırmacılara fikir olacağı,
- Yazarlara ve yayınevlerine, çocuk kitaplarında kültürel öğelere yer verme açısından ışık tutacağı,
- Anne-babalara ve öğretmenlere, kitap seçimi konusunda katkı sağlaması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırmadan elde edilen bulgular;

- 2013-2017 yılları arası yayınlanmış ve hedef kitle olarak Türkiye’de yaşayan ve Türk dilini konuşan çocuklar için basılmış resimli çocuk kitaplarıyla sınırlıdır.
- Yerli kitaplar için, Türkiye’deki yayınevleri tarafından yayınlanmış kitaplar arasından rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş resimli çocuk kitaplarıyla sınırlıdır.
- Çeviri kitaplar için Türkiye’de yayıncılık yapan yayınevlerince Türkçeye çevrilmiş ve yayınlanmış, rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş resimli çocuk kitaplarıyla sınırlıdır.

1.5. Sayıtlar

Araştırmanın temel sayıtları şunlardır:

1. Araştırma için seçilen resimli çocuk kitaplarının evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Çocuk Edebiyatı: Henüz yetişkin olmayan ve eğitilmesi gereken, toplumumuzun en genç üyelerinin düşünce dünyasına seslenebilecek sözlü ve yazılı ürünlerin tümüne çocuk edebiyatı adı verilir (Ciravoğlu, 1997, s.11).

Kültür: bir toplumun tarihi boyunca gösterdiği gelişim sonucu oluşturulmuş olan tüm maddi, manevi değerler ve bu değerleri gelecek nesillere aktarmada kullanılan, insanın çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçlardır (www.tdk.gov.tr).

Kültürel Öge: Kültürü oluşturan basit şeylerden her biri, unsur ve elemana kültürel öge adı verilir (www.tdk.gov.tr).

Yerli Çocuk Kitapları: Kavram, Türkiye’de yaşayan ve Türk dilini kullanan çocuklar için Türk dilinde yazılmış kitaplar için kullanılmıştır.

Çeviri Çocuk Kitapları: Çeviri çocuk kitabı kavramı, çevirmenler tarafından yabancı dilden Türkçeye çevrilmiş olan resimli kitaplar için kullanılmıştır.

BÖLÜM II. ALANYAZIN

2.1. Kültür Kavramı

Kültür, en çok tanıma sahip kelimeler arasında bulunmakta olup Latince ‘colere’ fiilinden türemiştir ve yetiştirmek, düzenlemek, işlemek, iyileştirmek, eğitmek gibi anlamların hepsini içeren bir anlama sahiptir (Özlem, 2012). ‘Colere’ fiilinden türeyen ‘cultura’ kelimesinden dilimize geçmiş bir kelimedir ve Latince’de ‘ekin ekmek’ veya ‘süt mayalamak’ anlamlarına gelmektedir (Aslantürk, 1999). Kültürle ilgili birçok tanım yapılmıştır. Toplumun bütün bireyleri üzerinde oldukça etkili ve geniş bir kavramdır. Bu nedenle de farklı bilimsel alanlarda kullanılmasından dolayı tek bir kültür tanımı yapmak imkânsız hale gelmiştir (Kubat, 2013).

Kluckhohn ve Kroeber (1952) tarafından yapılan bir çalışmaya göre, 1871 yılıyla 1951 yılları arasında kültürün 164 çeşit tanımı yapılmıştır ve tanımların hepsi farklı görüşler içermektedir (Akt. Sevim, 2010). Bu çalışmadan da anlaşıldığı üzere çok farklı tanımlamalar yapılan kültürün bazı örnekleri şu şekilde sıralanabilir:

Tylor, kültürü ilk tanımlayanlardan biridir ve kültürden şu şekilde bahsetmiştir: Kültür, bireyin içinde bulunduğu toplumun bir parçası olması sebebiyle kazandığı alışkanlıkları, gelenek görenekleri, bilgiyi, birikimi, ahlakı, sanatı içeren karmaşık bir yapıdır (Akt. Güvenç, 1985). Odabaşı ve Barış’a göre ise (2002) kültür, kişilerin değerlerini, gelenek ve göreneklerini, etik kurallarını, inançlarını ve bilgi birikimlerini içeren karmaşık unsurlar bütünüdür. Türk Dil Kurumu’nda kültür, tarihsel ve toplumsal süreç içerisinde gelişen, geliştirilen bütün değerler ve bu değerleri nesilden nesile aktarmak için kullanılan araçların bütünü olarak tanımlanmıştır (www.tdk.gov.tr). Diğer bir tanıma göre kültür insanların yaşayarak oluşturduğu, sonradan öğrendiği, öğrettiği, geliştirdiği maddi manevi her şeydir (Güvenç, 2002, s.74). Çelikkaya’ya göre ise (1993) kültür, bilgi, uygarlık, eğitim, güzel sanatlar, ekme, üretme, değerler, bir mesleğe ait kurallar anlamlarına gelebilmektedir. Kısaca ise inançlar, bilgiler, duygu ve düşünceler bütünü, kültürü oluşturur (Kaya, 2002).

Bu tanımlardan çıkan anlamları maddeler halinde yorumlayacak olursak (Murdock,1965);

1. Kültür, kalıtsal olarak diğer nesillere aktarılmaz, yaşayarak öğrenilir.
2. Kültür, bütün toplumlarda birbirinden farklıdır.
3. İdeal ve gerçek olmak üzere iki kültür vardır. İdeal kültürle gerçek kültür zaman zaman birbirine paralellik gösterse de her zaman aynı değildir.
4. Kültür, ihtiyaçları karşılaması sebebiyle işlevseldir.

2.1.1. Kültürün  zellikleri

Kültürün  zellikleri Şu Şekilde sıralanabilir:

- İnsana aittir ve doğadaki bütün canlılar arasından sadece insanlarda görülür (Odabaşı ve Barış, 2002).
- Toplumunu Őekillendirme gücüne sahiptir ( elikkaya 1993).
- Kalıtsal yoluyla aktarılmaz, sonradan öğrenilebilir (Kubat, 2013).
- Toplumun ihtiyaçlarından doğar. Bu sebeple diğer kültürlerle birbirine benzeme ihtimali vardır. Ufak tefek değişiklikler yapılarak diğer kültürlere uyarlanabilir. (Güvenç, 2002).
- Bulunduğu toplumun simgesi haline gelir.
- Kültürün bir kısmında olan değişiklik diğer kısımlarını da etkiler (Mutlu, 1999). Ancak bu değişiklikler bir süreç içerisinde zamanla gerçekleŐen deęiŐikliklerdir (Güvenç, 2002).

Kültürün bu özellikleri resimli  ocuk kitaplarında da kendini göstermektedir. Kitaplar bazen, çocuklara kendi kültürünü öğretmek ve tanıtmak, bazen de farklı kültürleri tanıtmak maksadıyla yazılabilir. Ya da farklı kültürlere ait kitapların çevirileri sayesinde farklı toplumların birbirine yakınlılaŐtırılması da amaçlanıyor olabilir (Mert, Albayrak ve Serin, 2013). Tabi ki burada çevirmenin de rolünün büyük olduğu unutulmamalıdır. Toplumların kültürel değerleri, çağdan çağa, nesilden nesile süregelen bir birikimdir. Günümüzde devamlı gelişen bu süreç, çevirinin de desteğiyle giderek bir dünya kültür varlığını oluŐturabilecek duruma gelmiştir (Baykan, 1996. s.190).

2.1.2. Kültürün Sınıflandırılması

Mutlu (2000), kültürü Şu Şekilde sınıflandırmıŐtır:

- Genel Kültür - Alt Kültür : Bir ülkedeki bütün bölgelerde hakim olan kültüre genel kültür adı verilir. Genel kültür bir çok alt kültürü içerir. Ülkedeki farklı bölgelerin kendine has kültürleri ise alt kültürleri oluŐurmaktadır.
- Maddi Kültür - Manevi Kültür : İnsan eliyle oluşturulmuş kültüre maddi, dil, din gibi unsurları barındıran kültüre de manevi kültür adı verilir.
- Gerçek Kültür - İdeal Kültür : Günlük yaşamda uygulanan kültüre gerçek, sadece kuralları içeren kültüre de ideal kültür denir.

Güvenç'e göre (2002) kültürler, coğrafya, aile özellikleri, eğitim, din, bilim, yönetim Şekli, teknoloji, ekonomi ve toplum örgütlenmesi gibi olgulara göre de sınıflandırılabilir.

2.1.3. Kültürleme Kavramı

Her toplum, yeni bireylerini, kurulu olan düzene uyum sağlaması için yetiştirir. Bu yetiştirme süreci bireylerinin yaşamının sonuna kadar devam eder. Toplumun kültürünü, toplumun diğer bireylerine kazandırma olayına kültürleme denir, kültürleme sayesinde bir toplumda yaşayan birey, o toplumun diğer bireylerine benzer (Gökdağ, 2011). Kültürleme, bir benzeşim süreci olduğu kadar toplumun ortak bir paydada buluşması da demektir. Bu sayede toplumda bir düzen sağlanır ve bu düzen, nesilden nesile aktararak devam eder. Yani toplumda var olan davranışlar, alışkanlıklar, kurallar, kısacası toplumu toplum yapan bütün kültürel özellikler bir sonraki kuşağa aktarılır. Güvenç'e göre (2002), kültürlemenin amacı, bireyleri toplumun isteği doğrultusunda eğiterek onları denetim altına almak, bu sayede kültürel birliği korumak, dolayısıyla toplumsal huzuru sağlamaktır. Toplumlar, kendi içerisindeki düzeni sağlamak amacıyla kültürleme yolunu seçerler ve bu durum sadece okullarda gerçekleşmez.

Kültürleme, evde, sokakta kısaca her yerde, bilinçli veya bilinçsiz olarak gerçekleşebilir (Fidan, 2012). Buna göre kültürleme üç ana başlık altında incelenebilir (Demirel, 2012):

1. Kasıtlı kültürleme: Genellikle okullarda yapılan kültürleme şeklidir. Plan program dahilinde yapılır.
2. Zoraki kültürleme: Toplumun bireylerine zorla yapılan kültürlemedir. Propaganda, zorla dini değerleri kabul ettirme, baskı yoluyla kültürel değerleri dikte etme zoraki kültürlemedir.
3. Gelişigüzel kültürleme: Rastgele kabul edilen kültürel değerler bu kültürleme şekline girer. Örneğin toplumlarda genellikle cinsellikle ilgili konular gelişigüzel kültürleme yoluyla öğrenilir. Arkadaş çevresi, medya, internet gibi etkenler bu durumun oluşmasına zemin hazırlar.

Çocuklara ana dili öğretmek bir kültürleme sürecidir. Başka bir dili istem dışı zorla öğretmek zoraki kültürlemeye girer, çocuğun ana dilini hiç okula gitmeden evde ve sokakta öğrenmesi ise gelişigüzel kültürlenme olayıdır, ancak anadili okulda bilinçli, maksatlı ve kasıtlı bir yolla öğrenirse bu kasıtlı kültürlemeye girer ve okulda yapılan kasıtlı kültürlemeye de eğitim denir (Demirel, 2012, s. 9).

Kültürlemenin hangi türü kullanılırsa kullanılsın, kültürleme sayesinde toplumun bireyleri hayatı boyunca kolay kolay değişmeyecek olan karakterini kazanmış olurlar (Güvenç, 2002). Böylece toplum, sadece toplumsal kuralları, gelenek görenekleri ve alışkanlıkları gelecek nesillere öğretmekle kalmaz, yeni bireylerinin karakterini de etkilemiş olur.

2.1.4. Kültürlenme Kavramı

Farklı kültürlerden gelen birey ya da grupların bir araya gelerek etkileşimde bulunması sonucu bu kültürlerde olmayan yepyeni bir kültürün ortaya çıkmasına kültürlenme denir. Kültürlenme, kültürlemenin edilgen biçimi olarak tanımlanabilir (Balaman, 1981).

Kültürlenmenin oluşabilmesi için farklı ve yeni bir kültürden bahsetmek şarttır. Kültürleme, var olanı diğer bireylere aktarırken, kültürlenme yeni bir kültür oluşturur (Güvenç, 2002). Göç, savaş vb. nedenlerden dolayı kültürlenme ortaya çıkabilir. Çünkü bu gibi durumlar nedeniyle insanlar, toplumlar ve bireyler birbirleriyle etkileşim içerisine girip kültürlenmenin temellerini atabilirler. Bilgin'e göre kültürlenme, farklı kültürdeki insanların birbirleriyle etkileşime girdikten sonra uğradıkları kültürel ve psikolojik değişimlere denir (Bilgin, 2003). Yani ortaya çıkan değişimler sadece kültürel açıdan değil, bireylerin ve toplumların psikolojileri açısından da gerçekleşmektedir.

Kültürleme kavramında toplumun kültürünün yeni gelen bireylerine aktarılması varken, kültürlenmede kendi çevrelerinden kopup bir araya gelen grupların etkileşimiyle oluşan kültür etkileşimi söz konusudur (Güvenç, 2002). Köyden kente göç eden bir bireyin köye özgü olan kültürü, kentteki kültürle bir araya getirip birleştirmesiyle kültürlenme ortaya çıkmış olur.

2.1.5. Kültürleşme Kavramı

Kültürleşme terimi, ilk kez 1880 yılında, Amerika'ya yerleşen göçmenlerin kültürel dönüşümünü dile getirmek için Powel tarafından kullanılmıştır (Akt. Demirkan ve Akgün, 2017. s.63). İki veya daha fazla kültürün etkileşimiyle kültürleşme oluşur (Gökdağ, 2011). Bu etkileşim mutlaka doğrudan olmak zorunda değildir, dolaylı olarak da yapılabilir. Örneğin televizyon, radyo, internet gibi medya araçları veya sinema, tiyatro, sanat dalları gibi araçlarla kültürleşme olabilir (Güvenç, 2002). Bundan yola çıkarak kültürleşmeyle ilgili yapılan araştırmalarda, iki farklı açıdan inceleme yapıldığı görülmektedir. Bunlardan ilkinde genel anlamda kültürleşme incelenirken, diğerinde de kitle iletişim araçlarının kültürleşmeye etkisi incelenmektedir (Gülner ve Balcı, 2010).

Kültürleşmede her iki kültür de değişime uğramaktadır. Ancak bu değişim bir süreç içerisinde gerçekleşerek bazen kuşaklar boyu sürer. Berry'ye (2001) göre, değişim sürecinin hızı kişinin kökende üyesi olduğu grubun kültürel devamlılığa ne derece önem verdiği ile doğrudan ilişkilidir (Akt. Saygın ve Hasta, 2018. s.307). Dil öğreniminin de bir süreç içerisinde gerçekleştiği düşünülürse bir dil öğrenilmeye başlandığında, kişi, o dile ait kültürle bir gönül bağı içerisine de girer, bu nedenle dil öğrenimi boyunca elde edilen birikimler de kültürleşme olarak düşünülebilir (Çakır, 2010). Aslında bütün kültürler, kültürleşme sonucu ortaya çıkmıştır. Günümüzde bu değişimin geçmiş yıllara

göre daha fazla oranda gerçekleşmektedir. Toplumlararası iletişimin gittikçe daha da güçlendiği görülmektedir. Bu iletişim, teknolojinin gelişmesinin de etkisiyle kitle iletişimi olarak çok sık karşımıza çıkmaktadır. Bunun dışında tarihten günümüze kadar gelen kişilerarası iletişimin de hala devam ettiği düşünüldüğünde kültürleşmeye sebep olan iletişimin 2 şekilde yapıldığı söylenebilir.

Bu durumun doğal sonucu olarak kültürleşme gerçekleşmiştir. Bogardus'a göre (1949), 3 tip kültürleşme vardır:

- Körlemesine kültürleşme; coğrafi olarak insanların yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleri sonucu oluşan kültürleşmedir.
- Empoze kültürleşme; bir kültürün, diğer bir kültüre baskı yapması sonucu oluşan kültürleşmedir.
- Demokratik kültürleşme; her kültürün, diğer bir kültüre kendi değerler sistemi içerisinde kabul etmesidir (Akt. Akıncı, 2014. s.31)

Görüldüğü üzere coğrafi olarak toplumların birbirine yakın yaşaması, bu sebeple ticari ilişkilere girmeleri, bir toplumun diğer topluma baskı yoluyla kendi kültürünü empoze etmesi ve her kültürün başka bir kültürü kabul etmesi kültürleşme sebebi olarak görülmektedir. Kültürleşme sonucunda değişikliğe uğrayan unsurları incelemek, kültürleşmenin daha iyi açıklanmasını sağlayabilir. Toplumlarda değişikliğe uğrayan unsurlar genellikle günlük yaşama dair alışkanlıklar, dil, yemek yeme alışkanlıkları, değerler, kıyafet seçimleri, toplum içerisindeki kurallar olarak karşımıza çıkar. Bu alışkanlıklar ve kültürel özellikler, zaman içerisinde değişime uğramakta ve hatta bazen tamamen yok olmaktadır.

2.1.5.1. Kültürleşme Modelleri

Kültürleşme, iki boyutta ele alınmaktadır. Bunlardan biri tek boyutlu (iki kutuplu), diğeri ise çift boyutlu (tek kutuplu) kültürleşmedir.

2.1.5.1.1. Tek Boyutlu Kültürleşme

Kültürleşme, iki ya da daha fazla kültürün birbirleriyle etkileşimi sonucu değişime uğraması olarak tanımlanır ancak bu değişim genel olarak çift yönlü olmaktan çok tek yönlüdür (Çakır, 2010).

Tek boyutlu modelin bir diğer adı da iki kutuplu modeldir. Bu model, yüksek kültürleşme ve düşük kültürleşme olarak iki boyutta ele alınmaktadır (Kılıçoğlu, Bahaddin ve Karadağ, 2015). Yüksek kültürleşmede, kültürleşmeye uğrayan azınlık olan toplum, kendi kültürel özelliklerini kaybedip asimile edilir, düşük kültürleşmede ise kendi kimliklerini korurlar. Bu modelde bireyin ya da azınlık olan topluluğun kültürü asimile edilir ve bu topluluğa içinde bulunan ve çoğunluk olan toplumun kültürü

aşılır. Kısaca bu modelde, kişi veya kişilerin kültürü, diğer kültür karşısında yok edilmelidir (Kılıçoğlu, Acat ve Karadağ, 2015). Yani kültürleşmenin empoze yoluyla olanı daha çok tek boyutlu yani iki kutuplu kültürleşmedir. Bu modelde birey, ya kendi kültürünü asimile olmadan devam ettirecek, ya da asimile olarak yeni kültüre uyum sağlayacaktır (Şahin, 2010).

2.1.5.1.2. Çift Boyutlu Kültürleşme

Çift boyutlu kültürleşme modeli Berry tarafından 1970’li yıllarda geliştirilmiştir (Saygın ve Sezel, 2018).

Çift boyutlu kültürleşmede tek boyutluda olduğu gibi iki kültürden birini seçme zorunluluğu yoktur. Kişi iki kültürü de bünyesinde barındırabilir ve iki kültürün farklı özelliklerini birleştirmeyi seçebilir (Güngör, 2014). Örneğin Türkiye’den yurt dışına göç eden birinin, gittiği ülkenin kültürüyle Türk kültürünü bütünleştirmesi çift boyutlu kültürleşmeye örnek olarak gösterilebilir.

Kültürleme, kültürlenme ve kültürleşme, toplumlararası iletişim sayesinde oluşmaktadır. Bu iletişim, günümüzde edebiyatla da gerçekleşmektedir. Gerek yerli gerekse çeviri kitaplar kültürler arası etkileşimi sağlamaktadır. Kültür, bir toplumun bütün yaşayışını etkisi altına alan bir kavramdır. Dolayısıyla edebiyatın içinde de o toplumun kültürünü görmek kaçınılmaz olmaktadır. Edebiyatın önemli bir kolu haline gelmiş olan çocuk edebiyatı, bu durumu sürdüren bir alan haline gelmektedir.

2.2. Çocuk Edebiyatı

Çocuk edebiyatına ait iki önemli özne vardır. Bunların bir tanesi çocuk, diğeri ise edebiyattır. (Arıcı, 2016). Bu nedenle çocuk edebiyatının tanımına geçmeden önce çocuk ve edebiyat kavramlarını tanımlamak gerekmektedir.

Çocuk; olgunluğa kadar, yaş ayırt etmeksizin bütün cinsiyetleri kapsayan bir nitelemedir (Kıbrıs, 2010). Başka bir tanıma göre çocuk, zamanla büyüyen ve eğitilmesi gereken bir insandır (Ciravoğlu, 1997).

Fiziksel ve zihinsel gelişim dikkate alındığında 0-16 yaş arasındaki döneme çocukluk çağı dendiği görülmektedir ancak bunu sınırlandırma, bazı bilim adamlarınca 0-14 yaş aralığında da yapılabilmektedir (Yalçın, Aytaş, 2012). Tarihsel süreçteki bazı dönemlerde, çocuğun küçük bir yetişkin olarak görülmesi, çocuk kavramının geç olgunlaşmasının sebeplerinden sayılabilir. Çocuk, bu dönemdeki süreçte merakından ötürü keşif ve öğrenmeye çok açıktır ve bu nedenle de doğru bir biçimde yönlendirilmeye ihtiyaç duyar (Arıcı, 2016).

Edebiyat ise duygu ve düşüncelerin yazılı ve sözlü ifade edilmesi anlamına gelir (Kıbrıs,2010).

Çocuk edebiyatı kavramı çocuk ve edebiyatı bir araya getiren bir kavramdır. Edebiyat kavramından ayrı bir çocuk edebiyatından söz edilemez (Baş, 2015). Çocukluk dönemi boyunca, döneme ait duyarlıkların, sade bir anlatımla dile getirilmesiyle oluşan bir edebiyat çeşididir (Şirin, 1994). Bu kavram, çocukluk çağındakilerin hayallerine, duygularına ve düşüncelerine yönelik oluşturulmuş sözlü ve yazılı bütün eserleri içerisinde barındırır (Oğuzkan, 2013). Henüz olgunlaşmamış ve yetişkinlik mertebesine ulaşmamış olan, bu sebepten ötürü de eğitime muhtaç halde olan ve eğitilmesi gereken, toplumun en küçük bireylerinin duygu, düşünce ve hayal dünyasına yönelik yazılı ve sözlü tüm ürünler çocuk edebiyatı kapsamına girer (Ciravoğlu, 1997).

Çocuk edebiyatının edebiyattan farkı, hitap ettiği yaş grubunun bütün özelliklerini, yetişkinlere göre daha fazla göz önünde bulundurması gereken bir yapıda olmasıdır (Yalçın, Aytaş, 2012). Çocuk edebiyatı, çocuğu okumaya duyarlı hale getiren, nitelikli bir okur olma yolunda ilerlemesini sağlayan bir geçiş dönemi edebiyatıdır. Bu nedenden dolayı da bütün yönleriyle çocuğa yönelik olmalı ve çocuğu tüm gerçekliğiyle yansıtmalıdır (Şirin, 2007).

Tüm bu bilgiler ışığında şöyle bir tanım geliştirmek mümkündür: Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk döneminden başlayarak ergenlik dönemini de kapsayan dönemde, çocukların gelişimsel özelliklerine ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu, düşünce ve hayal dünyalarını sanatsal olarak çeşitli iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır (Sever, 2008).

Eski yıllarda, çocuğun yetişkin olarak kabul edilmesinden ileri gelen sebeplerden dolayı, çocuk edebiyatı son 300 yıllık bir dönem içerisinde oluşan bir edebiyat olmuştur ve hızla gelişmeye devam etmektedir (Yalçın, Aytaş, 2012). Bu süreci daha iyi kavrayabilmek için tarihsel süreçteki gelişimin incelenmesi gerekmektedir.

2.2.1. Çocuk Edebiyatının Tarihsel Süreci

Çocuk edebiyatı, tarihsel süreçte dünyadaki ve Türkiye’deki gelişimleri olmak üzere iki başlık altında incelenebilir.

2.2.1.1. Dünyada Çocuk Edebiyatı

Çocuk edebiyatı kavramını daha iyi anlayabilmek için tarihsel süreçte çocuk edebiyatının gelişimine bakılmalıdır.

Dünya tarihinde çocuk kavramı, tarihte köle olarak kullanılmış, zaman içerisinde özgürleşmeye başlamış ve en sonunda da bir birey olarak kabul edilmiştir (Baş, 2015).

Bu kabullenme uzun bir yol kat etmiş ve nihayetinde gerçekleşmiştir. Çocuk edebiyatı kavramı da çocuk kavramı gibi uzun bir süreç içerisinde gelişim göstermiştir. Çocuk edebiyatı; geçmiş zamanlarda klâsikleşmiş eserlerin çocuklar tarafından daha çok okunmasıyla gündeme gelmiş bir edebiyat türüdür. Bu sebepten ötürü de edebiyat kadar kökleşmiş bir geçmişi olmamakla birlikte onun kadar birikim sağlamış bir dönemi de yoktur (Kıbrıs, 2010).

Ortaçağ döneminden önce, günümüzdeki gibi bir çocukluk kavramı, hatta çocuğu tanımlayan ve anlatan kelimeler bile yoktu. Çocuklar, daha çok yetişkin bireyler olarak düşünülüyordu (Erdal, 2008). Zamanla sözlü halk edebiyatı ürünleri çocuklar tarafından sevilerek dinlenmeye başlandı. Bu nedenle de dünyada, bu sözlü edebiyat ürünleri, çocuk edebiyatının başlangıcı olarak kabul edilir. Avrupa ve Amerika başta olmak üzere, bütün dünyada çocuk edebiyatının gerekli olduğu düşüncesi çok erken yıllarda benimsenir. Bu nedenden dolayı, bu türdeki eserlerin ortaya çıkması, ülkemizdekine göre çok daha erken dönemlere rastlar. (Öztürk Çelik, 1987). Dünyadaki çocuk edebiyatı, çocukların büyüklerden dinlemeyi sevdiği sözlü edebiyat ürünleri olan, ninniler ve masallarla başlar (Aytaş ve Karakuş Aktan, 2012). Bu dönemlerde çocuklar, masal, destan, efsane, türkü gibi edebi ürünlerle toplumun değerlerini, inançlarını, gelenek ve göreneklerini de öğrenmiş ve çocuk edebiyatının eğitici yönünün de bu dönemlerde temelleri atılmıştır. Daha sonra ise bu sözlü halk edebiyatı ürünleri derlenerek çocuk edebiyatının ana kollarını oluşturmuştur (Arıcı, 2016).

16. yüzyıla kadar, Türkiye’de ve dünyada çocukları hedef alan herhangi bir edebiyat ürünü yoktu (Şirin, 1994). Çocuğun, yetişkinlikten sıyrılıp bir birey olarak kabul edilmesi, 16. yüzyıl Rönesans döneminden itibaren yavaş yavaş başladı ve matbaanın keşfinin etkisiyle de çocuk eğitime yönelik yazıların yazılıp çocuk kitaplarının basılması hız kazandı (Erdal, 2008). Bu konudaki ilk örnekler İngiltere başta olmak üzere Almanya, Fransa, Amerika ve İskandinav ülkelerinde görülmeye başlanmıştır (Şirin, 1998).

17. yüzyıla gelindiğinde Fransa’da Charles Pearault, halk arasında dilden dile dolaşan bütün masalları toplayıp derleyip çocuklar için kısaltıp uygun hale getirerek 1697 yılında basılmasını sağlar (Mercan, 2015). Ancak 18. yüzyıla kadar çocuklar için yazılan ve basılan bu metinler kilisenin etkisi altında kalmıştır. Aynı zamanda da öğretici olma kaygısı nedeniyle bu özelliklerinden sıyrılamamışlardır (Kıbrıs, 2010).

19. yüzyıla gelindiğinde ise çocuk edebiyatında yönelik eserlerin sayısı gittikçe artmaya, tür açısından da çeşitlilik göstermeye başladı. Bu dönem içerisinde çağdaş çocuk edebiyatının temellerinin atıldığı, bu alana yönelik önemli eserlerin ortaya çıkmaya başladığı söylenebilir. Lewis Carrol’ın yazdığı Alice Harikalar Diyarında (1832-1898), Thomas Hughes’ın kaleme aldığı Charles Dickens (1812-1870) çağdaş çocuk edebiyatında yazılan eserlere örnek olarak gösterilebilir. 20. yüzyıl başlarında

çocuk edebiyatı daha da geliştirilerek, 'The Here and Now Story Book' isimli kitapta daha önceden yetişkin gözüyle görülen çocukların ilk defa farklı varlıklar olduğu fikri Lucy Sprague Mitchell tarafından ortaya atılmıştır (Kılıç, 2010).

Yörükoğlu (1995); çocukluğu, tarihin karabasanına benzetir ve bu karabasandan ancak 20. yüzyılda uyanılabildiğini söyler. Bu yıllarda 'çocuk' kavramının gelişmesiyle de çocuk edebiyatı buna paralel olarak gelişip çağdaş çocuk edebiyatının temelleri atılmıştır. Özellikle Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere'ye giden yazarlar, bu alanı geliştirmişlerdir (Güleryüz, 2002). İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da yine özellikle Fransız, Alman ve Amerikan çocuk edebiyatında yeni gelişmeler olmuştur (Yalçın, Aytaş, 2012). Fransa'da İkinci Dünya Savaşı bitimine kadar değerli eserlerin yayımlanmasına devam edilmiş, Almanya'da İkinci Dünya Savaşı sonrası çağdaş eğitim ilkelerinin benimsenmiş, çocuk edebiyatının gelişmesine büyük katkılar sağlanmış, Amerika'da ise daha çok fantezi ve masallara yönelik denemelerle çocuk edebiyatı gelişme gösterilmiştir (Arıcı, 2016). 21. yüzyıla girildiğinde bütün dünyada kaleme alınan eserler, hem nitelik hem nicelik açısından gelişme göstermeye başlamıştır. Hızla gelişmeye devam eden çocuk edebiyatı, aynı zamanda bu konudaki uzman kişilerin yetiştirilmesi açısından da büyük önem taşımaya başlamıştır (Kılıç, 2010).

Dönem dönem duraksamalar yaşanmış olsa da, bulunduğumuz dönemde çocuk edebiyatı, gelişiminin en hızlı noktalarına çıkmış olup, çocuğu her yönüyle geliştirmeyi amaçlayan birçok eserler ortaya konarak aynı hızda gelişimini devam ettirmektedir (Erdal,2008). Günümüzde ise çocuk edebiyatı yayınlarının büyük yol katettiği, bu edebiyat alanının artık bir sektör haline geldiği açıkça görülmektedir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

2.2.1.2. Ülkemizde Çocuk Edebiyatı

Türkiye'deki çocuk edebiyatı, dünyadakine paralellik göstermiştir. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de çocuk edebiyatı günümüze kadar büyük gelişme göstermiş, çocuk edebiyatı alanında çalışan araştırmacılar tarafından milat olarak kabul edilen Tanzimat Dönemi bu edebiyat dalının başlangıcı sayılmıştır (Levent, 2010). Yine dünyada olduğu gibi de çocuk edebiyatı ürünleri, sözlü halk edebiyatından doğmuştur (Ciravoğlu, 1997). Eski Türklerde, ölümler için yapılan yuğ törenlerinde, şaman ayinlerinde söylenip çalınanlar ve Oğuz, Yaratılış ve Türeyiş, Manas, Ergenekon gibi destanlar, Dede Korkut Öyküleri, sagular o dönemin sözlü çocuk edebiyatı ürünleri olarak ifade edilebilir (Güleryüz, 2002). Osmanlı yılları boyunca da çocuklar, halk edebiyatının bir parçası olan masal, tekerleme, bilmece gibi ürünler ile iç içe olmuştur (Ciravoğlu, 1997). Tanzimat dönemine kadar sadece sözlü olarak var olan çocuk edebiyatının yazılı hale geçmesi, Tanzimat Dönemi'nde ilk olarak çeviri ürünler olarak karşımıza çıkmaktadır (Kıbrıs, 2010). Bu dönemde özellikle Fransızca'dan çeviriler yapılmıştır. Bu çevirileri ilk yapanlar arasında Şinasi, Recaizade Mahmut Ekrem, Ahmet Mithat Efendi ve

Muallim Naci sayılabilir. Bu isimler ilk olarak fabl çevirileri yapmışlardır (Güleryüz, 2002). Fabl dışında çocuk için yazılmış gazete ve dergilere de rastlanmaktadır. İlk yayın ise Mümeyyiz gazetesi tarafından 1860 ve 1870 yılları arasında çıkarılan ‘Çocuklar için Mümeyyiz’dir ve bu gazete kullandığı yalın dille dikkat çekmektedir (Ciravoğlu, 1997). Ziya Gökalp, Siracettin Hasırcıoğlu (1877-1937), Fuat Köprülü (1890-1966), Ali Ekrem Bolayır gibi yazarların şiir kitapları, çocuklara yönelik olarak yazılmıştır (Kıbrıs, 2010). Yine Batı’da büyük yankı uyandıran Robinson Kruzo (1864), Guliver’in Gezileri (1872), Seksen Günde Devr-i Alem (1880), Merkez-i Arza Seyahat (1887) ve Küçük Kadınlar (1878) gibi kitaplar da Türkçe’ye çevrilen çocuk kitapları olarak sayılabilir (Güleryüz, 2002). 19. yüzyıl sonlarında ve 20. yüzyıl başlarında ise özellikle Ahmet Rasim, Ahmet Mithat, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Tevfik Fikret, Ali Ekrem Bolayır gibi isimler çocuk edebiyatı yazarları arasında sayılabilir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

Türk çocuk edebiyatında 1911 yılı ve sonrasındaki gelişmeler ‘Milli Edebiyat’ adıyla anılmaktadır ve bu dönemde sadece çocuk edebiyatında değil bütün edebiyat alanlarında Anadolu’nun değerleri işlenmeye başlanmış, edebiyatın sadece yetişkinler için değil, çocuklar için de bir eğitim aracı olması gerektiği vurgulanmıştır (Kıbrıs, 2010). İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra ülkemizde çocuk edebiyatı alanında daha somut adımlar atılmıştır. Bunun başlıca sebeplerinden ise milli eğitimde yapılan gelişmelerin bu yıllarda hazırlanmış olması ve ülkedeki öğretmenlerin, eski döneme göre çocukları kitap okumaya daha fazla teşvik etmeleri sayılabilir (Oğuzkan, 2006).

80 sonrası dönemde diğer dönemlerde olduğu gibi derleme değil, yazarların kendilerinin ortaya çıkardıkları masallar göze çarpmaktadır ve bu dönemde eğitim ve çocuk edebiyatındaki gelişmeler göz önüne alındığında çocuklar için özel olarak geliştirilmiş edebiyatın ve resimlemelerinin tek başına uzmanlık alanı olarak kabul edildiği görülmektedir (Bilgin, 2011).

Günümüze geldiğimizde ise çocuk edebiyatının ülkemizde çok büyük gelişmeler gösterdiği görülmektedir. Gerek biçimsel gerekse içerik anlamında hem çok fazla sayıda çocuk edebiyatı ürününün piyasada yer etmesi, hem de bu ürünlere edilen talebin yoğun olması sevindirici gelişmeler arasında sayılmaktadır.

2.2.2. Çocuk Edebiyatı Türleri

Çocuk edebiyatı alanı çok çeşitli türleri içinde barındıran bir alandır. Bu türlerin başlıcaları ise destan, söylence (efsane), öykünce (fabl), bilmece, tekerleme, şiir, fıkra, tiyatro, gezi yazısı, anı, masal, öykü ve roman olarak sayılabilir.

2.2.2.1. Destan

Türk Dil Kurumu'na göre destan, tarih öncesindeki olağanüstü konu alan şiirlere destan denir (www.tdk.gov.tr). Destanlar, önceden sözlü olarak anlatılan manzum öykülerdir ve Batı edebiyatındaki karşılığı 'mit'tir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

Destanlar, sözlü destanlar ve edebi destanlar olmak üzere ikiye ayrılır.

2.2.2.1.1. Sözlü Destanlar

Sözlü destanlar, ulusların yazı öncesi çağlarında oluşmuş ve daha sonra yazıya geçirilmiştir (Ciravoğlu, 1997). Türklere ait olan Göç, Ergenekon, Gılgamış gibi destanlar; Almanlara ait olan Nibelungen Destanı; Hintlilere ait olan Mahabarata Destanı doğal destanlar arasında sayılabilir (Güleryüz, 2002).

2.2.2.1.2. Edebi Destanlar

Herhangi bir olayın destana benzetilerek oluşturulduğu ve söyleyeni belli olan destanlardır. Bu destanlara örnek olarak Firdevsi'nin Şehname'si, Yıldırım Gençosmanoğlu'nun Bozkurtların Destanı ve Malazgirt Destanı, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Üç Şehitler Destanı, Homeros'un İlliada ve Odysse Destanı bu destanlara örnek olarak gösterilebilir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

2.2.2.2. Söylence (Efsane)

Masalı andıran eserler arasında çocuk edebiyatı açısından önemli olan efsanelere değinmek gerekmektedir.

Efsane, içeriğinde olağanüstü olaylara ve kişilere yer verilmiş olan, konuşma diliyle yazılmış hayali öykülerdir (Özdemir, 1990). Efsaneler, çoğu zaman soyut kavramları anlatabilmek için çocuk edebiyatında kullanılabilir ancak bazıları da insanları batıl inanışlara yönlendirebilir. Bu nedenle tamamının çocuk edebiyatı kapsamında değerlendirilmesi yanlış olacaktır (Yalçın ve Aytaş, 2012).

2.2.2.3. Öykünce (Fabl)

Dilimize Latince'den geçmiş olan fabl, öykü, oyun, piyes ve masal anlamlarına gelmektedir (Güleryüz, 2002). Fabllar, kısa öykülerdir. Amacı, bir konuyu en kısa yoldan anlatmak olduğu için yalın ve kısa tutulmaktadır (Düğü, 2010). Öğretici kaygı taşımaktadır. Toplum içerisindeki sorunlar ve yanlışlar ele alınır. Ahlak dersi verme, yanlış yansıma ve eleştiri amacıyla yazılır (Karabacak, 2015). Bu tür özelliklerinden dolayı çocuklarla birlikte yetişkinlere de hitap etmektedir. Ancak çocuklar için soyut

kaçabildiğinden dolayı, 10 yaş ve üzeri çocuklara daha uygun olduğu söylenebilir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

2.2.2.4. Bilmece

Bilmece sözcüğü Türk Dil Kurumu sözlüğünde bir şeyin adını anmadan niteliklerini üstü kapalı söyleyerek o şeyin ne olduğunu bulmayı dinleyene veya okuyana bırakan oyun, muamma anlamlarına gelmektedir (www.tdk.gov.tr). Soyut ya da somut kavramları üstü kapalı cümlelerle anlatıp cevabını buldurmaya çalışan halk ürünleridir (Tarçın, 2015). Bilmeceler, çocuklar için çok önemlidir. Çocuğa dil becerisi kazandırmada, dilin mantığını kavramasında, problem çözme ve buluş becerilerinin gelişmesinde; bilinenlerden yola çıkarak bilinmeyene yönelme ve çağrışımlardan yararlanma gibi yollar kullanılarak matematiksel zekânın gelişmesinde önemli bir rol üstlenmektedir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

2.2.2.5. Tekerleme

Tekerleme, saçma sapan mukaddime olarak tanımlanmıştır (Sami, 1989). Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi'n de ise tekerleme, bazı edebiyat türleri içerisinde ya da çocuk oyunlarında karşılaşılan halk edebiyatı türü olarak tanımlanmıştır (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 1998). Tekerleme, çocukların ilgilerini cezbeden bir tür olarak gösterilebilir. Bunun sebebi olarak da içeriğindeki ve yapısındaki çocuksu yapı söylenebilir (Boratav, 2003). Aynı zamanda tekerlemelerin serbest bir yapısının olması, çocuklardaki dil öğrenimlerine olumlu anlamda katkı sağlamaktadır (Önal, 2002).

Yapı olarak manzum, yarı manzum ve mensur olarak 3 şekilde biçimlenmiştir (Yardımcı, 2004). Hayatın içerisinde konular işlenmekle beraber mizahi özellik de göstermektedirler, aynı zamanda ait olduğu milletlerin karakterini de yansıtarak benzetmelere yer vermektedirler (Kaya, 2004).

Tekerlemeler, çocukların yaratıcılığını geliştirir, kelime haznelerini genişletir ve konuşma becerileriyle birlikte hayal güçlerini zenginleştirir ve bu nedenle de çocuk edebiyatında önemli bir yer tutar.

2.2.2.6. Şiir

Şiir, birçok tanımı yapılmış bir kavramdır. Türk Dil Kurumu'nda şiir, zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan, hece ve durak bakımından denk ve kendi başına bir bütün olan edebi anlatım biçimi, manzume, nazım, koşuk ve düş gücüne, hayale, imgeye, gönle seslenen, anı, duygu, coşku uyandıran, etkileyen şey olarak tanımlanmıştır (www.tdk.gov.tr). Şiirin çok fazla tanımı olmasının sebebi de en eski edebi eserler arasında olmasıdır. Ozanların, kendilerine özgü şiir tanımları bulunur ve bu tanımlar birbirlerine zıt da düşebilmektedir (Sarıyüce, 2012).

Şiir, genel olarak insanların, konu sınırı olmaksızın yazdıkları, ritimli ve duygu yüklü seslerin anlamlı olarak bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş bir sanat ürünü olarak tanımlanabilir (Özdemir, 1999). Aynı dönemdeki şairlerde bile şiire dair farklı tanımlamalar yapılmıştır (Karapınar, 2013). Bu da her şairin şiir anlayışının ve tanımının farklılaştığını göstermektedir. Bu nedenlerden dolayı şiire ait çok fazla tanım bulunmaktadır.

Çocuk edebiyatı açısından bakıldığında ise şiir, konu açısından biraz daha kısıtlanmaktadır. Çünkü çocuklara yönelik olan şiirlerde her temanın işlenmesi doğru olmaz. Çocuk edebiyatına ait olan çocuk şiirlerinde daha çok pastoral ve didaktik şiir anlayışının hâkim olduğu söylenebilir (Yalçın ve Aytaş, 2012).

2.2.2.7. Fıkra

Fıkra, içeriğinde mizah ve hiciv bulunduran, tenkit amacı güdebilen, günlük olayları barındıran kısa öykülerdir (Kaya, 2007). Fıkralar kısa ve öz, temelini günlük hayattan alan, iki farklı düşüncenin yoğun bir anlatımı olan, nükteli, güldürücü, ders veren, ibretlik olaylar içeren, anlatılmasının bir amacı olan, zaman ve mekân bakımından belirsiz, kahramanı belli ya da belirsiz olan yazılardır. Genellikle kısa metinler halindedir.

Fıkralar, olay, tez-antitez, muhakeme ve yargı olarak 4 bölümden oluşmaktadır (Yıldırım, 1999). Halk edebiyatında olduğu gibi, çocuk edebiyatında da önemli bir yer tutar. Gerilimli anları yumuşatmak, hayata mizah katmak ve hayatı zenginleştirmek amacıyla yazılan, çocuk edebiyatı türlerinden biridir (Güleryüz, 2002).

2.2.2.8. Tiyatro

Türk Dil Kurumu sözlüğünde tiyatro, dram, komedi, vodvil vb. edebiyat türlerinin oynandığı yer olarak tanımlanmaktadır. Küçük çocukların oynadığı evcilik oyunları da tiyatro olarak sayılabilir (Fuat, 2010).

Bütün edebiyat türlerinde olduğu gibi tiyatro da, önce yetişkinler için ortaya çıkmış, daha sonra çocuklar açısından çok önemli bir tür olarak görülmeye başlanmıştır (Yalçın ve Aytaş, 2012). Dramatizasyonun yani bir tiyatro oyununun canlandırılmasının, çocuk oyunları ile büyük benzerlikleri bulunmaktadır, bu nedenle bu sanat dalının çocuğun gelişimi açısından büyük katkılar sağladığı daha iyi anlaşılmaktadır (Yalçın ve Aytaş, 2012).

Bu sebeplerden dolayı tiyatro, çocuk edebiyatının önemli türleri arasında yer almaktadır.

2.2.2.9. Gezi yazısı

Gezi yazıları, toplumların yemek, evlenme, eğlence, giyim, kuşam, ev, tarım, sanat, eğitim gibi birçok alanla alakalı bilgiler içerdiği için, çocuklara toplumların yaşayış tarzları ve tarihiyle alakalı geçmişe yönelik bilgiler verilebilir (Güleryüz, 2002).

Çocuk edebiyatında gezi yazılarının, belirli nitelikleri taşıması gerekmektedir. Bu nitelikler şunlardır (Kıbrıs, 2010):

- Gezi yazıları anlatım yönünden kusursuz olmalı ve çocukların meraklarını doyurabilmelidir.
- Dil yalın ve akıcı olmalıdır.
- Yanlış, eksik ve öznel nitelikte olmamalıdır.
- Yazılar, metinle uyumlu fotoğraflar içermelidir.
- Gereksiz ayrıntılardan kaçınılmalı ve çocuğun genel kültürünü artırıcı nitelikte ayrıntılar barındırmalıdır.
- Anlatılan yer ile alakalı karakteristik özellikler taşınmalıdır.

Edebiyatımızda en önemli gezi yazılarından biri Evliya Çelebi Seyahatnamesi'dir. Bunun dışında İbn-i Batuta'nın Seyahatnamesi, Claviso'nun Semerkant Seyahatname'si, Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi'nin Paris Sefaretnamesi, Seydi Ali Reis'in Mirat-ül Memalik isimli eseri gezi yazılarına örnek olarak gösterilebilir.

2.2.2.10. Anı

Anı, kişinin kendi başından ya da yaşadığı dönemde oluşan olayların ve gözlemlerin anlatıldığı yazı türüdür (Karakoç, 1999). Her ne kadar öykülerle benzerlik gösteriyor olsa da farklılıkları da vardır. Bu farklılıklarından en önemlisi, öykülerde anlatılan olay hayali ya da gerçek olabilmektedir, anılarda ise yazarın yaşadığı bir olay olması ya da şahit olduğu bir olay olması şartı bulunmaktadır (Kıbrıs, 2010).

Türk halk edebiyatında önemli bir yer tutan anı türü, çocuk edebiyatında da yer tutmaktadır. Ancak bu türdeki çocuk edebiyatı ürünleri öykülere göre daha azdır.

2.2.2.11. Biyografi

Biyografi kelimesi dilimize Batı dillerinden girmiştir ve hayat öyküsü anlamına gelmektedir (Kıbrıs, 2010). Biyografi yazıları, hem tarih alanında, hem de edebiyat alanında kullanıldığı için birçok tanımlaması yapılmıştır (Turgut, 2007).

Çok uzun yıllar öncesinden beri süregelen ve en eski türlerden biri olan biyografi, günümüzde de halen kullanılmaktadır (Oruç ve Erdem, 2010). Bu popülerliğinin sebeplerinden biri de kişiyi, tanımak istediği, hayranlık beslediği, ya da sevdiği birinin

hayatını da öğrenmek istemesidir. Çocuk edebiyatında ise biyografiler, genellikle çocuklara örnek olarak gösterilebilecek kişilerin hayatlarından oluşmaktadır (Kıbrıs, 2010).

2.2.2.12. Masal

Masal kelimesi dilimize Arapça'dan girmiş bir kelimedir ve 'mesel' kelimesinin Türkçe'deki söyleniş biçimidir (Kıbrıs, 2010). Masallar, olağanüstü olayların anlatıldığı, olağanüstü kahramanların bulunduğu içeriğe sahiptir. Bu nedenle daha çok çocuk edebiyatının bir türü olarak sayılmaktadır.

Gerçeküstü olaylar ve kahramanlar, çocuğun dünyasında daha ilgi çekici ve merak uyandırıcı olduğu için masallar, çocuk edebiyatının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Eğlendirici olduğu kadar eğiticidir. Konu olarak çok fazla alternatif sunar ve bu sayede çocuk, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda aradığını rahatça masallarda bulabilir. Sağladığı faydalar arasında; estetik duygusunun gelişmesi, iyi insan olma eğiliminin artması, kullandığı dili geliştirmesi, hayal gücünü fazlasıyla zenginleştirmesi, dinlemeyi öğrenmesi, değerleri kazanması, merak duygusunu gidermesi ya da arttırması, ait olduğu toplumun kültürünü kazanması ve farklı kültürler tanınması sayılabilir (Arıcı, Ungan ve Şimşek, 2016).

Tanzimattan sonra, Batıya oluşan yönelimle birlikte modern anlamdaki çocuk edebiyatı, dolayısıyla masallar büyük yol katetmiştir ancak istenen düzeye gelebilmesi için daha fazla çaba gerekliliği bulunmaktadır (Dilidüzgün, 1997).

2.2.2.13. Öykü ve Roman

Gerçeğe uygun ya da gerçek olayların anlatıldığı mensur yazılara öykü denmektedir, öykünün daha uzun olanına da roman denir (Kıbrıs, 2010). Bir diğer ismi de hikâye olan öykü, modern edebiyatta, romandan farklı bir tür olarak düşünölmeye başlandığı için henüz net bir tanım yapılamamıştır (Hakverdi, 2014). Ancak yine de tanımlayanlar olmuştur. Öykü kelimesi, Türk edebiyatında köklü geçmişi olan hikâyenin uzun zamandır kullanılan ve giderek yaygınlaşan karşılığıdır (Gökçe, 2008). Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre öykü, 'ayrıntılıyla anlatılan olay' anlamına gelmektedir. Doğan'a göre ise (2005), yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayların anlatımıyla oluşmuş edebi türe öykü denir.

Yalçın ve Aytaş'a göre (2002) öyküler, Okul Öncesi, İlköğretimin birinci devresi ve ilk gençlik devresi olarak 3 gruba ayrılabilir. Okul Öncesi dönemine ve ilköğretimin birinci devresine yönelik öyküler hitap ettiği yaş grubu nedeniyle genellikle resimli ve metin kısmı kısa olan öykülerdir.

Tarihi, Batı’da 13. bizde ise 19. yüzyıllara dayanan öykü ve romanlar, çağdaş anlamda çocuklara hitap ederek ancak Cumhuriyet döneminden sonraki dönemlerde yazılmıştır (Gökçe, 2008).

2.3. Çeviri Kavramı

Türk Dil Kurumu’nda bir dilden başka bir dile aktarma anlamına gelen çeviri, dünya üzerindeki bütün insanların birbirleriyle iletişimini sağlayan çok önemli unsurlardan biridir. Konuşmada olduğu gibi yazıda da çevirinin önemli işlevleri bulunmaktadır. Edebiyat ve çocuk edebiyatı alanlarında çeviri eserler ülkemizde ve diğer dünya ülkelerinde fazlasıyla yer etmektedir.

2.3.1. Çeviri Çocuk Edebiyatı ve Tarihsel Süreci

Bir toplumun edebiyatında yerli eserler kadar çeviri eserler bulunması, toplumun edebiyatını zenginleştiren unsurlardandır. Edebiyatın önemli bir dalı olan çocuk edebiyatı alanında da bu geçerlidir. İnsanların ve toplumların etkileşime girdiği ortamlarda aracı olarak görülen çevirinin tarihi, insanlığın tarihiyle paralel ilerlemektedir (Akalm, 2013).

Çeviri, özellikle bilim ve edebiyat alanlarının olmazsa olmazıdır. Çeviri sayesinde toplumlar birbirleriyle etkileşim haline girerler, birbirlerinin kültürlerini tanırlar, dünyada olan gelişmelerden haberdar olurlar ve gelişirler. İnsan hayatında birçok gelişmeye sebep olan çeviri, bir o kadar da zor bir uğraştır. Çeviri, kültürden kültüre de değişiklik gösteren bir durumdur (Puurтинен, 2006). Yazarın asıl söylemek istediklerini farklı bir dille anlatmak ve bunu okuyucuya geçirmek çok zor bir süreçtir. Özellikle çocuk edebiyatı alanında bu durum daha da zorlaşmaktadır. Çevirmen, çevirisini yaptığı sırada objektif olmalı, aynı zamanda çevirdiği metnin özünü kavrayıp ana fikri tam anlamıyla okuyucuya verebilmelidir. Çocuk edebiyatında ise hitap ettiği kesim çocuklardır. Bir yetişkin olan çevirmenin çocuk edebiyatı çevirisi yaparken öncelikle çeviri kurallarına uymak zorunda olup, aynı zamanda yaptığı çocuk edebiyatı eserini çocuklar için yaptığını unutmaması gerekir. Bu durum ise çevirmenin işini bir kat daha zorlaştırmaktadır.

Çocuk edebiyatının tarihsel sürecine bakıldığında ülkemizde Tanzimat Dönemi’nden sonra bu alanın gelişmesinin hız kazandığı görülmektedir. Çeviri çocuk edebiyatı da çocuk edebiyatında olduğu gibi Tanzimat Dönemi’nden sonra gelişme göstermiştir. Tanzimat Dönemi’ndeki öncü aydınlar, aynı zamanda Cumhuriyet döneminin öncü yazarları olmuştur (Neydim, 2003, s.48). Bu dönemde Batı’ya olan yönelimle birlikte dünya çocuk klâsiklerinden bazıları Türkçeye çevrilmeye başlanmıştır. Bunlardan bazıları; Daniel Defoe’dan Terceme-i Hikaye-i Robinson (Vakanüvis Lütfi, 1864), Jonathan Swift’ten Gulliver’in Seyahatnamesi (Mahmut Nedim, 1872), Jules Verne’den

Gizli Ada ve 80 Günde Devr-i Alem (Ahmet İhsan Tokgöz, 1880), Merkez-i Arza Seyahat (Mehmet Emin, 1883) olmuştur (Ciravoğlu, 1997).

Cumhuriyet dönemi ve sonrasında Tanzimat Dönemi'nde temelleri atılan çeviri çocuk edebiyatının gelişme göstermeye devam ettiği görülmektedir. Neydim'e göre (2003), Cumhuriyet sonrası dönemde, özellikle tek partili dönem içerisinde çeviri eserlerde devlet ideolojisi yoğun olarak görülmektedir. Bu duruma örnek olarak Alimen'in 2015 yılında yaptığı çalışma sonucunda 1926-1928 yılları arası Serteller'in yayınladığı çeviri eserlerde Batılılaşma ve muasır medeniyet bağlamında yönlendirmeyi amaçladığı bulgusuna ulaşılması gösterilebilir. Yine Neydim'e göre (2003), bu duruma paralel olarak 70'li yıllarda sol kesimin, 80'li yıllarda ise dinî kesimin çocuk kitaplarına yöneldiği görülmektedir. 90'lı yıllarda ve sonrasında ise artık çağdaş çocuk edebiyatının çeviri eserleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu yıllardan itibaren artık çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları, daha çok ciddiye alınarak yazılmakta ve çevirileri yapılmaktadır.

2.4. Resimli Çocuk Kitapları

Resimli çocuk kitapları, içeriğinde barındırdığı öyküler, çocukların dikkatlerini çekmesi amacıyla çizilen ve çocukta kitaba karşı ilgi uyandıran resimler sayesinde çocuk edebiyatının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Şirin'e göre (2007), çocuk edebiyatının en iyi tanımı çocuk kitabıdır. Edebiyatın bu alanının önemli bir ögesi olan çocuk kitapları, çocukların hayal dünyasına hitap eden, resim ve metin kısımlarından oluşan, dikkatlerini çekip okuma alışkanlığı kazanmalarını sağlayan eserlerdir (Cianciolo, 1997).

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de her yıl yüzlerce çocuk kitabı basılmaktadır. Çocuklar için basılan bu yayınların sayısı, ülkelerin gelişmişlik düzeyleriyle orantılı olarak sayılabilir (Ciravoğlu, 1997). Tabi ki basılan resimli çocuk kitaplarının sayısından daha önemli olan şey, kitapların niteliğidir. Çocukla kitabın ilk tanışması okul öncesi döneme denk gelmektedir. Bu nedenle çocuğa kitabı ve okumayı sevdirecek olan kitapların nitelikli olması büyük önem taşımaktadır. Çocuk, ilk okuma evresinde resimli, ikinci evrede az yazılı ve resim ağırlıklı, üçüncü evrede ise bol yazılı az resimli öykülerle karşılaşır (Şirin, 2007). Çocuk için, karşılaşmış olduğu kitabın ilgi çekici olması, gelişim düzeyine uygunluğu, kahramanları, öykünün anlatım şekli ve dili, kapağındaki resimleri, kitabın başlığı, kısaca kitabın içerdiği her şey çok önemlidir. Ülkemizde yerli yazarlar tarafından yazılmış olan öykülerin yanında bir çok çeviri hikâye kitabı da piyasada yer almaktadır. Bu hikâyeler metin olarak ele alınacak olursa, çocuğun kelime haznesini geliştirmek, iç dünyasını ve hayal gücünü geliştirip zenginleştirmek, toplumun kültürünü çocuğa aktarmak, ona yeni yaşantılar ve deneyimler aktarmak gibi birçok faydası sayılabilir. Resimli çocuk kitaplarının metin kısımları kadar resimli kısımlarının da çocuğa birçok katkısının olduğu yadsınamaz bir

gerçekdir. Sever'e göre (2008) kitaplardaki resimlerin çocuğa katkıları şu şekilde özetlenebilir:

- Çocuk kitaplarındaki resimler, çocuğun belleklerinde yer ederek, onun kavramsal gelişimlerini destekler.
- İşitme, bakma, görme gibi yetileri geliştirmesini sağlar ve soyut kavramları daha kolay algılamasını sağlar.
- Kitap okuma ve okunanı dinleme gibi işlevlerinden dolayı, çocuğun bu süreçten birden çok duyusuyla katılmasını sağlayarak, duyu gelişimine yardımcı olur.
- Düşünme ve hayal günü geliştirerek destekler.
- Çocuğa sanatı sevdirek, duygu ve düşüncelerin bu yollarla da ifade edilebileceğini anlatır.
- Resimlerle alakalı konuşmalar sayesinde çocuk, dinleme, konuşma gibi becerilerini geliştirir.
- Çocuklara kitapları sevdirek okumaya özendirir.
- Çocuğun yaşadığı çevreye, doğaya, insana daha duyarlı olmasını sağlar.

Bütün bunlar göz önüne alındığında çocuğun ilgisini çekmesi, gelişimini desteklemesi, hayal gücünü geliştirmesi için, resimli çocuk kitaplarının bazı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Çocuğun kitapta ilk dikkatini çeken yerlerden olan resimler, mümkün olduğunca renkli, estetik ve ilgi çekici olmalıdır (Shulevitz, 1997).

Günümüzde, dünyada ve Türkiye'de çocuk edebiyatı alanının hızla gelişmesiyle birlikte verilen eserler de hızlı bir şekilde artış göstermektedir. Özellikle okuma yazma sorunu olmayan gelişmiş ülkelerde çıkarılan kitap yayınlarının çok büyük bir kısmı çocuklar için ayrılmaktadır (Ciravoğlu, 1997). Gerek çeviri, gerekse yerli çocuk kitapları, her geçen gün yenilenmekte ve kendini geliştirmektedir. Bu durum, ülkemizde de dünyaya paralellik göstermektedir. 2013-2017 yıllarındaki TÜİK verilerine göre ülkemizde basılan çocuk kitapları sayıları şu şekildedir:

Tablo 2.1: Türkiye'de basılan kitapların yıllara göre sayıları ve türleri (www.tuik.gov.tr).

Yıl	Toplam	Yetişkin kurgu edebiyat	Yetişkin kültür	Çocuk ve ilk gençlik	Eğitim	Akademik	İnanç
2013	47 352	6 637	9 611	8 130	12 565	7 003	3 406
2014	50 752	9 542	11 652	6 889	12 380	7 171	3 118
2015	56 414	11 356	11 092	8 215	15 548	6 808	3 395
2016	54 446	9 166	11 150	8 618	14 711	7 481	3 320
2017	60 335	9 830	11 509	10 042	17 153	8 143	3 658

Tablo 2.1'e bakıldığında 2013 yılında basılan 47352 kitaptan 8130 tanesi, yani % 17,17'si, 2014 yılında basılan 50752 kitaptan 6889 tanesi, yani % 13,58'i, 2015 yılında basılan 56414 kitaptan 8215 tanesi, yani %14,57'si; 2016 yılında basılan 54446 kitaptan 8618 tanesi, yani % 12,53'ü, 2017 yılında ise basılan 60335 kitaptan 10042 tanesi, yani % 16,65'i çocuk ve ilk gençlik dönemine yönelik basılmış kitaplardan oluşmaktadır. Bu verilere bakıldığında her yıl çocuk ve ilk gençlik dönemine yönelik olarak yayımlanmış çocuk kitapları sayısının 2013-2014 yılları hariç gittikçe arttığı görülmektedir. Basılan kitap sayısı artmasına karşın toplam basılan kitap sayısına oranının düzenli bir artış göstermediği görülmektedir. Kitap sayılarının artış göstermesi ülkemiz açısından sevindirici bir gelişme olarak kabul edilebilir. Ancak basılan kitapların niteliğinin geliştirilmesi daha büyük önem taşımaktadır. Gerek içeriği, gerek değindiği konular, gerekse şekilsel özellikleri bakımından yerli ve çeviri olarak basılan çocuk kitapları, artık olmazsa olmaz haline gelmiştir.

2.5. Çocuk Edebiyatında Kültürel Öğeler

Çocuk edebiyatının en önemli işlevlerinden biri de şüphesiz toplumun yeni bireylerine toplumun kültürünü tanıtmak ve kültür aktarımını sağlamaktır. Çeviri kitaplar sayesinde farklı toplumların kültürleri çocuğa tanıtılır. Kültür çocuğun, çocuk da kültürün şekillenmesinde etkilidir. (Baş, 2015). Çocuğu belirleyen temel değerlerden en önemlisi kültürdür (Şirin, 2007). Waldmann'a göre (1999), yazınsal metinler, kültürün bireylere sunduğu muhteşem bir zenginliktir. Böylelikle şimdiye değin bilinmeyen fantezi ve duygu dünyaları yakından tanınır, yeni duygusal ve estetik deneyimlerle karşılaşılır, denenmemiş bireysel ve toplumsal imkânlar sorgulanır, deneyimlerimiz gelişip zenginleşir. Bu nedenle yazınsal metinler kültür aktarımında önemli öğelerden biri olarak kabul edilebilir (Akt. Keskin 2010: s.36). Atabek'e göre (1997), çocuk kültürünün gelişmesini etkileyen etkenler arasında çocukların çocuk edebiyatı ürünleriyle, çocuk tiyatrosuyla ve nitelikli çocuk sinemasıyla buluşturulması sayılmaktadır. Buradan yola çıkılarak edebi ürünlerde, özellikle de resimli çocuk kitaplarında bulunan kültürel öğelerin, insan hayatının ilk evrelerinde atılan kültürel temellerin, bireyin geri kalan hayatına ve topluma ne derece büyük katkılar sağladığını söylemek mümkündür.

Yerli çocuk edebiyatı ürünlerinin çocuğa katkılarının yanı sıra, çeviri eserlerin de katkılarını unutmamak gerekir. Çeviri edebi eserler sayesinde çocuk, kendi kültürünün yanı sıra başka kültürlerin de varlığından haberdar olur ve onları tanımaya başlar. Bu eserlerde çevirmenin de rolü büyüktür.

2.6. Konu ile İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma konusuyla ilgili olabilecek yurt içi ve yurt dışı yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Yalçın (2003) tarafından çeviride önemli rol oynayan kültürel unsurlar ve bunları aktarırken karşılaşılabilecek sorunları ele almak amacıyla yapılan araştırmada Orhan Kemal'in "Müfettişler Müfettişi" adlı romanın çevirisi ve kültürel özellikleri ele alınmış, Fransızca çevirisinde, orijinalinde kullanılan deyimlerin ve Türklere özgü olan kalıpların birebir çevrilip dipnot olarak açıklamasının eklendiğinden söz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda dil ve kültürün ayrılmaz bir bütün oluşturduğuna, bu yüzden de çevirmenin görevinin eserdeki kültürel öğeleri birebir aktarması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Çelik (2009) tarafından yapılan araştırmada, 4. ve 5. sınıf öğrencilerine yönelik hazırlanan kitap okuma etkinlikleri uygulatılıp, bu etkinliklerin dil ve kültür edinimine katkısının ne ölçüde olduğunu belirlemek için anket çalışması yapılmıştır. Araştırma sonucunda ise İlköğretim okullarında masalların, eğitim açısından dil ve kültür edinimine önemli miktarda katkı sağladığı ortaya konulmuştur.

Kan (2010) tarafından yapılan ve Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları İlköğretim 7. sınıf Türkçe ders kitabında kültür öğelerine ne ölçüde yer verildiğini ve bu öğelerin öğrencilere nasıl aktarıldığını belirlemenin amaçlandığı araştırmada, literatürden yararlanılarak ve uzman görüşü alınarak kültür öğeleri listesi oluşturulmuş, araştırma sonucunda incelenen ders kitabında dil, din, tarih, örf ve âdetler, aile ve akrabalık ilişkileri, giyim kuşam, sanat, spor, yiyecek, içecek ve beslenme, vatan ve evrensel değerler ile ilgili kültür öğelerine yer verildiği tespit edilmiştir. Aynı zamanda bu kültür öğelerinin metinler ve resimlerle öğrencilere aktarılmaya çalışıldığı belirlenmiştir.

Mert, Albayrak ve Serin (2013) tarafından yapılan çalışmada, ilkokul düzeyindeki çocuklara yönelik hazırlanmış çeviri çocuk kitaplarında ait oldukları kültür ile birlikte evrensel kültür öğelerine ne ölçüde yer verildiğinin tespiti amaçlanmış olup, çocuk edebiyatı uzmanlarınca yapılan çalışmalarda belirtilen ve çocuk kitaplarında bulunması gerektiği ifade edilen ölçütler dikkate alınarak farklı yayınevlerince hazırlanan hikâye türündeki çeviri çocuk kitapları arasından seçilen 5 kitap (Peter Pan, Oliver Twist, Küçük Kadınlar, Pollyanna ve Huckleberry Finn) çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırma sonucuna göre incelenen kitaplarda dil, coğrafya, kurum kuruluş ve mekân, günlük yaşam, din ve inançlar, örf ve âdetler, sanat ve değerlere ilişkin birçok kültürel öğeye rastlanmıştır.

Şahbaz (2016) tarafından yapılan araştırmada kendi düzeylerine uygun kitaplarla ilk kez karşılaşan çocukların, karşılaştıkları unsurlar incelenmiştir. Bu amaçla Küçük Prens, Şeker Portakalı, Robin Hood, Küçük Kara Balık gibi kitaplar incelenmiş ve araştırma sonucunda çeviri çocuk edebiyatı ürünlerinde farklı kültürlerden pek çok unsur bulunduğu ve çocukların karşılaştıkları bu unsurları merak edip araştırma boyutuna taşıdıkları tespit edilmiştir.

Kula (2017) tarafından yapılan ve kültürel kimliğin geliştirilmesi ve kültür aktarımı konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerini belirlemek amaçlanan araştırmada, okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve velilerle görüşülmüş, açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış bireysel görüşme formları kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre okul yöneticileri kültür aktarımı ve kültürel kimliğin geliştirilmesinin öğrencilere somut çalışmalar verilerek mümkün olacağını düşünmektedirler. Öğretmenler ise kültür aktarımını ve kültürel kimliğin geliştirilmesini topluma yararlı bireyler yetiştirme, değerlerine bağlı, kültürel mirasa önem veren nesiller ortaya çıkarmak için gerekli görmüşlerdir. Öğrenciler, kültürel ve tarihi amaçlı geziler kültür aktarımı ve kültürel kimliğin geliştirilmesinde en önemli faktör olarak görmüşler, veliler ise çocuklarının geleneksel el sanatlarıyla uğraşıp, el sanatlarının sürdürülebilir hale getirilmesi, öğrencinin kültür aktarımı ve değerler ile ilgili bilgilendirilmesini, kültürel kimlik kazanımı ve değerler eğitimi etkinliklerinin daha somut hale getirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

1997 yılında Amerika’da yapılan bir araştırmada, 1937-1993 yılları arası yayınlanmış resimli çocuk kitaplarındaki siyahi tasvirlerine bakılarak, kitaplarda toplumdaki kültürlerin çatışmasına yer verilip verilmediği incelenmiştir. 1964 yılına kadar çok az yer bulan siyahi karakterler, 1960 yıllarının sonlarından 1970’lerin başlarına kadar gözle görülür bir artış göstermiş, 1975 yılından sonra ise dengede kalmıştır. Görüntüler, zaman içinde önemli ölçüde değişiklik göstermiş, ödüllü kitaplarda 60’lı yılların 2. yarısında arka planda siyahi karakterler olmakla beraber ana karakter olarak çok nadir kitaplarda yer bulmuştur. Ancak ödül kazanan kitaplar, gittikçe siyahi karakterlere daha fazla çocuk kitaplarında yer vermeye başlanmıştır.

İran’da Kheiri ve Mahamood tarafından yapılan araştırmada ise (2018) 2000-2010 yılları arası 7-9 yaş grubu için yayınlanmış olan 91 adet resimli çocuk kitabında Pers sanatı ve kültürüne yer verilip verilmediğine bakılmıştır. Kültüre, kitaplarda karakterler, ortamlar, kostümler, motifler, binalar, hayvanlar, nesneler, Farsça resim ve yazılar olarak yer verilmiştir. Araştırmanın sonucunda ise resimli çocuk kitaplarında Fars sanatı ve kültürüne oldukça sık yer verildiği bulunmuştur.

BÖLÜM III: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesi yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel bir araştırma yöntemi olan ve genel tarama modelinin kapsadığı betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır.

Tarama modeli; geçmişte ya da o anda var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyen ve tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2014, s.77).

Betimsel tarama modeli; var olan kayıt ve belgeleri inceleyerek veri toplama tekniğidir. Konuyla alakalı bütün belgeler, bulma, inceleme değerlendirme işi betimsel taramanın kapsamındadır (Taşdemir, 2000).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2013-2017 yılları arasında Türkiye’de yayınlanmış olan yerli ve çeviri resimli çocuk kitapları oluşturmaktadır. Kitapların daha ulaşılabilir olması ve yıllara göre kitapların homojen dağılım gösterebilmesi açısından son 5 yıla ait kitaplar seçilmiştir.

Araştırmanın örneklemine, 28 yerli resimli çocuk kitabı ve 27 çeviri resimli çocuk kitabı olmak üzere toplamda 55 resimli çocuk kitabı oluşturmaktadır. Kitapların seçimi için öncelikle Türkiye’de yerli ve çeviri yayın yapan yayınevleri rastgele örneklem yöntemi ile belirlenmiş ve bu yayınevleri arasında tekrar rastgele örneklem yöntemiyle 28 yerli, 27 çeviri çocuk kitabı belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanmış ölçütler kullanılmıştır. Ölçütlerin oluşturulmasında literatürden yararlanılmış ve çocuk edebiyatı ve sanat eğitimi alanında çalışan iki uzman görüşü alınmıştır. Bu ölçütler 40 maddeden oluşmakta ve bu maddeler kültürleme, kültürlenme ve kültürleşme başlıkları altında toplanmıştır.

1. maddeden 20. maddeye kadar olan bölüm kültürleme başlığına, 21. maddeden 29. maddeye kadar olan bölüm kültürlenme başlığına, 30. maddeden 40. maddeye kadar olan bölüm de kültürleşme başlığına aittir.

3.4. Verilerin Toplanması

28 yerli, 27 çeviri olmak üzere toplamda 55 resimli çocuk kitabı tedarik edildikten sonra, hazırlanan tablo yardımıyla tek tek incelenerek araştırmacı tarafından not edilmiştir. Daha sonra bütün veriler, yüzdelik olarak başka bir tabloya kaydedilerek çözümleme sürecine geçilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Bu araştırmada, Türkiye’de yayınlanmış olan çeviri ve yerli resimli çocuk kitaplarının kültür bağlamında değerlendirilmesi ve çözümlemesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Verilerden elde edilen bulgular ise frekans ve yüzde olarak ifade edilmiştir.

BÖLÜM IV: BULGU VE YORUMLAR

Bu bölümde kültürlenme, kültürlenme ve kültürleşme başlıkları altında cevapları alınan sorular ve cevapları incelenecektir.

4.1. Kültürlemeyle İlgili Bulgu ve Yorumlar

Soru 1 : Kitabın başlığı, kültürel öge barındırıyor mu?

Tablo 4.1.1.

Soru 1'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın başlığı, kültürel öge barındırıyor mu?	f	%
Evet	10	35,72
Hayır	18	64,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.1.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, kitabın başlığının % 35,72 oranında kültürel öge barındırdığı ve % 64,28 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 10 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 18 kitap başlığında da kültürel ögeye rastlanmamıştır.

Tablo 4.1.2.

Soru 1'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın başlığı, kültürel öge barındırıyor mu?	f	%
Evet	11	40,75
Hayır	16	59,25
Toplam	27	100,00

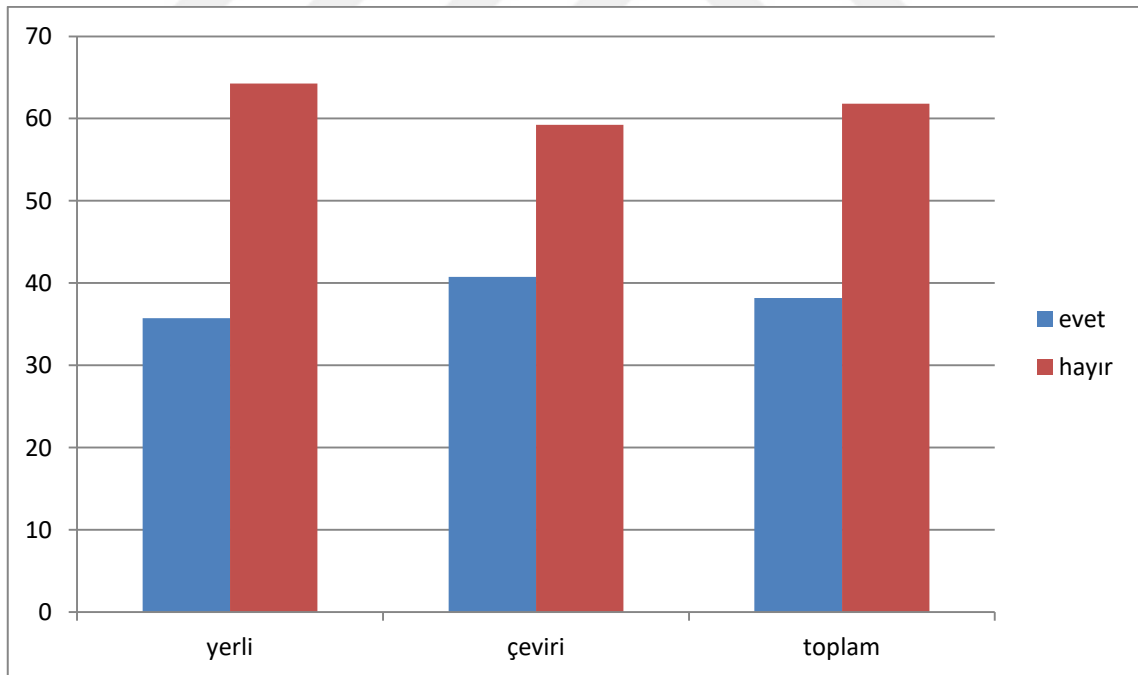
Tablo 4.1.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, kitabın başlığının % 40,25 oranında kültürel öge barındırdığı ve % 59,25 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 11 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 16 kitap başlığında da kültürel ögeye rastlanmamıştır.

Soru 1'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın başlığı, kültürel öge barındırıyor mu?	f	%
Evet	21	38,19
Hayır	34	61,81
Toplam	55	100,00

Tablo 4.1.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, kitabın başlığının % 38,19 oranında kültürel öge barındırdığı ve % 61,81 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 21 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 34 kitap başlığında da kültürel ögeye rastlanmamıştır.

Şekil 4.1, 1. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.1. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 1. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri

Şekil 4.1 incelendiğinde çeviri kitapların başlıklarının, yerli kitaplara göre oran olarak daha fazla kültürel öge barındırdığı görülmektedir. Başlıklarda, genellikle yazarın, kültüründen gelen isimleri kullanması, başlıklarda kültürel öge bulunmasına yol

açmıştır. Ancak bazı çeviri kitaplarda Türkçe isimler kullanılması, çevirmenin etkisi olduğu ihtimalini akıllara getirmektedir.

Soru 2 : Kitaptaki karakterlerin isimleri, yazarın kültüründen gelen isimler mi?

Tablo 4.2.1.

Soru 2'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitaptaki karakterlerin isimleri, yazarın kültüründen gelen isimler mi?	f	%
Evet	16	57,15
Hayır	5	17,85
Toplam	28	100,00

Tablo 4.2.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öyküdeki karakterlerin isimleri % 57,15 oranında, yazarın kültüründen gelen isimlerdir ve % 17,85 oranında da yazarın kültüründen olmayan karakter isimleri görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 16 tanesinde karakterler yazarın kültüründen gelen isimlere sahiptir, 5 kitapta ise karakterlerin isimleri yazarın kültüründen gelen isimler değildir. Kitapların 7 tanesinde ise hiç karakter ismi kullanılmamıştır. Bu da kitapların % 25'ine karşılık gelmektedir.

Tablo 4.2.2.

Soru 2'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitaptaki karakterlerin isimleri, yazarın kültüründen gelen isimler mi?	f	%
Evet	12	44,45
Hayır	6	22,21
Toplam	27	100,00

Tablo 4.2.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öyküdeki karakterlerin isimleri % 44,45 oranında, yazarın kültüründen gelen isimlerdir ve % 22,21 oranında da yazarın kültüründen olmayan karakter isimleri görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 12 tanesinde karakterler yazarın kültüründen gelen isimlere sahiptir, 6 kitapta ise karakterlerin isimleri yazarın kültüründen gelen isimler değildir.

Kitapların 9 tanesinde ise hiç karakter ismi kullanılmamıştır. Bu da kitapların % 33,34'üne denk gelmektedir.

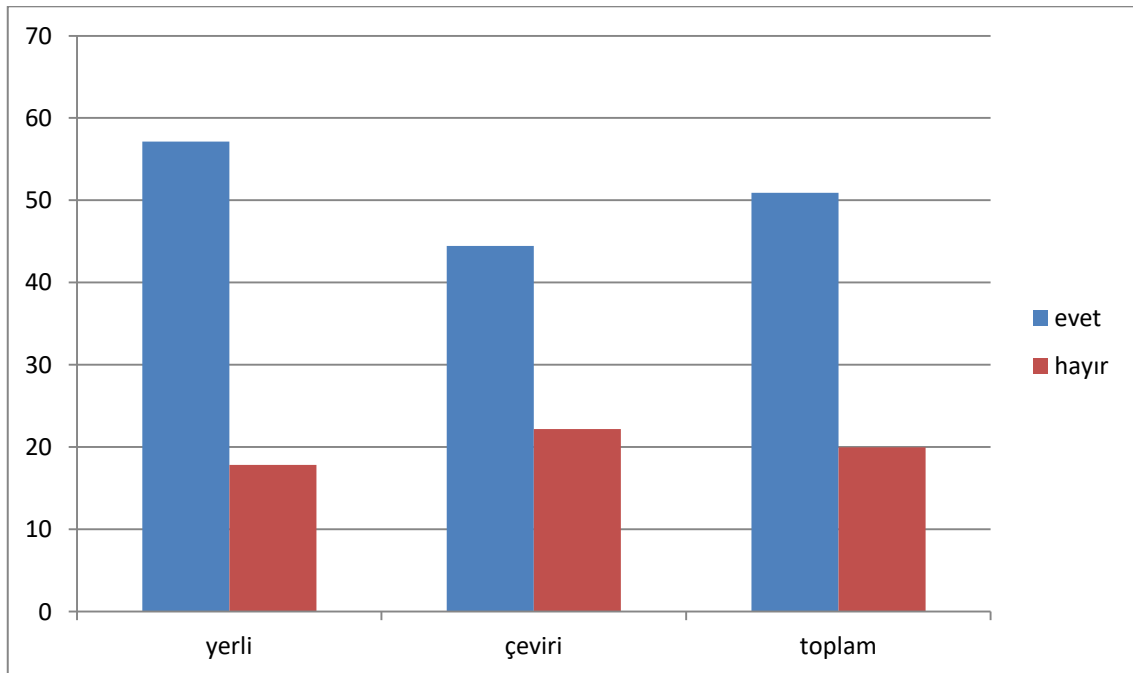
Tablo 4.2.3.

Soru 2'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitaptaki karakterlerin isimleri, yazarın kültüründen gelen isimler mi?	f	%
Evet	28	50,91
Hayır	11	19,99
Toplam	55	100,00

Tablo 4.2.3'e göre yerli ve çeviri çocuk kitaplarındaki karakterler % 50,91 oranında kültürel öge içermekte, % 19,99 oranında ise kültürel öge içermemektedir. Kitapların % 29,1'inde hiç isim kullanılmamıştır. Yani 55 adet kitabın 28 tanesinde yazarın kültüründen isimler kullanılmış, 11 tanesinde yazarın kültüründen olmayan isimler kullanılmış, 16 tanesinde ise karakter ismine yer verilmemiştir.

Şekil 4.2. 2. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.2. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 2. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.2 incelendiğinde yerli kitaplardaki karakter isimlerinin çeviri kitaplardaki isimlerden daha fazla oranda yazarın kültüründen gelen isimler olduğu görülmektedir.

Soru 3: Öyküde yaşayan değerlerden bir ya da daha fazlasına yer verilmiş mi?

Tablo 4.3.1.

Soru 3'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yaşayan değerlerden bir ya da daha fazlasına yer verilmiş mi?	f	%
Evet	25	89,29
Hayır	3	10,71
Toplam	28	100,00

Tablo 4.3.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, yaşayan değerlerden bir ya da birden fazlasına, kitapların % 89,29'luk kısmında yer verildiği ve % 10,71'lik kısmında da yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 25 tanesinde yaşayan değerlere yer verilmiş olup, 3 tanesinde yaşayan değerlerle ilgili ibareye rastlanmamıştır.

Tablo 4.3.2.

Soru 3'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yaşayan değerlerden bir ya da daha fazlasına yer verilmiş mi?	f	%
Evet	23	85,19
Hayır	4	14,81
Toplam	27	100,00

Tablo 3.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, yaşayan değerlerden bir ya da birden fazlasına, kitapların % 85,19'luk kısmında yer verildiği ve % 14,81'lik kısmında da yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 23 tanesinde yaşayan değerlere yer verilmiş olup, 4 tanesinde yaşayan değerlerle ilgili ibareye rastlanmamıştır.

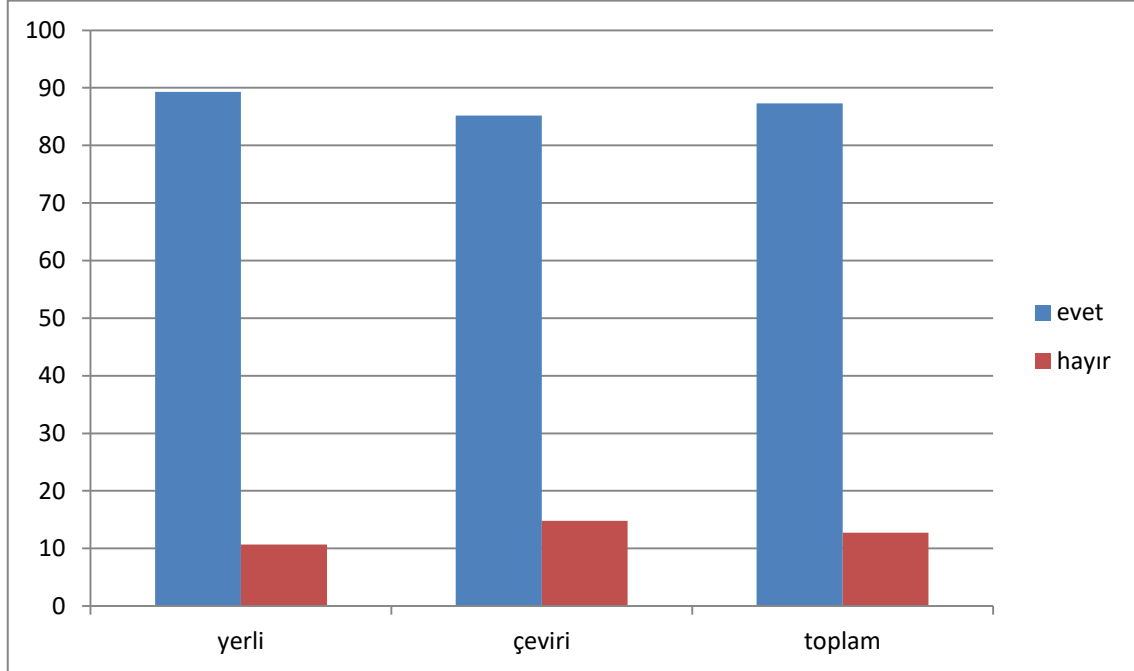
Tablo 4.3.3.

Soru 3'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yaşayan değerlerden bir ya da daha fazlasına yer verilmiş mi?	f	%
Evet	48	87,28
Hayır	7	12,72
Toplam	55	100,00

Tablo 3.3 incelendiğinde, incelenmiş olan toplamda 55 resimli çocuk kitabında, yaşayan değerlerden bir ya da birden fazlasına, kitapların % 87,28'lik kısmında yer verildiği ve % 12,72'lik kısmında da yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 48 tanesinde yaşayan değerlere yer verilmiş olup, 7 tanesinde yaşayan değerlerle ilgili ibareye rastlanmamıştır.

Şekil 4.3, 3. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.3. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 3. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.3 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında çeviri kitaplara göre daha fazla değerlere yer verildiği görülmektedir. Ancak çok büyük bir farklılık yoktur.

Soru 4: Öyküde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmiş mi?

Tablo 4.4.1.

Soru 4'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	10	35,72
Hayır	18	64,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.4.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan % 35,72 oranında söz edilmiş ve % 64,28 oranında da söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 10 tanesinde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmekle beraber, 18 tanesinde bu davranışlardan bahsedilmemiştir.

Tablo 4.4.2.

Soru 4'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	8	29,63
Hayır	19	70,37
Toplam	27	100,00

Tablo 4.4.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan % 29,63 oranında söz edilmiş ve % 70,37 oranında da söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 8 tanesinde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmekle beraber, 19 tanesinde bu davranışlardan bahsedilmemiştir.

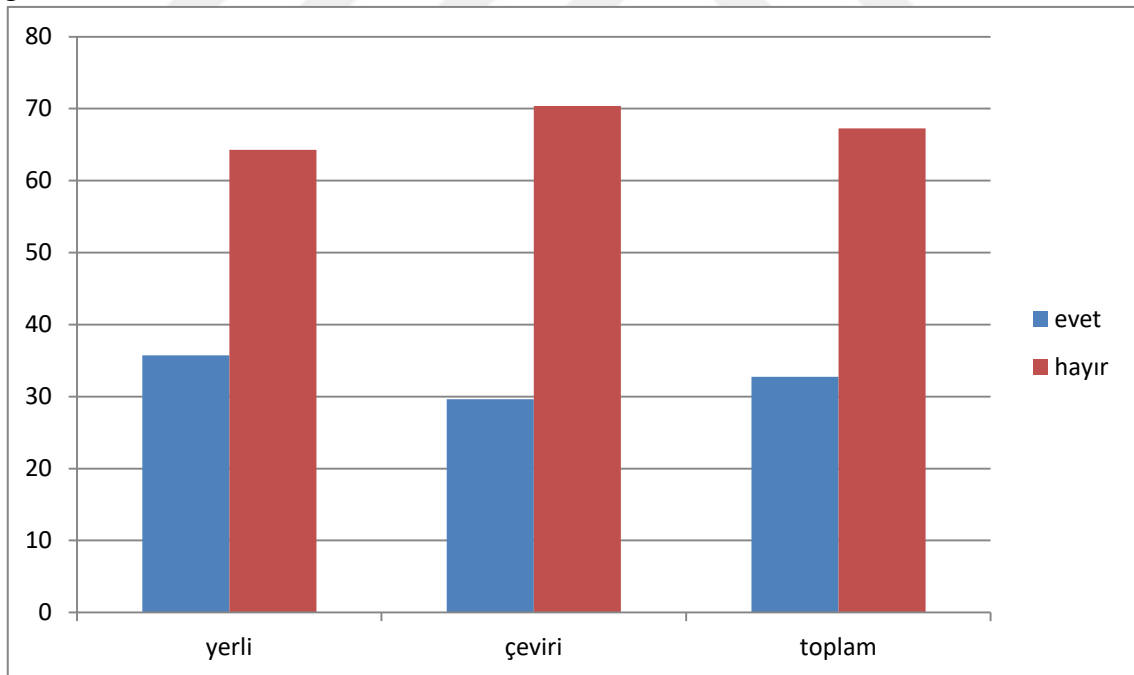
Tablo 4.4.3.

Soru 4'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	18	32,73
Hayır	37	67,27
Toplam	55	100,00

Tablo 4.4.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan % 32,73 oranında söz edilmiş ve % 67,27 oranında da söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 18 tanesinde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmekle beraber, 37 tanesinde bu davranışlardan bahsedilmemiştir.

Şekil 4.4, 4. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.4. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 4. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.4'e bakıldığında toplum içinde uygun olmayan davranışlardan yerli kitaplarda çeviri kitaplara kıyasla daha fazla oranda yer verilmiştir. Ancak bu oran, toplamda % 32,73'de kalmıştır.

Soru 5: Öyküde toplum kurallarından söz ediliyor mu?

Tablo 4.5.1.

Soru 5'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde toplum kurallarından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	20	71,43
Hayır	28	28,57
Toplam	28	100,00

Tablo 4.5.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, toplum kurallarından, kitapların % 71,43'ünde söz edilmiş olduğu ve % 28,57'sinde ise söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabından 20 tanesinde toplum kurallarından söz edilmiş, 8 tanesinde ise söz edilmemiştir.

Tablo 4.5.2.

Soru 5'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde toplum kurallarından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	12	44,45
Hayır	15	55,55
Toplam	27	100,00

Tablo 4.5.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, toplum kurallarından, kitapların % 44,45'inde söz edilmiş olduğu ve % 55,55'inde ise söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 12 tanesinde toplum kurallarından söz edilmiş, 15 tanesinde söz edilmemiştir.

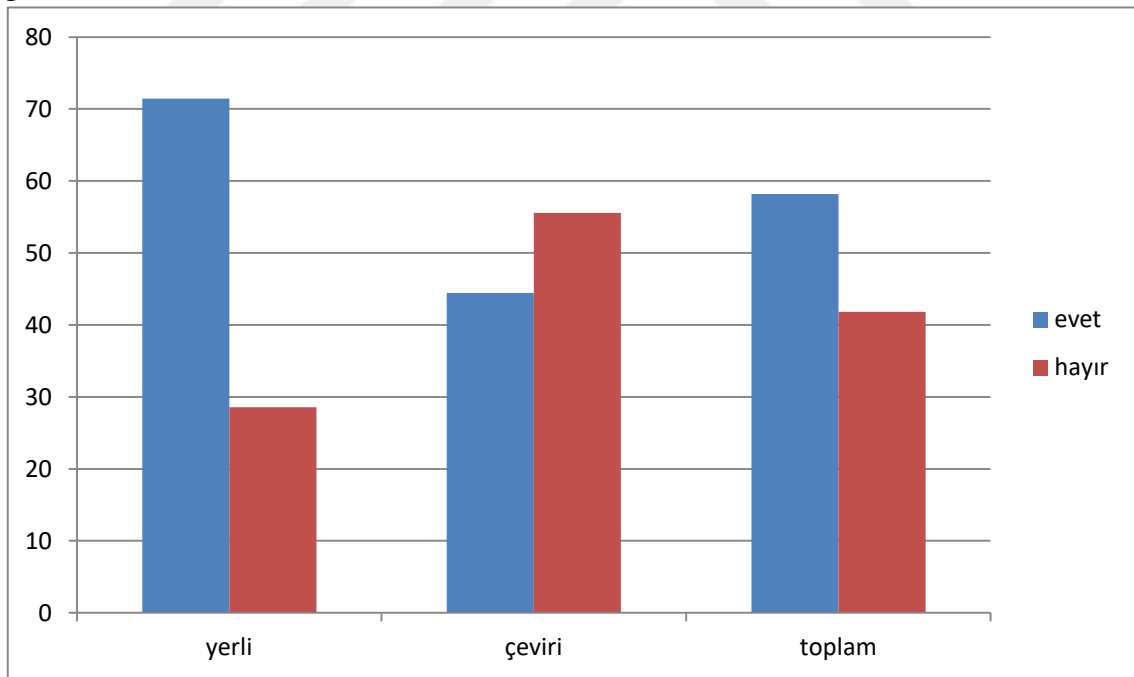
Tablo 4.5.3.

Soru 5'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde toplum kurallarından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	32	58,19
Hayır	23	41,81
Toplam	55	100,00

Tablo 4.5.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, toplum kurallarından % 58,19 oranında söz edilmiş ve % 41,81 oranında da söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 32 tanesinde toplum kurallarından söz edilmekle beraber, 23 tanesinde bu kurallardan bahsedilmemiştir.

Şekil 4.5, 5. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.5. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 5. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.5 incelendiğinde yerli kitaplarda çeviri kitaplara göre açık ara daha fazla toplum kuralına yer verildiği görülmektedir.

Soru 6: Öyküde yazarın kültürüne ait şölen, bayram ve kutlamalardan söz edilmiş mi?

Tablo 4.6.1.

Soru 6'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yazarın kültürüne ait şölen, bayram ve kutlamalardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	2	7,15
Hayır	26	92,85
Toplam	28	100,00

Tablo 4.6.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, yazarın kültürüne ait şölen ve kutlamalardan, % 7,15 oranında söz edilmiş, % 92,85 oranında da söz edilmemiş olduğu görülmektedir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 2'sinde yazarın kültürüne ait şölen, bayram ve kutlamalardan söz edildiği, 26'sında da söz edilmediği bulgusuna rastlanmıştır.

Tablo 4.6.2.

Soru 6'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yazarın kültürüne ait şölen, bayram ve kutlamalardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	5	18,52
Hayır	22	81,48
Toplam	27	100,00

Tablo 4.6.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, yazarın kültürüne ait şölen ve kutlamalardan, kitapların % 18,52'sinde söz edilmiş olduğu ve % 81,48'inde de söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 5 tanesi şölen ve kutlamalara dair ibareler içermekte olup, 22 tanesinde bu ibarelere rastlanmamıştır.

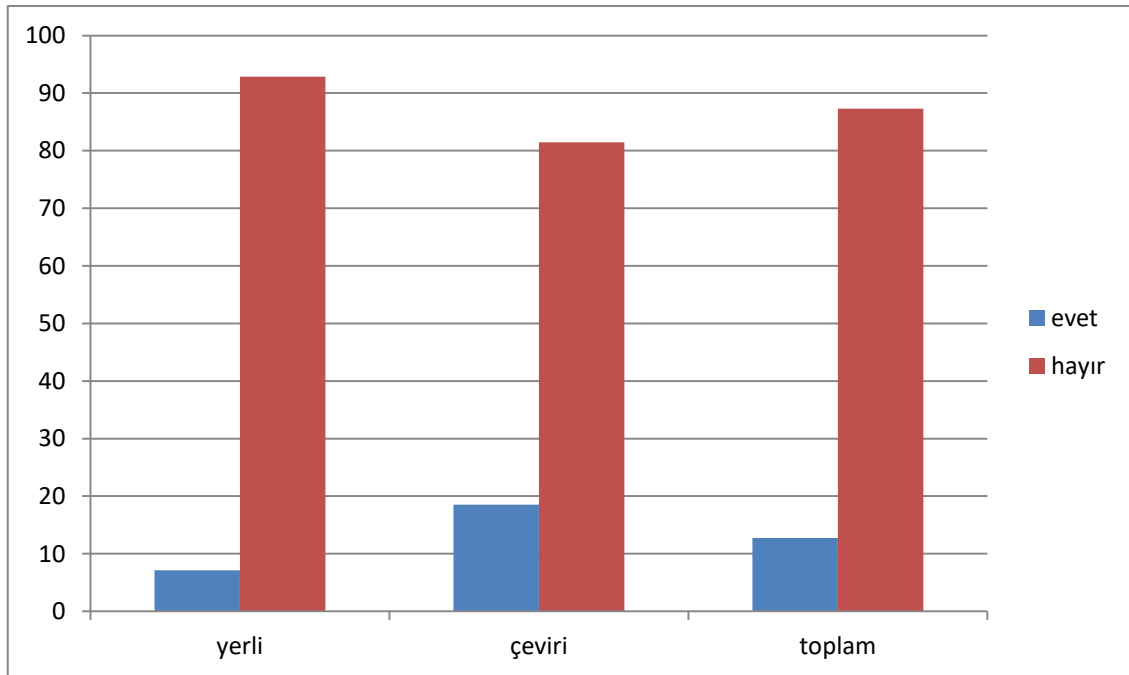
Tablo 4.6.3.

Soru 6'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yazarın kültürüne ait şölen, bayram ve kutlamalardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	7	12,73
Hayır	48	87,27
Toplam	55	100,00

Tablo 4.6.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, yazarın kültürüne ait şölen ve kutlamalardan, kitapların % 12,73'lük kısmında yazarın kültürüne ait şölen ve kutlamalardan söz edilmiş olduğu ve % 87,27'sinde de söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 7 tanesi şölen ve kutlamalara dair ibareler içermekte olup, 48 tanesi bu ibareleri içermemektedir.

Şekil 4.6, 6. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.6. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 6. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.6 incelendiğinde yerli çocuk kitaplarının çeviri kitaplara göre şölen, bayram ve kutlamalara daha az yer verdiği görülmektedir. Ancak toplama bakılırsa yer verilme oranının % 87,27 olduğu görülmektedir. Bu verilere bakıldığında oranların çok düşük olduğu söylenebilir.

Soru 7: Öyküde iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiş mi?

Tablo 4.7.1.

Soru 7'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	4	14,29
Hayır	24	85,71
Toplam	28	100,00

Tablo 4.7.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere % 14,29 oranında yer verildiği görülmektedir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 4'ünde iyi beslenme ve sağlıklı olmayla ilgili bilgilere rastlanmış, 24 tanesinde de bu bilgilere rastlanmamıştır.

Tablo 4.7.2.

Soru 7'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.7.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, % 7,41 oranında iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiş ve % 92,59 oranında da yer verilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabından 2 tanesinde iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiştir, geri kalan 25 tanesinde de yer verilmemiştir.

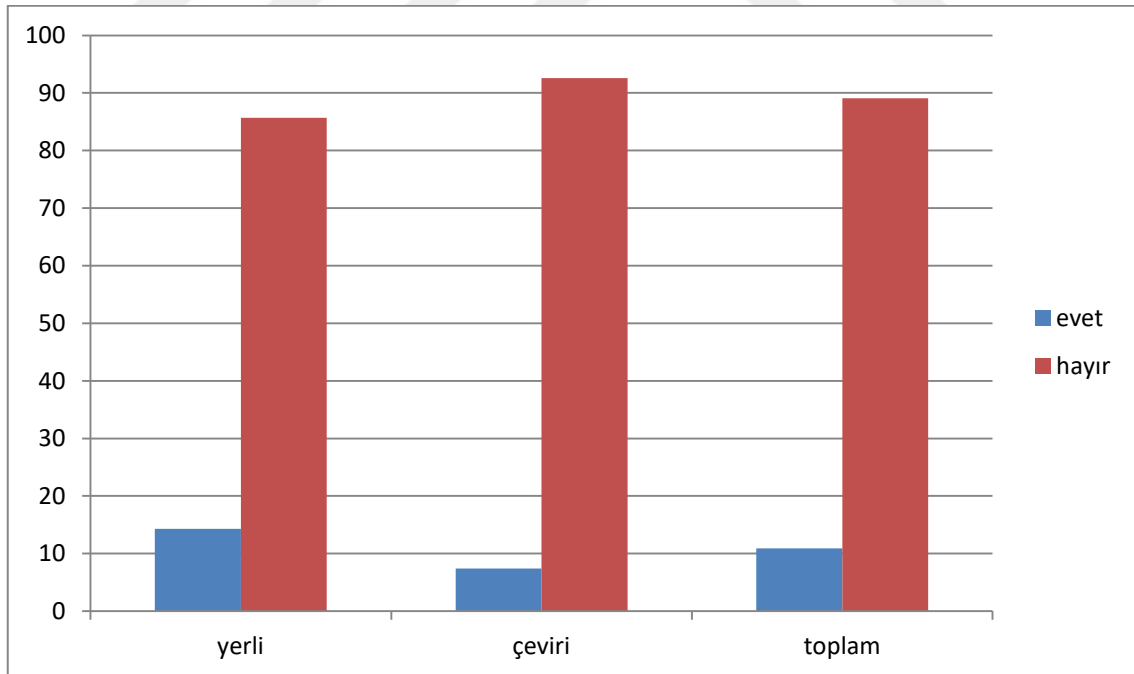
Tablo 4.7.3.

Soru 7'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	6	10,91
Hayır	49	89,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.7.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere, kitapların % 10,91'lik kısmında yer verilmiş olduğu ve % 89,09'unda da yer verilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 6 tanesi iyi beslenme ve sağlıklı olmaya dair ibareler içermekte olup, 49 tanesi bu ibareleri içermemektedir.

Şekil 4.7, 7. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.7. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 7. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.7 incelendiğinde iyi beslenme ve sağlıklı olmaya dair verilen bilgilerin oran olarak yerli kitaplarda, çeviri kitaplardakilerin 2 katı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak

toplama bakıldığında bu ibarelerin kitapların % 99,09'unda bulunamadığı görülmektedir.

Soru 8: Öyküde yemek kültüründen söz ediliyor mu?

Tablo 4.8.1.

Soru 8'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yemek kültüründen söz ediliyor mu?	f	%
Evet	16	57,15
Hayır	12	42,85
Toplam	28	100,00

Tablo 4.8.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 57,15'inde yemek kültüründen söz edilmişken, % 42,85'inde ise yemek kültürüne dair ibarelerin bulunmadığı görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 16 tanesinde yemek kültürüne değinilmiş, 12 tanesinde ise bu konuya yer verilmemiştir.

Tablo 4.8.2.

Soru 8'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yemek kültüründen söz ediliyor mu?	f	%
Evet	12	44,45
Hayır	15	55,55
Toplam	27	100,00

Tablo 4.8.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 44,45'inde yemek kültüründen söz edilmişken, % 55,55'inde ise yemek kültürüne dair ibarelerin bulunmadığı görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 12 tanesinde yemek kültürüne değinilmiş, 15 tanesinde ise bu konuya yer verilmemiştir.

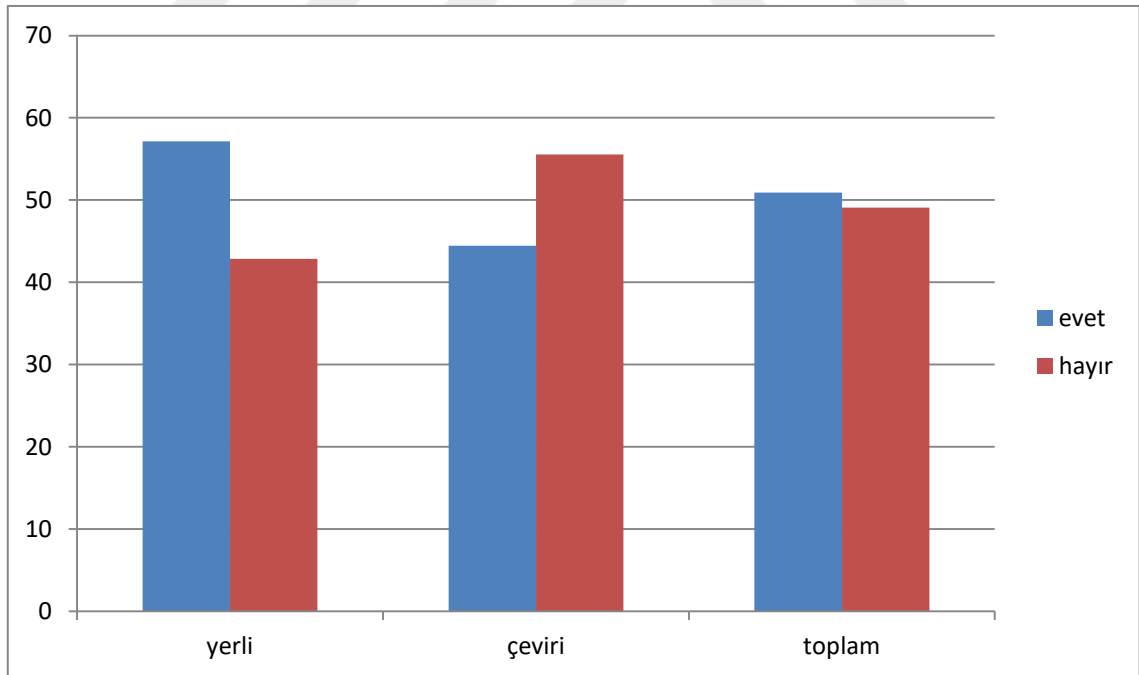
Tablo 4.8.3.

Soru 8'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yemek kültüründen söz ediliyor mu?	f	%
Evet	28	50,91
Hayır	27	49,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.8.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabının, % 50,91'inde yemek kültüründen söz edilmişken, kitapların % 49,09'unda ise yemek kültürüne dair ibarelerin bulunmadığı görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 28 tanesinde yemek kültürüne değinilmiş, 27 tanesinde ise bu konuya yer verilmemiştir.

Şekil 4.8, 8. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.8. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 8. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.8 incelendiğinde yerli kitaplarda çeviri kitaplardan daha fazla oranda yemek kültürüne yönelik ibareler bulunmuş olsa da, toplamda bu oranın % 50'ye çok yakın olduğu görülmektedir.

Soru 9 : Öykünün resimlerinde ve metninde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş mi?

Tablo 4.9.1.

Soru 9'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün resimlerinde ve metninde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	10	35,72
Hayır	18	64,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.9.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarındaki resim ve metin kısımlarında, kitapların % 35,72'sinde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş olup, % 64,28'inde ise yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabından 10 tanesinin resim ve metin kısımlarında geleneksel kıyafetlere yer verildiği, 18 tanesinde ise geleneksel kıyafetlere yer verilmediği görülmüştür.

Tablo 4.9.2.

Soru 9'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün resimlerinde ve metninde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	6	22,23
Hayır	21	77,77
Toplam	27	100,00

Tablo 4.9.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarındaki resim ve metin kısımlarında, kitapların % 22,23'ünde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş olup, %77,77'sinde ise yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabından 6 tanesinin resim ve metin kısımlarında geleneksel kıyafetlere yer verildiği, 21 tanesinde ise yer verilmediği görülmüştür.

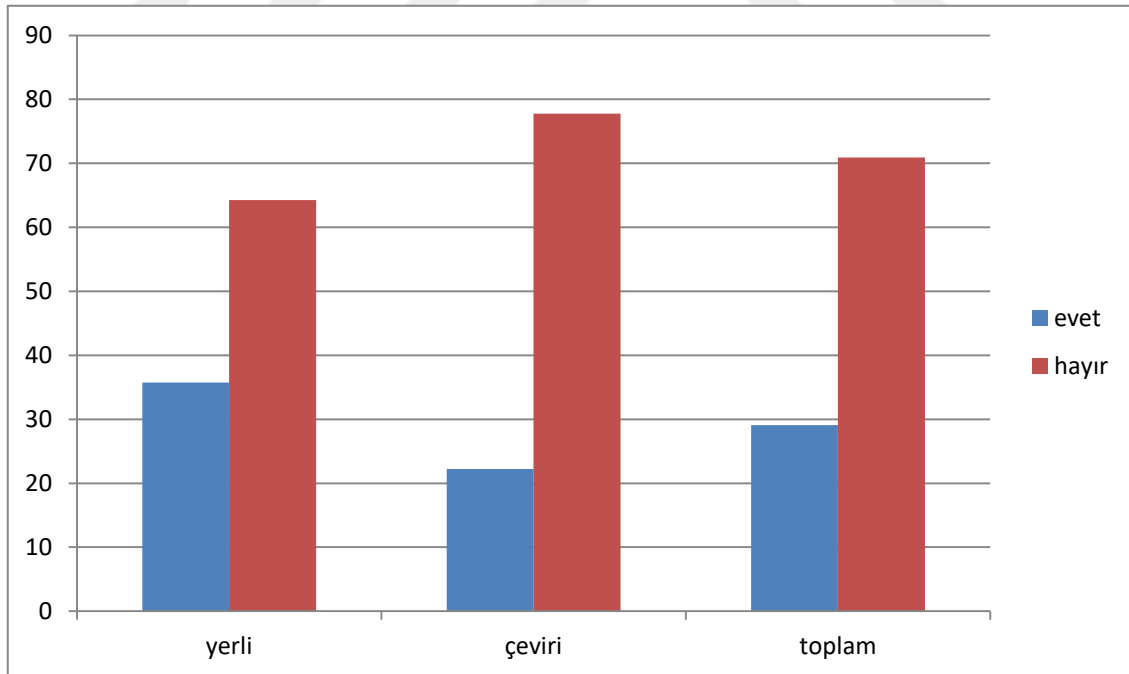
Tablo 4.9.3.

Soru 9'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün resimlerinde ve metninde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	16	29,09
Hayır	39	70,91
Toplam	55	100,00

Tablo 4.9.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabının resim ve metin kısımlarında, kitapların % 29,09'unda geleneksel kıyafetlere yer verildiği, % 70,91'inde ise yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 16 tanesinin resim ve metin kısımlarında geleneksel kıyafetlere yer verildiği, 39 tanesinde ise geleneksel kıyafetlere yer verilmediği görülmüştür.

Şekil 4.9, 9. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.9. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 9. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.9 incelendiğinde yerli kitaplarda resim ve metin kısımlarında geleneksel kıyafetlere yer verilme oranı çeviri kitaplara göre daha fazladır. Toplamda ise bu oran %

29,1’de kalmıştır. Çocukların kendi toplumuna has kıyafetleri tanınması kendi kültürüne katkı sağlarken farklı kültürlerin kıyafetlerini tanınması ve onlarla karşılaşması, farklılıkları görmesine, saygı göstermesine sebep olacaktır. Bu sebeplerden ötürü küçük yaşlardayken özellikle kitaplarda bu duruma daha fazla maruz kalması onun yararına olacaktır.

Soru 10: Öyküde engeli olan birey veya bireyler bulunuyor mu?

Tablo 4.10.1.

Soru 10’a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde engeli olan birey veya bireyler bulunuyor mu?	f	%
Evet	5	17,86
Hayır	23	82,14
Toplam	28	100,00

Tablo 4.10.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 17,86’sında engeli olan birey veya bireyler bulunmakta olup, % 82,14’ünde ise engeli olan birey veya bireyler bulunmamaktadır. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 5 tanesinde engeli olan birey veya bireylerin bulunmakta olduğu, 23 tanesinde ise bulunmadığı görülmüştür.

Tablo 4.10.2.

Soru 10’a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde engeli olan birey veya bireyler bulunuyor mu?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.10.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 7,41’inde engeli olan birey veya bireyler bulunmakta olup, % 92,59’unda ise engeli olan birey veya bireyler bulunmamaktadır. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 2 tanesinde engeli olan birey veya bireylerin bulunmakta olduğu, 25 tanesinde ise bulunmadığı görülmüştür.

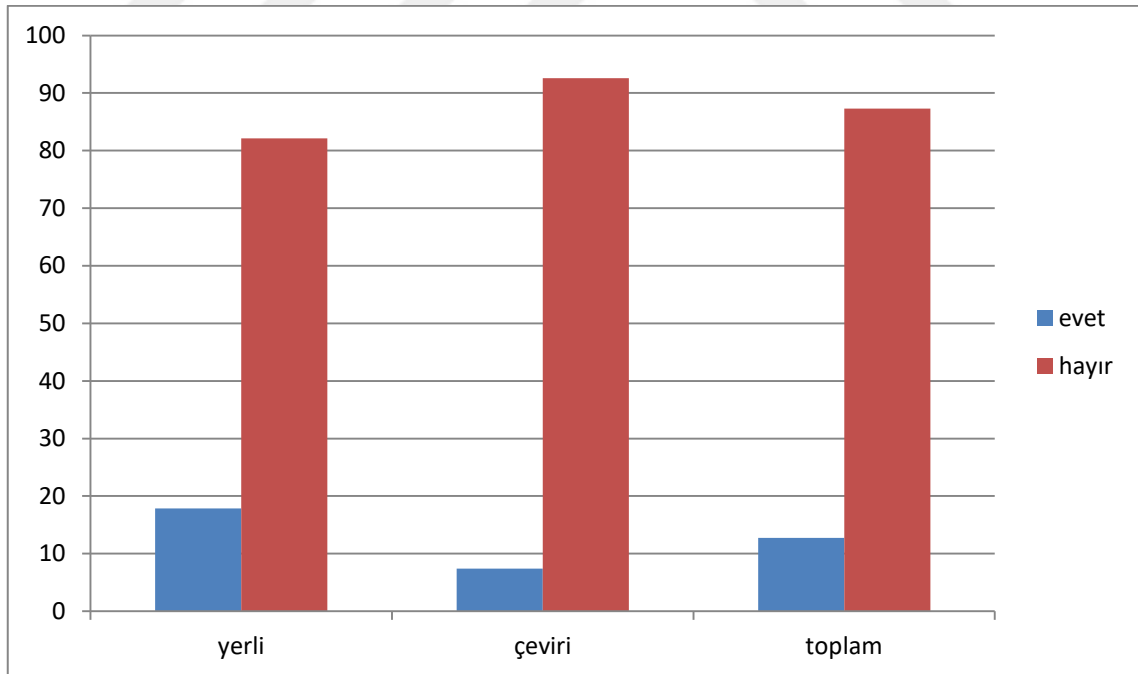
Tablo 4.10.3.

Soru 10'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde engeli olan birey veya bireyler bulunuyor mu?	f	%
Evet	7	12,73
Hayır	48	87,27
Toplam	55	100,00

Tablo 4.10.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, kitapların % 12,73'lük kısmında engeli olan birey veya bireyler bulunmakta olup, % 87,27'sinde de bulunmamakta olduğu görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 7 tanesinde engeli olan birey ve bireyler bulunmakta olup, 48 tanesinde de bulunmamaktadır.

Şekil 4.10, 10. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.10. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 10. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.10 incelendiğinde yerli kitaplarda, çeviri kitaplardan daha fazla oranda engelli birey veya bireylere yer verildiği görülmektedir. Ancak bu oranlar hem yerli kitaplarda, hem de çeviri kitaplarda çok düşüktür.

Soru 11: Öyküde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş mi?

Tablo 4.11.1.

Soru 11'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş mi?	f	%
Evet	13	46,43
Hayır	15	53,57
Toplam	28	100,00

Tablo 4.11.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında % 46,43 oranında selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verildiği, % 53,57 oranında da yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 13 tanesinde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş, 15 tanesinde ise yer verilmemiştir.

Tablo 4.11.2.

Soru 11'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş mi?	f	%
Evet	15	55,56
Hayır	12	44,44
Toplam	27	100,00

Tablo 4.11.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında % 55,56 oranında selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verildiği, % 44,44 oranında da yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabından 15 tanesinde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş, 12 tanesinde ise yer verilmemiştir.

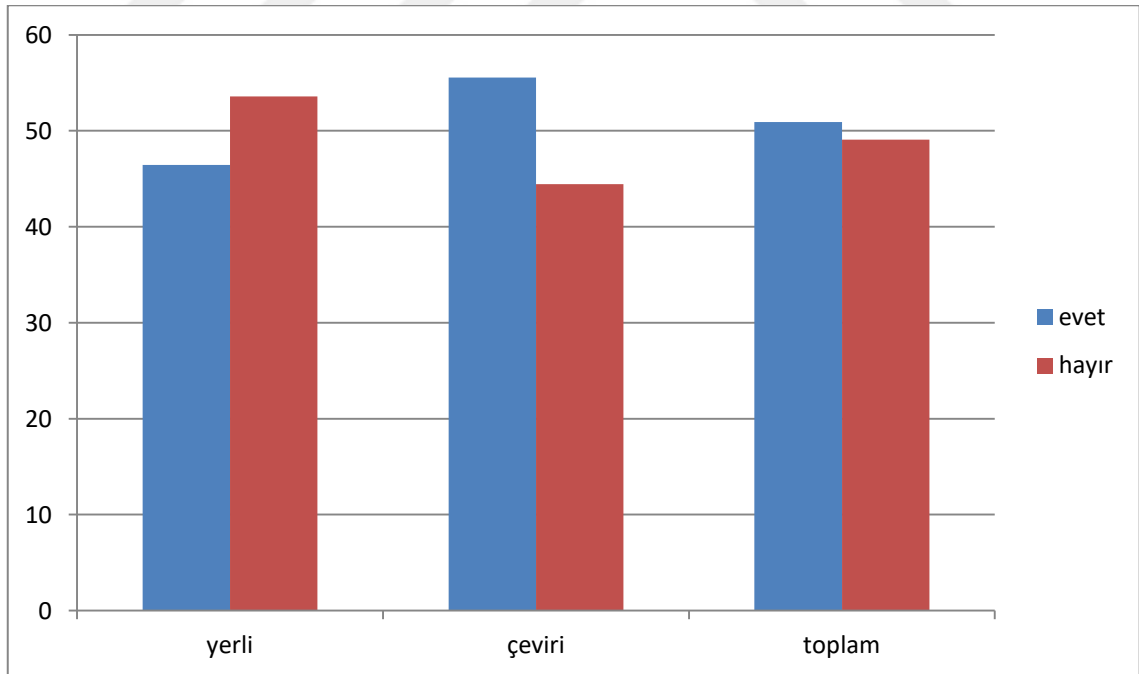
Tablo 4.11.3.

Soru 11'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş mi?	f	%
Evet	28	50,91
Hayır	27	49,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.11.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarında % 50,91 oranında selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verildiği, % 49,09 oranında da yer verilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 28 tanesinde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş, 27 tanesinde ise yer verilmemiştir.

Şekil 4.11, 11. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.11. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 11. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.11 incelendiğinde çeviri çocuk kitaplarında selamlaşma, teşekkür etme gibi kelimeler içeren cümleler yerli çocuk kitaplarına göre daha yüksek orandadır. Toplamda bu oran % 50 civarında kalmıştır.

Soru 12: Kitabın kapağındaki resimler, yazarın ait olduğu kültüre yönelik öğeler barındırıyor mu?

Tablo 4.12.1.

Soru 12'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın kapağındaki resimler, yazarın ait olduğu kültüre yönelik öğeler barındırıyor mu?	f	%
Evet	14	50,00
Hayır	14	50,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.12.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, kitabın kapağındaki resimlerin % 50 oranında yazarın kültürüne yönelik öğeler barındırdığı ve % 50 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 14 tanesinin kapağı kültürel öge barındırmakla beraber 14 kitap kapağında da kültürel öğeye rastlanmamıştır.

Tablo 4.12.2.

Soru 12'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın kapağındaki resimler, yazarın ait olduğu kültüre yönelik öğeler barındırıyor mu?	f	%
Evet	6	22,23
Hayır	21	77,77
Toplam	27	100,00

Tablo 4.12.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, kitabın kapağındaki resimlerin % 22,23 oranında yazarın kültürüne yönelik öğeler barındırdığı ve % 77,77 oranında da kültürel öge içermediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk

kitabının 6 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 21 kitap kapağında da kültürel ögeye rastlanmamıştır.

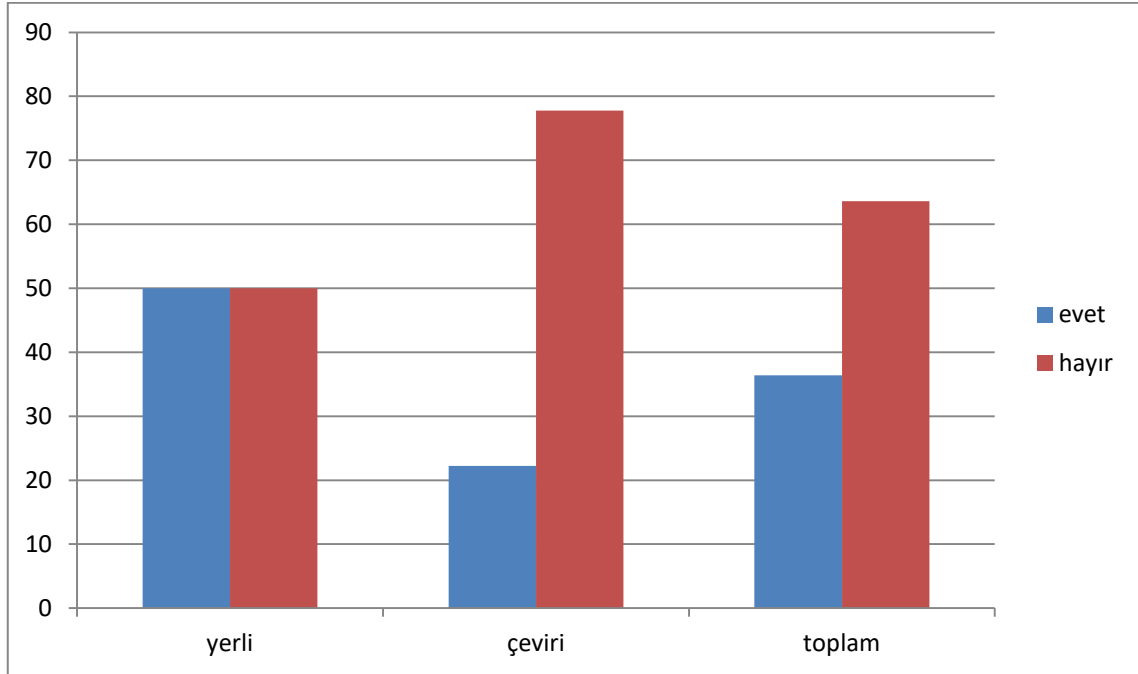
Tablo 4.12.3.

Soru 12'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın kapağındaki resimler, yazarın ait olduğu kültüre yönelik ögeler barındırıyor mu?	f	%
Evet	20	36,37
Hayır	35	63,63
Toplam	55	100,00

Tablo 4.12.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabının kapaklarındaki resimlerin % 36,37'sinde yazarın ait olduğu kültüre yönelik ögeleri içerdiği, % 63,63'ünde de içermediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 20 tanesi kapağında yazarın ait olduğu kültüre yönelik ögeler barındırmakta olup, 35 tanesi ise bu ögeleri içermemektedir.

Şekil 4.12, 12. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.12. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 12. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.12'ye bakıldığında yerli kitapların kapağında yazarın kültürüne yönelik öğeleri içermeye oranının çeviri kitapların oranının iki katından daha fazla olduğu görülmektedir. Yerli kitaplarda bu oranın % 50 olmasına karşın çeviri kitaplarda % 22,23 olması toplam oranın da düşmesine yol açmıştır.

Soru 13: Öyküdeki resimler kültürel öğeler içeriyor mu?

Tablo 4.13.1.

Soru 13'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküdeki resimler kültürel öğeler içeriyor mu?	f	%
Evet	19	67,86
Hayır	9	32,14
Toplam	28	100,00

Tablo 4.13.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öyküdeki resimlerin %

67,86 oranında kültürel öge barındırdığı, % 32,14 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 19 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 9 öykünün resimlerinde de kültürel ögeye rastlanmamıştır.

Tablo 4.13.2.

Soru 13'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküdeki resimler kültürel ögeler içeriyor mu?	f	%
Evet	11	40,75
Hayır	16	59,25
Toplam	27	100,00

Tablo 4.13.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, kitabın başlığının % 40,75 oranında kültürel öge barındırdığı ve % 59,25 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 11 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 16 kitap başlığında da kültürel ögeye rastlanmamıştır.

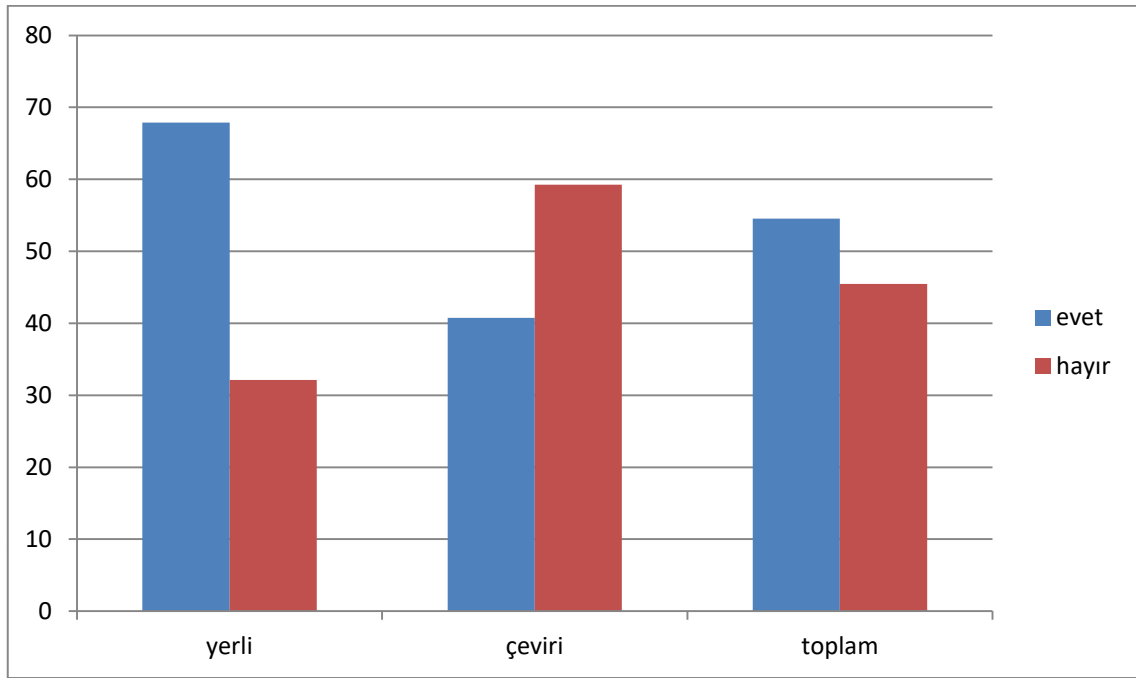
Tablo 4.13.3.

Soru 13'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküdeki resimler kültürel ögeler içeriyor mu?	f	%
Evet	30	54,55
Hayır	25	45,45
Toplam	55	100,00

Tablo 4.13.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabından, kitabın başlığının % 54,55 oranında kültürel öge barındırdığı ve % 45,45 oranında da kültürel öge barındırmadığı görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 30 tanesi kültürel öge barındırmakla beraber 25 kitap başlığında da kültürel ögeye rastlanmamıştır.

Şekil 4.13, 13. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.13. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 13. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.13 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarındaki resimlerin, çeviri kitaplara kıyasla daha fazla kültürel öge içerdiği görülmektedir. Yerli kitapların çoğunluğu kültürel öge içerirken, bu oran çeviri kitaplarda % 40'larda kalmıştır.

Soru 14: Kitabın yazarının kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından kitapta söz edilmiş mi?

Tablo 4.14.1.

Soru 14'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın yazarının kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından kitapta söz edilmiş mi?	f	%
Evet	7	25,00
Hayır	21	75,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.14.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, yazarın kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından % 25 oranında söz edilmiş olduğu, % 75 oranında ise söz edilmemiş olduğu görülmektedir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 7

tanesinde yazarın kültüründen bir sanat dalından söz edilmiş, 21 tanesinde ise söz edilmemiştir.

Tablo 4.14.2.

Soru 14'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın yazarının kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından kitapta söz edilmiş mi?	f	%
Evet	10	37,04
Hayır	17	62,96
Toplam	27	100,00

Tablo 4.14.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, yazarın kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından % 37,04 oranında söz edilmiş olduğu, % 62,96 oranında ise söz edilmemiş olduğu görülmektedir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 10 tanesinde yazarın kültürüne yönelik bir sanat dalından söz edilmiş, 17 tanesinde ise bahsedilmemiştir.

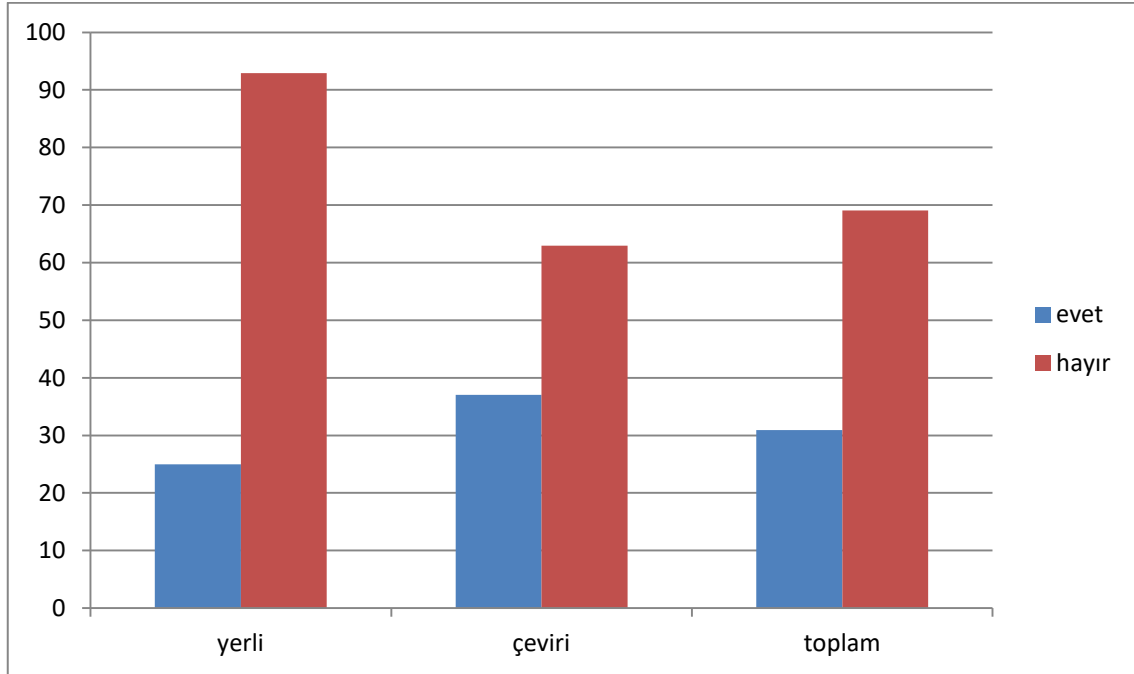
Tablo 4.14.3.

Soru 14'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Kitabın yazarının kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından kitapta söz edilmiş mi?	f	%
Evet	17	30,91
Hayır	38	69,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.14.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, yazarın kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından % 30,91 oranında söz edilmiş olduğu, % 69,09 oranında ise söz edilmemiş olduğu görülmektedir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 17 tanesinde yazarın kültüründen bir sanat dalından bahsedilmiş, 38 tanesinde ise bahsedilmemiştir.

Şekil 4.14, 14. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelerik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.14. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 14. Soruya Göre Yüzdelerik Dilimleri.

Şekil 4.14 incelendiğinde yerli çocuk kitaplarındaki, yazarın kültürüne yönelik bir sanat dalından söz edilme oranının çeviri kitaplardakine göre daha düşük olduğu görülmektedir.

Soru 15: Öyküde, evrensel hukukla ilgili cümleler geçiyor mu?

Tablo 4.15.1.

Soru 15'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelerik Dilimler

Öyküde, evrensel hukukla ilgili cümleler geçiyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	28	100,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.15.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde evrensel

hukukla ilgili ibarelere rastlanmamıştır. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 28’inde de evrensel hukuktan bahsedilmemiştir.

Tablo 4.15.2.

Soru 15’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, evrensel hukukla ilgili cümleler geçiyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

Tablo 4.15.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde evrensel hukukla ilgili ibarelere rastlanmamıştır. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 27’sinde de evrensel hukuktan bahsedilmemiştir.

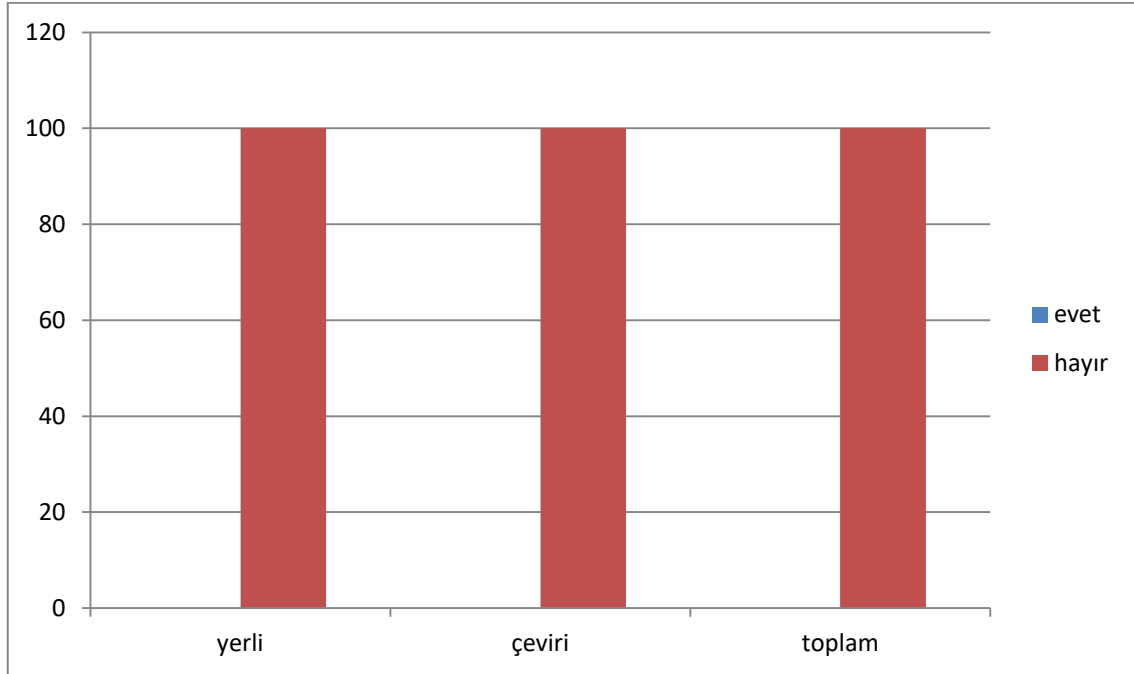
Tablo 4.15.3.

Soru 15’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, evrensel hukukla ilgili cümleler geçiyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	55	100,00
Toplam	55	100,00

Tablo 4.15.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde evrensel hukukla ilgili ibarelere rastlanmamıştır. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 55’inde de evrensel hukuktan söz edilmemiştir.

Şekil 4.15, 15. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.15. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 15. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.15 incelendiğinde yerli kitapların ve çeviri kitapların hiçbirinde evrensel hukuka dair hiçbir ibareye rastlanmamıştır.

Soru 16: Öyküde, çocuk haklarından söz ediliyor mu?

Tablo 4.16.1.

Soru 16'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, çocuk haklarından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	28	100,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.16.1 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde çocuk haklarıyla ilgili ibarelere rastlanmamıştır. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 28'sinde de çocuk haklarından söz edilmemiştir.

Tablo 4.16.2.**Soru 16'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde, çocuk haklarından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

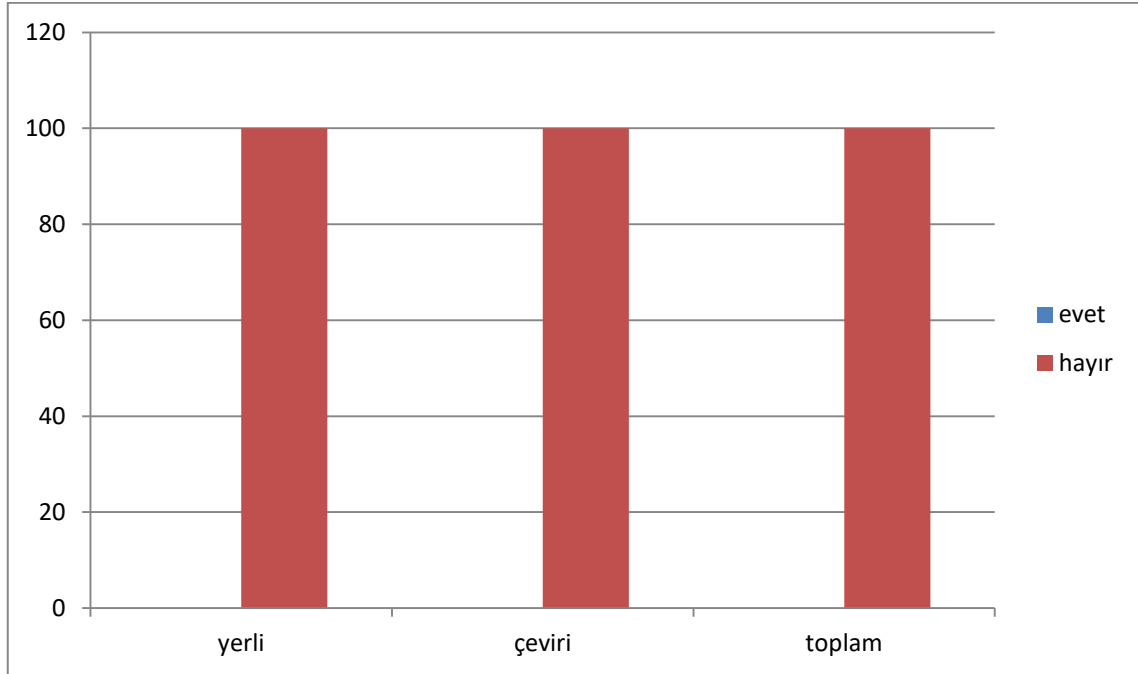
Tablo 4.16.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde çocuk haklarıyla ilgili ibarelere rastlanmamıştır. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 27'sinde de çocuk haklarından söz edilmemiştir.

Tablo 4.16.3.**Soru 16'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde, çocuk haklarından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	55	100,00
Toplam	55	100,00

Tablo 4.16.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde çocuk haklarıyla ilgili ibarelere hiçbir kitapta rastlanmamıştır. Yani yerli ve çeviri kitapların % 100'ünde çocuk haklarıyla ilgili ibarelere rastlanmamıştır.

Şekil 4.16, 16. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelerik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.16. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 16. Soruya Göre Yüzdelerik Dilimleri.

Şekil 4.16 incelendiğinde yerli ve çeviri çocuk kitaplarının hiçbirinde, çocuk haklarına dair ibareye rastlanmamıştır.

Soru 17: Yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz edilmiş mi?

Tablo 4.17.1.

Soru 17'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelerik Dilimler

Yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	9	32,15
Hayır	19	67,85
Toplam	28	100,00

Tablo 4.17.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden % 32,15 oranında söz edildiği, % 67,85 oranında ise söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 9

tanesi yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz etmekten 19 tanesi de hiç söz etmemiştir.

Tablo 4.17.2.

Soru 17'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	10	37,04
Hayır	17	62,96
Toplam	27	100,00

Tablo 4.17.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden %37,04 oranında söz edildiği, % 62,96 oranında ise söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 10 tanesi yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz etmekten 17 tanesi de hiç söz etmemiştir.

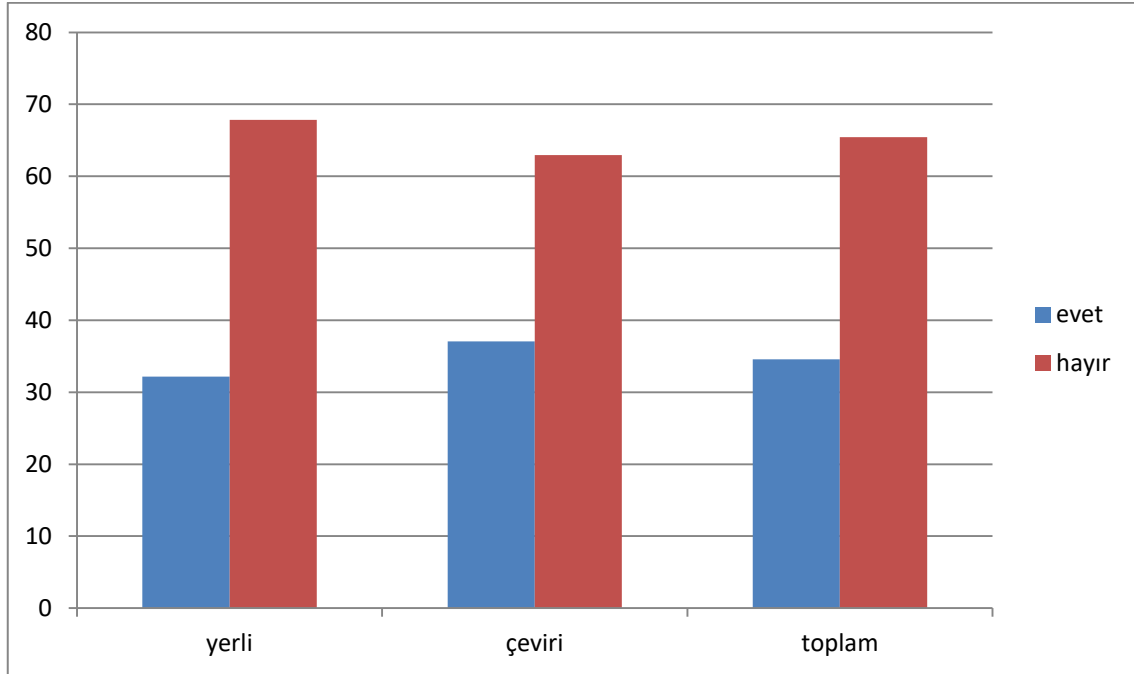
Tablo 4.17.3.

Soru 17'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	19	34,55
Hayır	36	65,45
Toplam	55	100,00

Tablo 4.17.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden % 34,55 oranında söz edildiği, % 65,45 oranında ise söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 19 tanesi yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz etmekten 36 tanesi de hiç söz etmemiştir.

Şekil 4.17, 17. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.17. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 17. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.17 incelendiğinde çeviri kitapların yerli kitaplara göre daha fazla oranda farklı bir ülke ya da yer isminden söz ettiği görülmüştür. Ancak çok büyük bir farklılık yoktur. Toplamda ise bu oran % 34,55'tir.

Soru 18: Öyküde bilimden söz ediliyor mu?

Tablo 4.18.1.

Soru 18'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde bilimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	8	28,58
Hayır	20	71,42
Toplam	28	100,00

Tablo 4.18.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 28,58 oranında bilimden söz edildiği ve % 71,42 oranında da söz edilmediği görülmüştür.

Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasında 8 tanesi bilimden söz ederken 20 tanesi ise bilime hiç değinmemiştir.

Tablo 4.18.2.

Soru 18'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde bilimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.18.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 7,41 oranında bilimden söz edildiği ve % 92,59 oranında da söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasında 2 tanesi bilimden söz ederken 25 tanesi ise bilime hiç değinmemiştir.

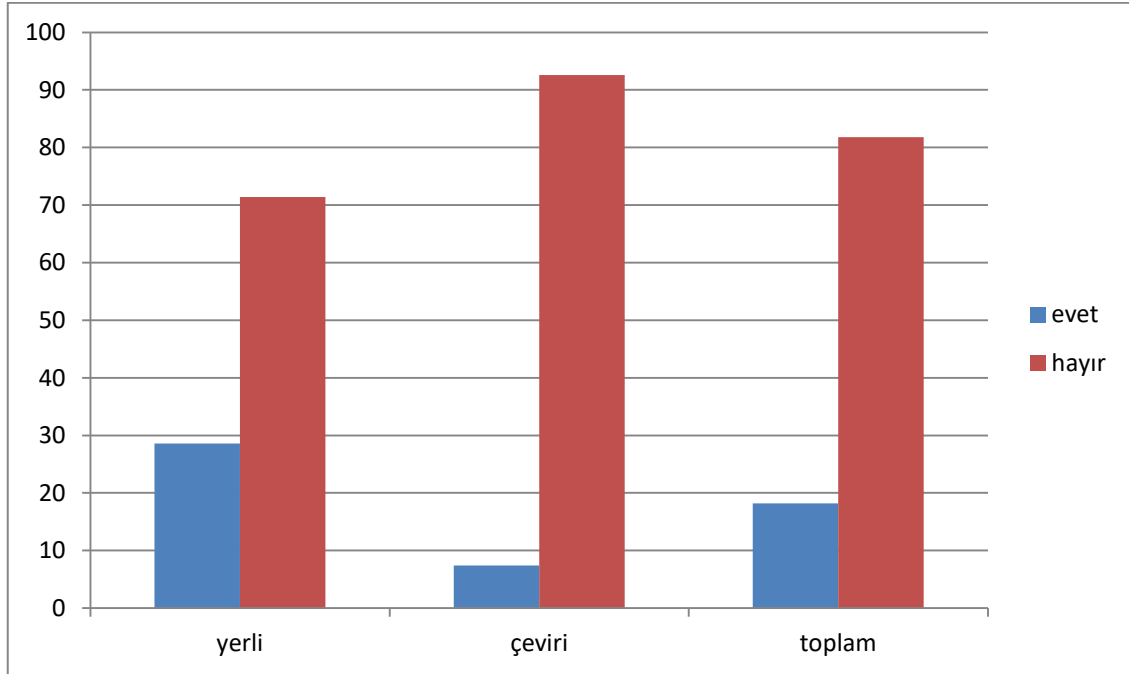
Tablo 4.18.3.

Soru 18'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde bilimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	10	18,19
Hayır	45	81,81
Toplam	55	100,00

Tablo 4.18.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde % 18,19 oranında bilimden söz edildiği ve % 81,81 oranında da söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasında 10 tanesi bilimden söz ederken 45 tanesi ise bilime hiç değinmemiştir.

Şekil 4.18, 18. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.18. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 18. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.18 incelendiğinde yerli çocuk kitaplarının, çeviri çocuk kitaplarına göre çok daha büyük oranda bilimden söz ettiği görülmektedir. Ancak toplamda bilimden söz edilme oranı sadece % 18,19 olmuştur.

Soru 19: Öyküde teknolojiden söz ediliyor mu?

Tablo 4.19.1.

Soru 19'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde teknolojiden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	10	35,72
Hayır	18	64,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.19.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 35,72 oranında teknolojiden söz edildiği ve % 64,28 oranında da söz edilmediği görülmüştür.

Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 10 tanesi teknolojiden söz ederken 18 tanesi ise teknolojiye hiç değinmemiştir.

Tablo 4.19.2.

Soru 19'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde teknolojiden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	8	29,63
Hayır	19	70,37
Toplam	27	100,00

Tablo 4.19.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 29,63 oranında teknolojiden söz edildiği ve % 70,37 oranında da söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 8 tanesi teknolojiden söz ederken 19 tanesi ise teknolojiye hiç değinmemiştir.

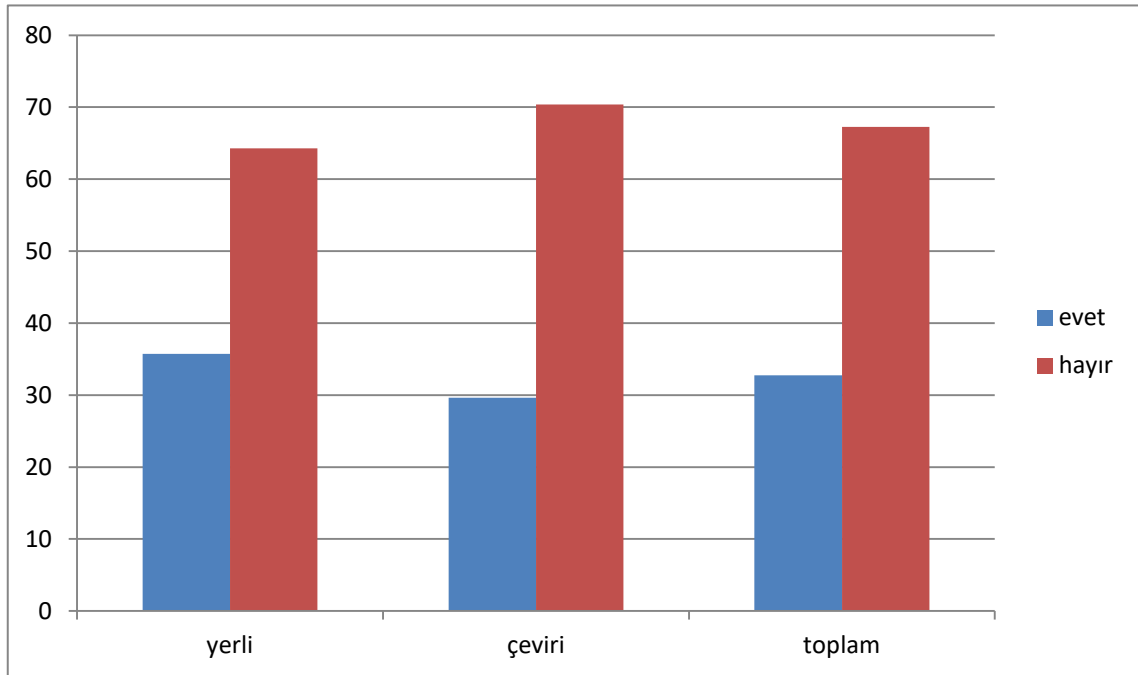
Tablo 4.19.3.

Soru 19'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde teknolojiden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	18	32,73
Hayır	37	67,27
Toplam	55	100,00

Tablo 4.19.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde % 32,73 oranında teknolojiden söz edildiği ve % 67,27 oranında da söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 18 tanesi teknolojiden söz ederken 37 tanesi ise teknolojiye hiç değinmemiştir.

Şekil 4.19, 19. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.19. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 19. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.19 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, çeviri olanlara oranla daha fazla teknolojiye söz edildiği görülmektedir.

Soru 20: Öyküde, yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş mi?

Tablo 4.20.1.

Soru 20'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	5	17,86
Hayır	23	82,14
Toplam	28	100,00

Tablo 4.20.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 17,86 oranında yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş olup, % 82,14 oranında da

söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 5 tanesi eğitim sisteminden bahsederken 23 tanesi ise eğitim sistemine hiç değinmemiştir.

Tablo 4.20.2.

Soru 20'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	7	25,93
Hayır	20	74,07
Toplam	27	100,00

Tablo 4.20.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 25,93 oranında yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş olup, % 74,07 oranında da söz edilmemiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 7 tanesi eğitim sisteminden söz ederken 20 tanesi ise eğitim sistemine hiç değinmemiştir.

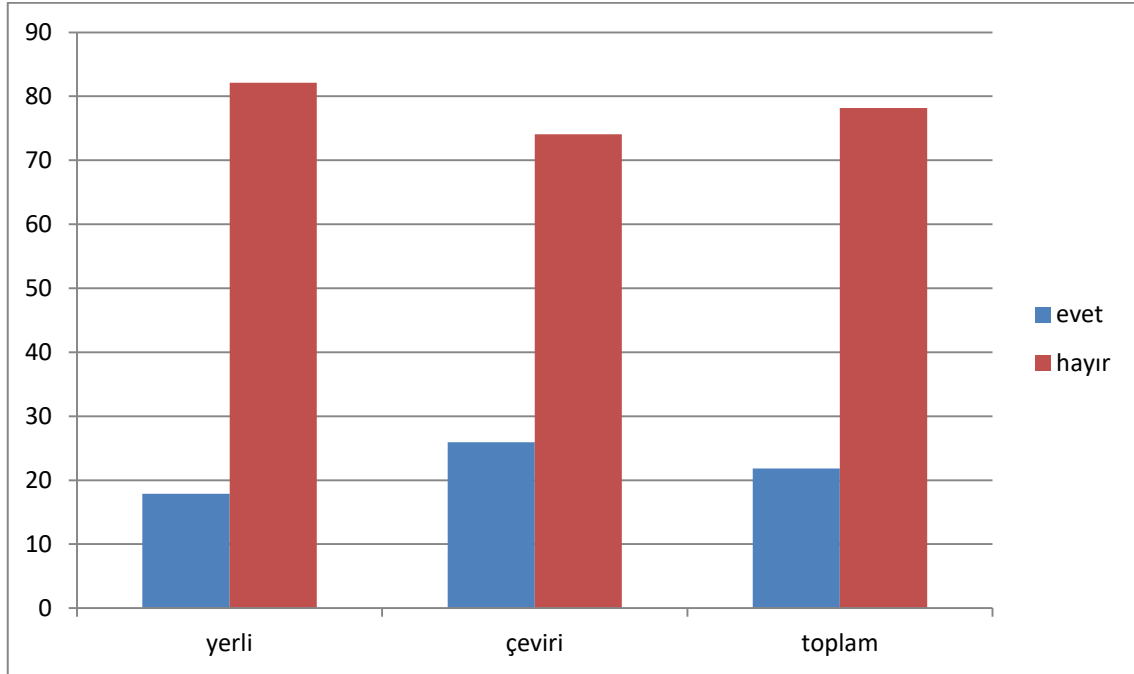
Tablo 4.20.3.

Soru 20'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	12	21,82
Hayır	43	78,18
Toplam	55	100,00

Tablo 4.20.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde % 21,82 oranında yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edildiği, % 78,18 oranında da söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 12 tanesi eğitim sisteminden söz ederken 43 tanesi ise eğitim sistemine hiç değinmemiştir.

Şekil. 4.20, 20. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelerik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.20. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 20. Soruya Göre Yüzdelerik Dilimleri.

Şekil 4.20 incelendiğinde çeviri kitaplarda yerli kitaplara oranla daha fazla eğitim sisteminden söz edildiği görülmektedir.

4.2. Kültürlenmeyle İlgili Bulgu ve Yorumlar

Soru 21: Öykü farklı kültürlere ait karakterler arasında geçiyor mu?

Tablo 4.21.1.

Soru 21'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelerik Dilimler

Öykü farklı kültürlere ait karakterler arasında geçiyor mu?	f	%
Evet	14	50,00
Hayır	14	50,00
Toplam	28	100,00

Tablo 21.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü % 50 oranında farklı kültürdeki karakterler arasında geçmekte, % 50 oranında ise farklı kültürlere ait karakterler arasında geçmemektedir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 14 tanesi farklı kültüre ait karakterler arasında geçmekteyken 14 tanesi ise aynı kültüre ait karakterler arasında geçmektedir.

Tablo 4.21.2.

Soru 21'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykü farklı kültürlere ait karakterler arasında geçiyor mu?	f	%
Evet	9	33,34
Hayır	18	66,66
Toplam	27	100,00

Tablo 4.21.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü % 33,34 oranında farklı kültürdeki karakterler arasında geçmekte, % 66,66 oranında ise farklı kültürlere ait karakterler arasında geçmemektedir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 9 tanesi farklı kültürden karakterler barındırmaktayken 18 tanesi ise aynı kültürden karakterler arasında geçmektedir.

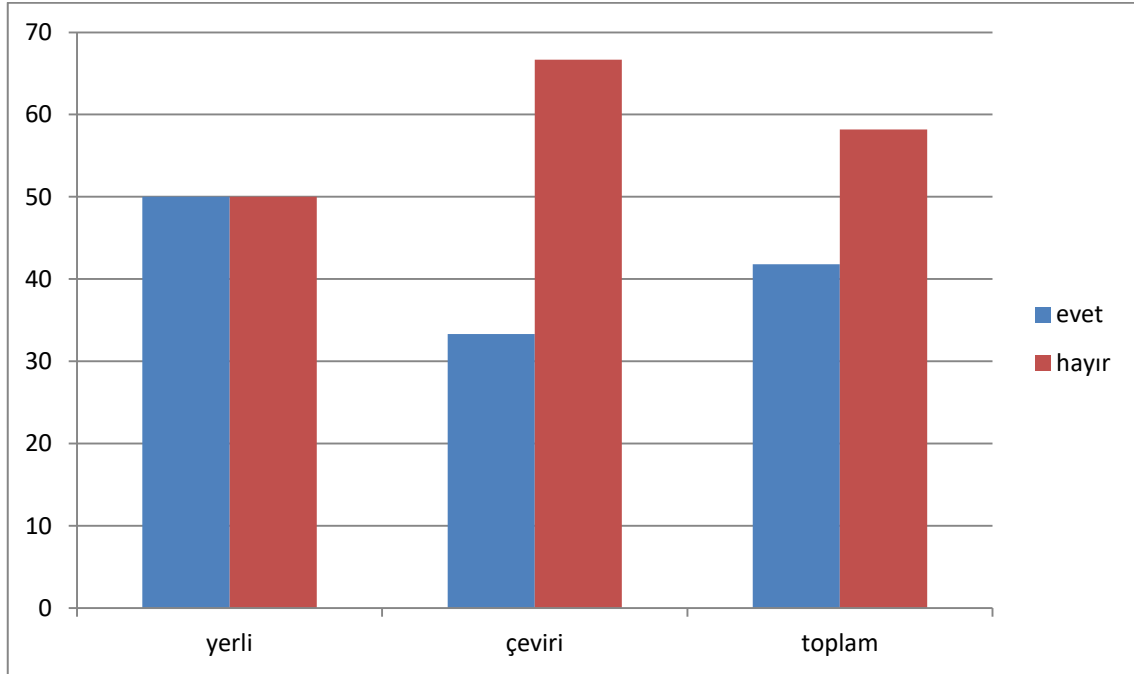
Tablo 4.21.3.

Soru 21'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykü farklı kültürlere ait karakterler arasında geçiyor mu?	f	%
Evet	23	41,82
Hayır	32	58,18
Toplam	55	100,00

Tablo 4.21.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü % 41,82 oranında farklı kültürdeki karakterler arasında geçmekte, % 58,18 oranında ise farklı kültürlere ait karakterler arasında geçmemektedir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 23 tanesi farklı kültüre ait karakterler içermekteyken 32 tanesi ise aynı kültüre ait karakterler arasında geçmektedir.

Şekil 4.21, 21. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelerik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.21. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 21. Soruya Göre Yüzdelerik Dilimleri.

Şekil 4.21 incelendiğinde 28 yerli çocuk kitabındaki kahramanların, çeviri kitaplardan daha fazla oranda farklı kültürlerden olduğu görülmektedir. Toplamda ise bu oran % 50'nin altındadır.

Soru 22: Öykünün teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kurulu mu?

Tablo 4.22.1.

Soru 22'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelerik Dilimler

Öykünün teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kurulu mu?	f	%
Evet	6	21,43
Hayır	22	78,57
Toplam	28	100,00

Tablo 4.22.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 21,43'ünün teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kuruluyken, % 78,57'sinin teması kurulu değildir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabından 6'sının teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kuruludur. 22'si ise yeni bir kültür kalıbı oluşturma üzerine kurulmamıştır.

Tablo 4.22.2.

Soru 22'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kurulu mu?	f	%
Evet	1	3,71
Hayır	26	96,29
Toplam	27	100,00

Tablo 4.22.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykünün teması, kitapların % 3,71'inde yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kuruluyken, % 96,29'unda ise yeni kültür kalıpları oluşturmaya ilgili tema içermemektedir. Yani incelenen 27 çeviri resimli çocuk kitabı arasından sadece 1 tanesinde yeni kültür kalıbı oluşturma işlenmemiş olup, 26'sında bu tema işlenmiştir.

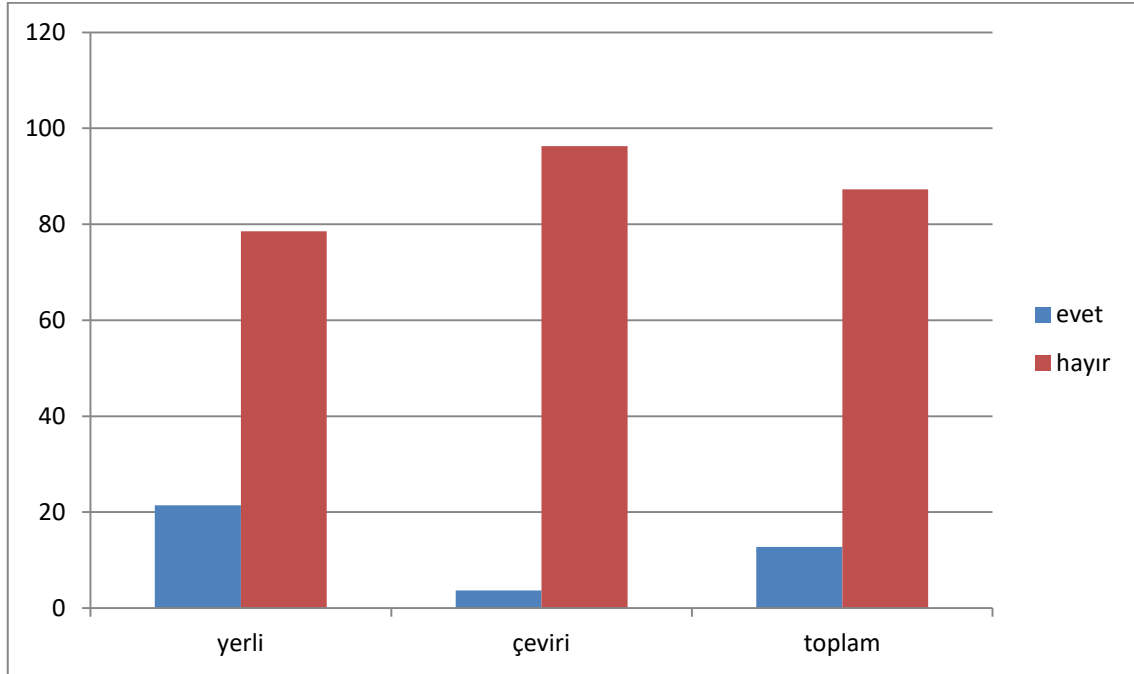
Tablo 4.22.3.

Soru 22'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kurulu mu?	f	%
Evet	7	12,73
Hayır	48	87,27
Toplam	55	100,00

Tablo 4.22.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 12,73'ünde öykünün teması yeni kültür kalıbı oluşturmaya yöneliktir. Bu da 55 kitabın 7'sine karşılık gelmektedir. 48 kitapta ise öykünün teması yeni kültür kalıpları oluşması üzerine kurulmamıştır.

Şekil 4.22, 22. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.22. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 22. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.22 incelendiğinde yerli kitapların temasının çeviri kitaplara oranla daha fazla sayıda yeni kültür kalıbı oluşturmaya yönelik tema içerdiği söylenebilir.

Soru 23: Öyküde yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunuyor mu?

Tablo 4.23.1.

Soru 23'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunuyor mu?	f	%
Evet	9	32,15
Hayır	19	67,85
Toplam	28	100,00

Tablo 4.23.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 32,15 oranında yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibarelerin bulunduğu, % 67,85 oranında da bulunmadığı görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 9 tanesinde farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunurken 19 tanesinde ise hiç rastlanmamıştır.

Tablo 4.23.2.

Soru 23'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunuyor mu?	f	%
Evet	8	29,63
Hayır	19	70,37
Toplam	27	100,00

Tablo 4.23.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 29,63 oranında yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibarelerin bulunduğu, % 70,37 oranında da bulunmadığı görülmüştür. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 8 tanesinde farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunurken 19 tanesinde ise hiç rastlanmamıştır.

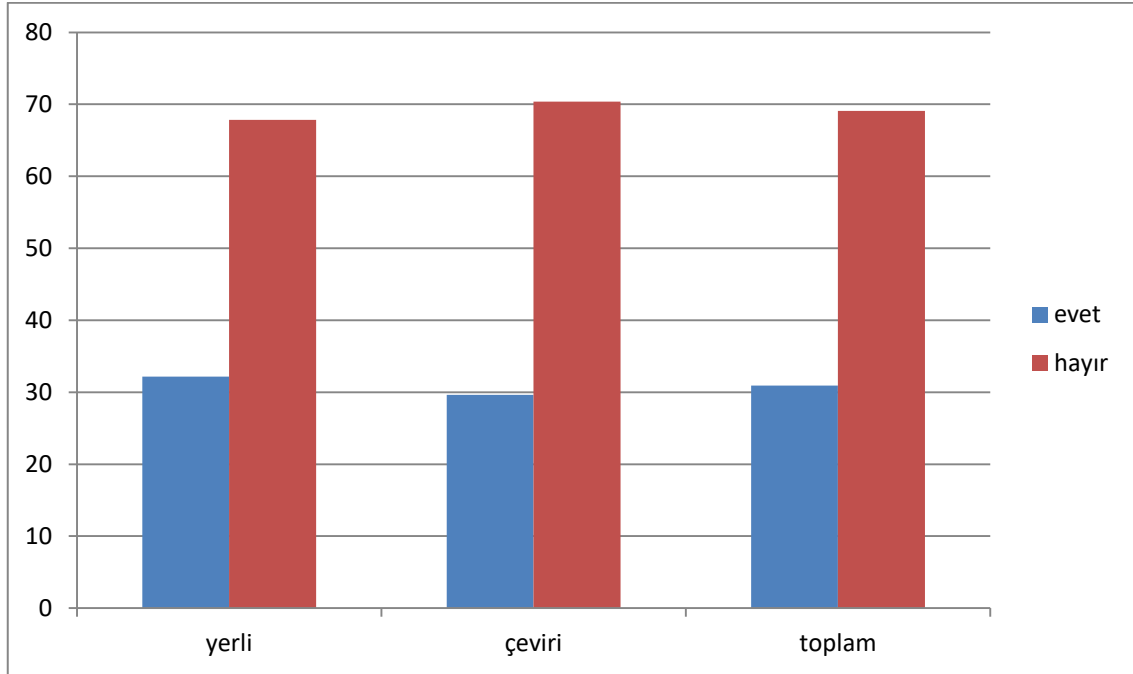
Tablo 4.23.3.

Soru 23'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunuyor mu?	f	%
Evet	17	30,91
Hayır	38	69,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.23.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde % 30,91 oranında yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibarelerin bulunduğu, % 69,09 oranında da bulunmadığı görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 17 tanesinde farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunurken 38 tanesinde ise hiç rastlanmamıştır.

Şekil 4.23, 23. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.23. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 23. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.23 incelendiğinde yerli kitapların çeviri kitaplara oranla daha fazla yazarın kültürü dışındaki başka bir kültürden bahsedildiği görülmektedir. Ancak oranlar birbirine çok yakındır.

Soru 24: Öyküde, farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabulleniliyor mu?

Tablo 4.24.1.

Soru 24'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabulleniliyor mu?	f	%
Evet	11	39,29
Hayır	14	50,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.24.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öyküdeki farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. % 39,29 oranında kolay kabullenilmekte, % 50 oranında ise kolay

kabullenilmemektedir. Kitapların % 10,71’inde ise farklı bir kültüre ait nesne, insan vb. bulunmamaktadır. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 11 tanesinde farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabullenilmekte 14 tanesinde ise kolay kabullenilmemektedir. 3 kitapta ise farklı bir kültüre ait insan, hayvan ya da nesneye rastlanmamıştır.

Tablo 4.24.2.

Soru 24’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabulleniliyor mu?	f	%
Evet	4	14,82
Hayır	21	77,77
Toplam	27	100,00

Tablo 4.24.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öyküdeki farklı kültüre ait nesneler, insanların kolay kabullenilme oranının % 14,82 olduğu görülmektedir. % 77,77’sinde ise farklı kültürdeki nesne ve insanlar kolay kabullenilmemektedir. Kitapların % 7,41’inde ise farklı kültürlerle ait nesne ve insan bulunmamaktadır. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 4 tanesinde farklı kültürdeki kişilerin ya da nesnelerin kolay kabullenildiği, 21 tanesinde ise kabullenilmediği görülmektedir. Kitapların 2’sinde ise farklı kültürlerden insan ya da nesne bulunamamıştır.

Tablo 4.24.3.

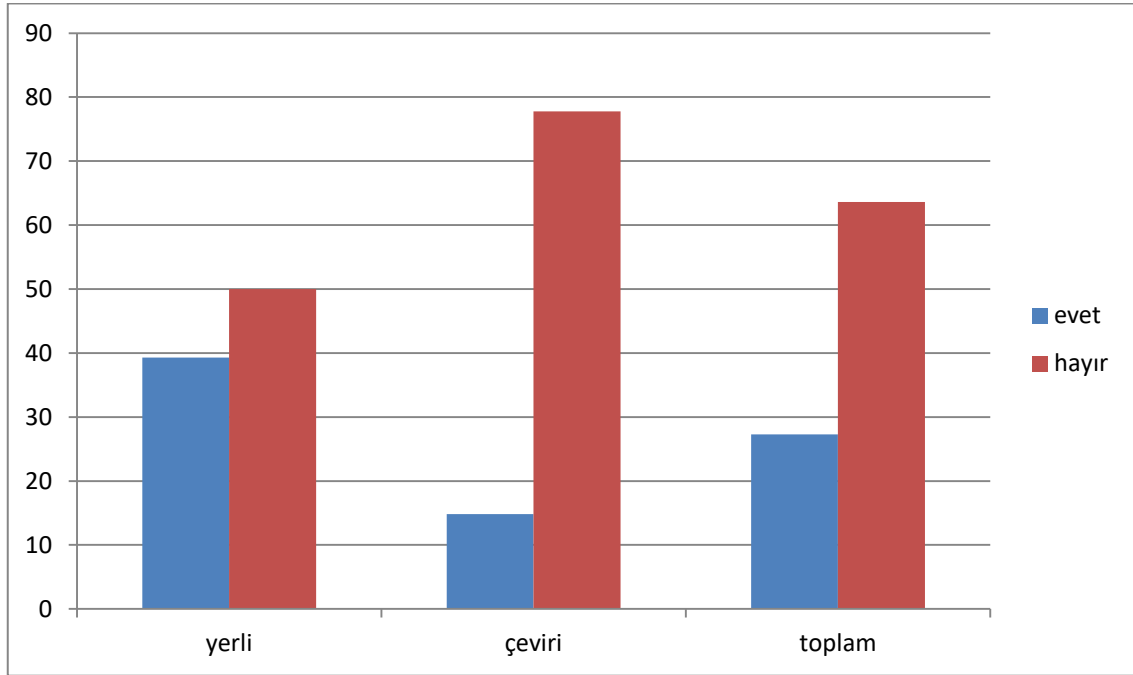
Soru 24’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabulleniliyor mu?	f	%
Evet	15	27,28
Hayır	35	63,62
Toplam	55	100,00

Tablo 4.24.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarında, öyküdeki farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. % 27,28 oranında kolay kabullenilmekte, % 63,62 oranında ise kolay kabullenilmemektedir. Kitapların % 9,1’inde ise farklı kültürlerden

insan ya da nesne bulunamamıştır. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 15 tanesinde farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabullenilmekte 35 tanesinde ise kolay kabullenilmemektedir. Kitapların 5 tanesinde ise farklı kültürlerden nesneler, insanlar vb. bulunmamıştır.

Şekil 4.24, 24. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.24. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 24. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.24 incelendiğinde yerli kitapların çeviri kitaplara göre daha fazla oranda farklı kültürdeki insan ve nesneleri kolay kabullendiği görülmektedir. Ancak toplamda bu oranın 27,28 olmuştur.

Soru 25: Öyküde zamanla değişen etik kurallardan söz edilmiş mi?

Tablo 4.25.1.**Soru 25'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde zamanla değişen etik kurallardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	4	14,29
Hayır	24	85,71
Toplam	28	100,00

Tablo 4.25.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 14,29'unda zamanla değişen etik kurallarından söz edilmiş, % 85,71'inde ise söz edilmemiştir. Yani 28 yerli kitabın 4 tanesinde etik kurallarının zamanla değişmesinden söz edilmiş, 24 tanesinde ise söz edilmemiştir.

Tablo 4.25.2.**Soru 25'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde zamanla değişen etik kurallardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.25.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 7,41'inde zamanla değişen etik kurallarından söz edilmiş, % 92,59'unda ise söz edilmemiş olduğu görülmektedir. Yani incelenen resimli çocuk kitabının 2 tanesinde zamanla değişen etik kurallarına yer verilmiş, 25 tanesinde ise yer verilmemiştir.

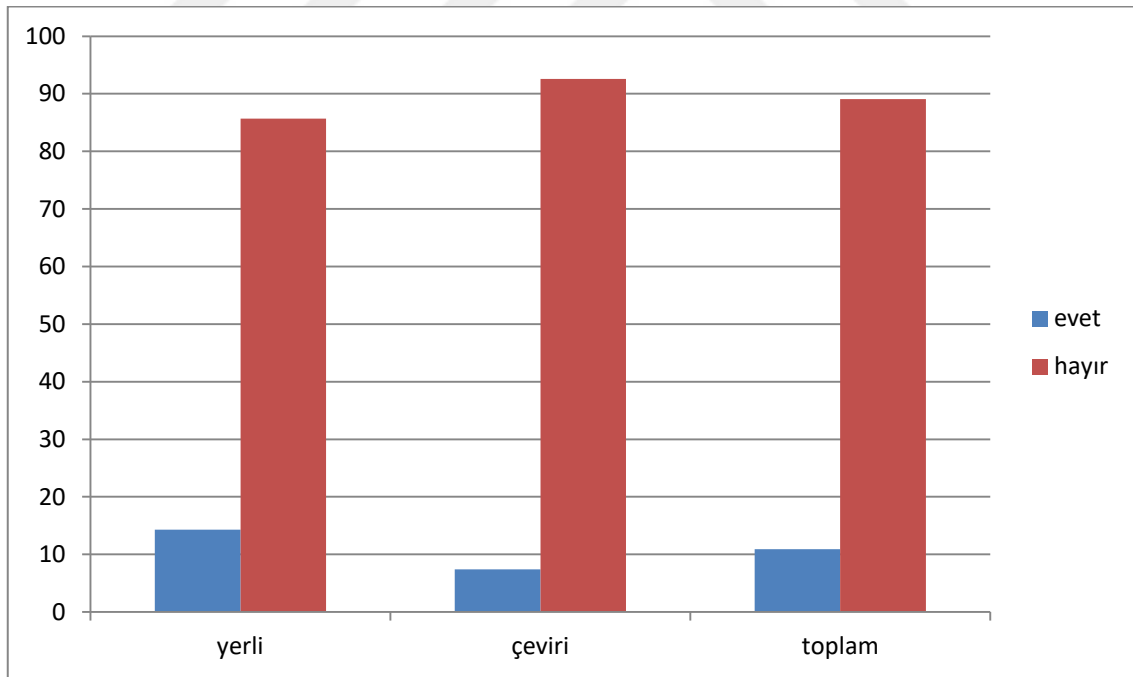
Tablo 4.25.3.

Soru 25'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde zamanla değişen etik kurallardan söz edilmiş mi?	f	%
Evet	6	10,91
Hayır	49	89,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.25.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 10,91'inde zamanla değişen etik kurallarından söz edildiği, % 89,09'unda ise söz edilmediği görülmektedir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 6'sı zamanla değişen etik kurallarından söz etmiş, 49'u söz etmemiştir.

Şekil 4.25, 25. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.25. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 25. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.25 incelendiğinde yerli kitapların zamanla değişen etik kurallarından söz etme oranı çeviri kitaplardan fazla olsa da, aralarındaki fark çok yüksek bir fark değildir. Ancak toplam oranın düşük olduğu görülmektedir.

Soru 26: Öyküde doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz ediliyor mu?

Tablo 4.26.1.

Soru 26'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	1	3,58
Hayır	27	96,42
Toplam	28	100,00

Tablo 4.26.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 3,58'inde göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş, % 96,42'sinde ise söz edilmemiş olduğu görülmektedir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının sadece 1 tanesinde göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiştir.

Tablo 4.26.2.

Soru 26'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

Tablo 4.26.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının hiçbirinde göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz edilmediği görülmektedir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 27'si de göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlere yer vermemiştir.

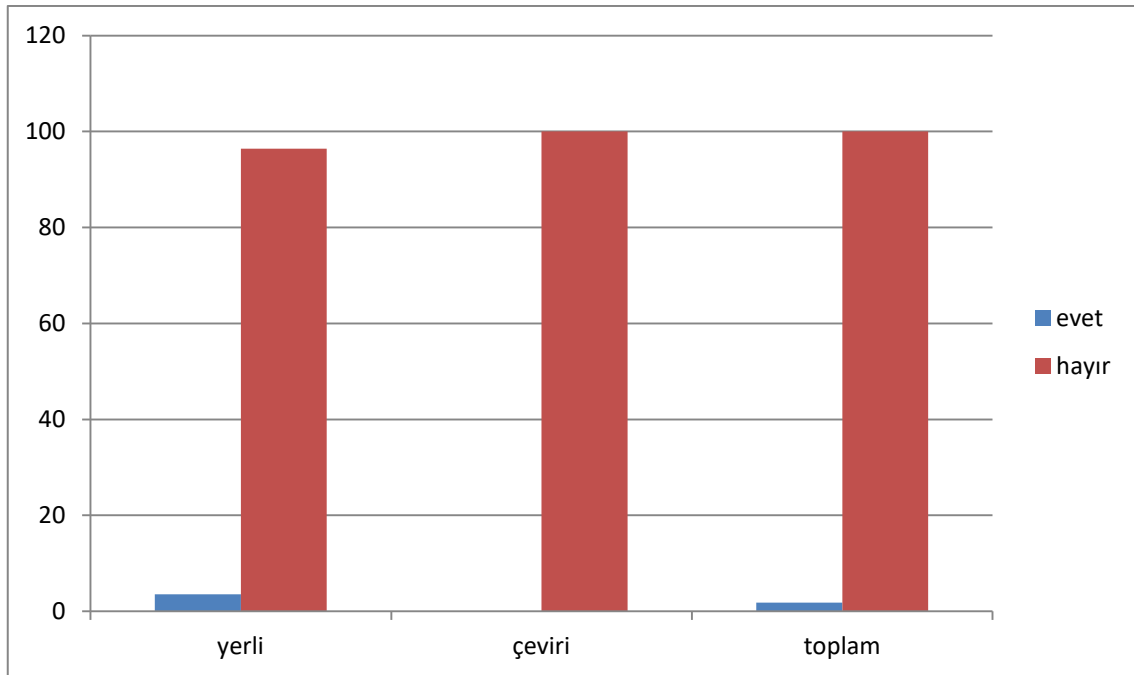
Tablo 4.26.3.

Soru 26'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	1	1,82
Hayır	54	98,18
Toplam	55	100,00

Tablo 4.26.3 incelendiğinde yerli kitaplarda % 3,58 oranında, yani 28 kitabın sadece 1 tanesinde doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimden söz edilmiş olup, çeviri kitaplarda bu oran % 0 olmuştur. Toplamda ise bu durumdan söz etme oranı % 1,82'dir. İncelenen 55 resimli çocuk kitabının 1 tanesi göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz etmiş olup, 54 tanesinde bu durumdan söz edilmemiştir.

Şekil 4.26, 26. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.26. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 26. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.26 incelendiğinde yerli kitapların çok küçük oranda doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz ettiği, çeviri kitaplarınsa hiç söz etmediği görülmektedir.

Soru 27: Öyküde, farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?

Tablo 4.27.1.

Soru 27'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	3	10,72
Hayır	25	89,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.27.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 10,72'sinde, yani 28 yerli kitabın 3 tanesinde, farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edildiği, % 89,28'inde, yani 28 kitabın 25'inde ise söz edilmediği görülmektedir.

Tablo 4.27.2.

Soru 27'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.27.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 7,41'inde farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edildiği görülmektedir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 2 tanesinde farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan kültürel değişimlerden söz edilmiş, 25 tanesinde ise söz edilmemiştir.

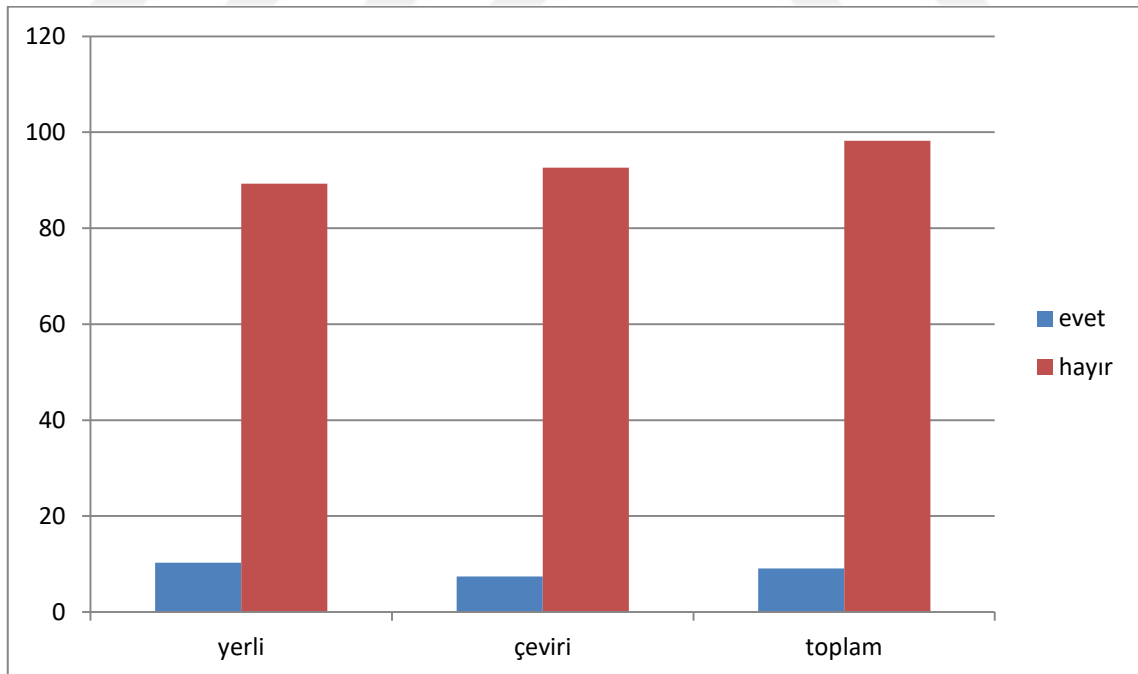
Tablo 4.27.3.

Soru 27'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	5	9,1
Hayır	50	90,9
Toplam	55	100,00

Tablo 4.27.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 9,1'inde farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edildiği görülmektedir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 5 tanesinde farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan kültürel değişimlerden söz edilmiş, 50 tanesinde ise söz edilmemiştir.

Şekil 4.27, 27. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.27. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 27. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.27 incelendiğinde yerli kitaplarda ve çeviri kitaplarda birbirine çok yakın oranlarda farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edilmektedir. Ancak bu oran, oldukça düşüktür.

Soru 28: Öyküde, herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?

Tablo 4.28.1.

Soru 28'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	28	100,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.28.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının hiçbirinde herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmediği görülmektedir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 28'i de herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz etmemiştir.

Tablo 4.28.2.

Soru 28'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

Tablo 4.28.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının hiçbirinde herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel

değişimlerden söz edilmediği görülmektedir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 27'si de herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz etmemiştir.

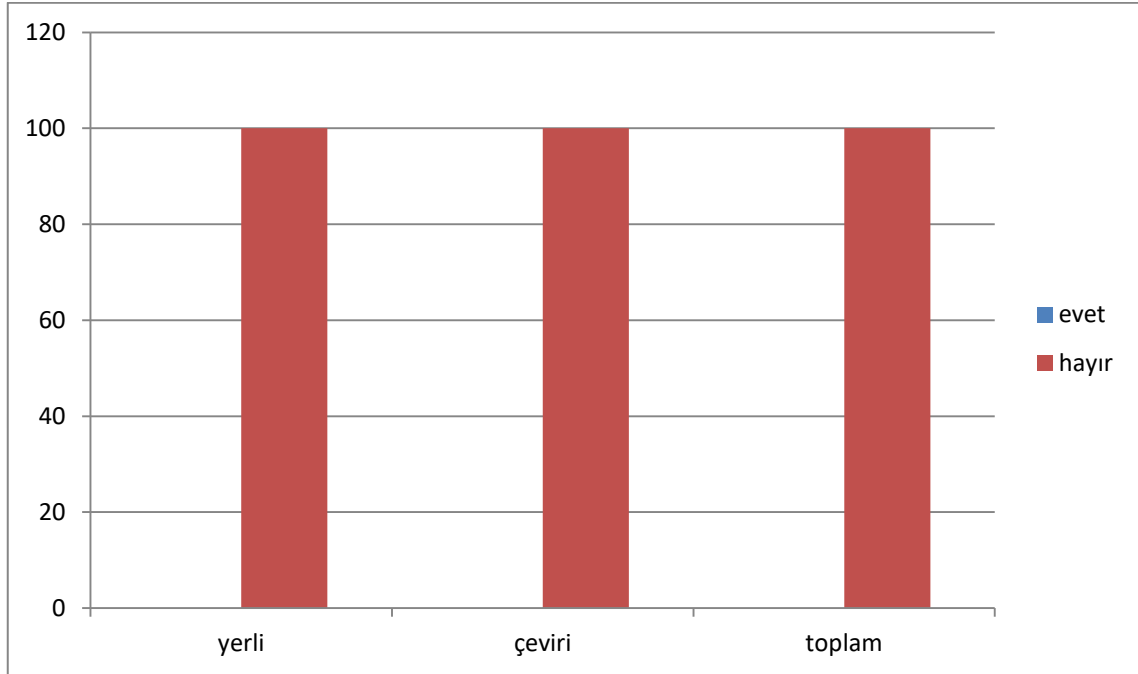
Tablo 4.28.3.

Soru 28'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	55	100,00
Toplam	55	100,00

Tablo 4.28.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının hiçbirinde herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmediği görülmektedir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 55'i de herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz etmemiştir.

Şekil 4.28, 28. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.28. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 28. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.28 incelendiğinde yerli kitaplardan ve çeviri kitaplardan hiçbirinde herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmediği görülmektedir.

Soru 29: Öyküde, teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?

Tablo 4.29.1.**Soru 29'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde, teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	3	10,72
Hayır	25	89,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.29.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykü içerisinde % 10,72 oranında teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş olup, % 89,28 oranında da söz edilmiş olduğu görülmüştür. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 3 tanesi teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden bahsederken 25 tanesi ise teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlere hiç değinmemiştir.

Tablo 4.29.2.**Soru 29'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde, teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.29.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 7,41'inde teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edildiği görülmektedir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 2'sinde bu değişimlerden söz edildiği, 25'inde ise söz edilmediği görülmektedir.

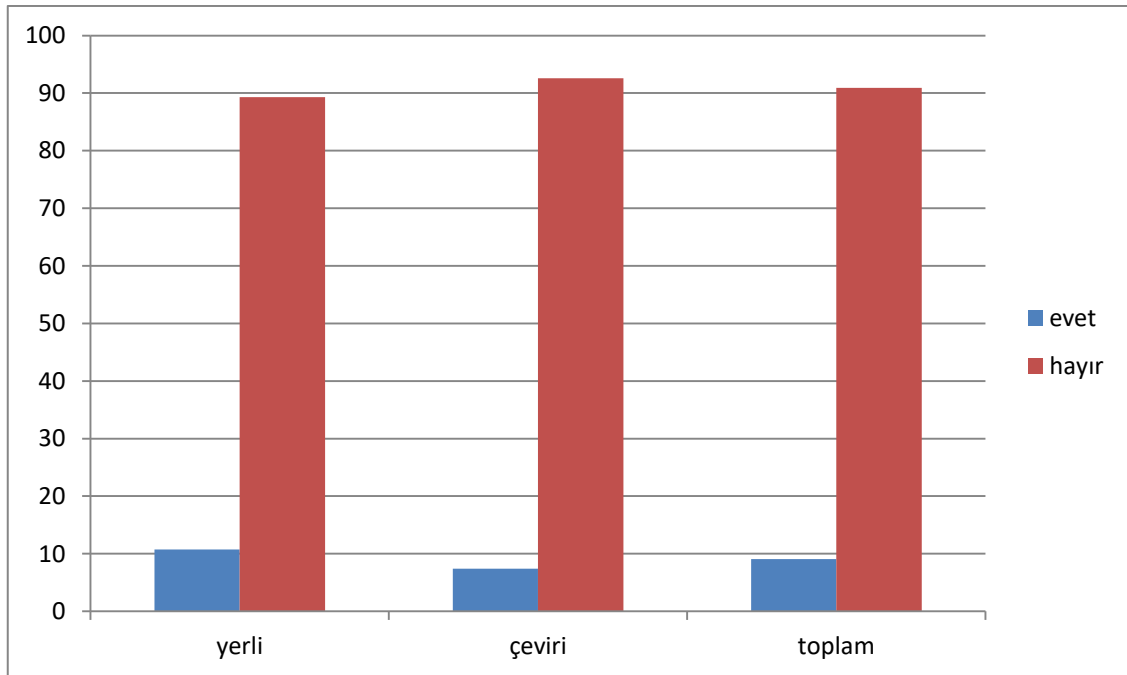
Tablo 4.29.3.

Soru 29'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	5	9,1
Hayır	50	90,9
Toplam	55	100,00

Tablo 4.29.3 incelendiğinde incelenmiş olan toplamda 55 yerli ve çeviri resimli çocuk kitabında, öykü içerisinde % 9,1 oranında teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş olup, % 90,9 oranında da söz edilmediği görülmüştür. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 5 tanesi teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz ederken 50 tanesi ise teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlere hiç değinmemiştir.

Şekil 4.29, 29. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.29. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 29. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.29 incelendiğinde teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden çeviri ve yerli kitaplarda çok yakın oranlardan yer verildiği görülmektedir. ancak bu oran çok düşüktür.

4.3. Kültürleşmeyle İlgili Bulgu ve Yorumlar

Soru 30: Öyküde insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz ediliyor mu?

Tablo 4.30.1.

Soru 30'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	28	100,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.30.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz edilmemiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 28'inde de insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz edilmemiştir.

Tablo 4.30.2.

Soru 30'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

Tablo 4.30.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz edilmemiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 27'sinde de bu konuya değinilmemiştir.

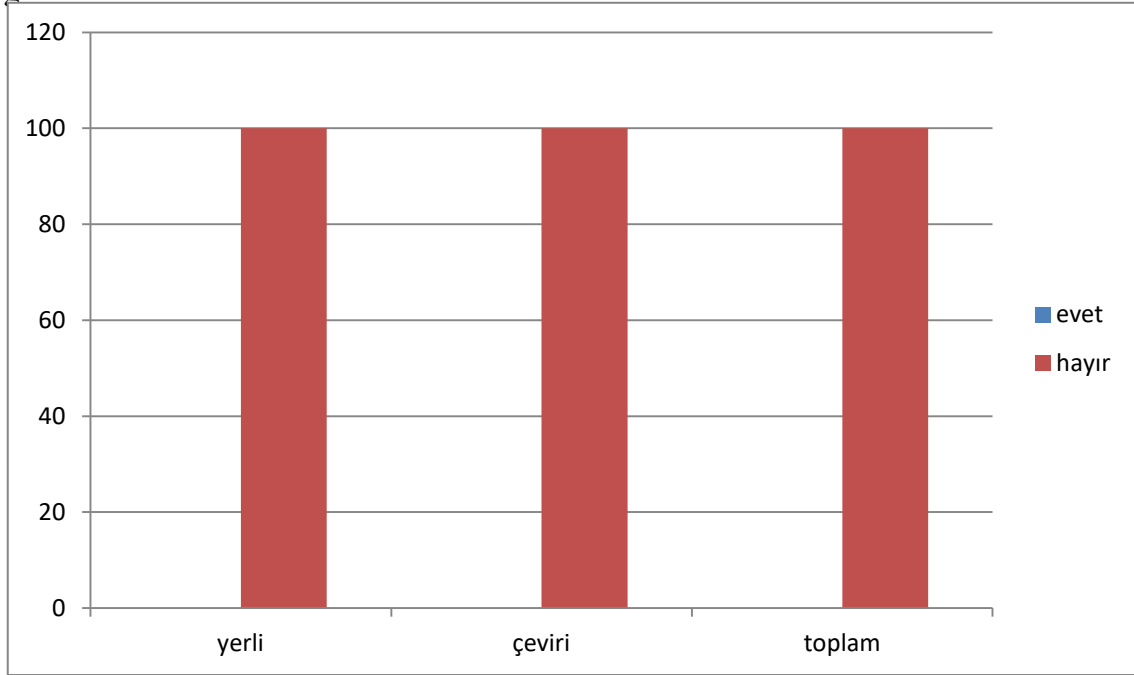
Tablo 4.30.3.

Soru 30'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	55	100,00
Toplam	55	100,00

Tablo 4.30.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarında, insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz edilmemiştir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 55'inde de insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz edilmemiştir.

Şekil 4.30, 30. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.30. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 30. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.30 incelendiğinde yerli kitapların ve çeviri kitapların hiçbirinin insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz etmediği görülmektedir.

Soru 31: Öyküde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesi var mıdır?

Tablo 4.31.1.

Soru 31'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesi var mıdır?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	28	100,00
Toplam	28	100,00

Tablo 4.31.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesinden hiç söz edilmemiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 28’inde de bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesine hiç değinilmemiştir.

Tablo 4.31.2.

Soru 31’e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesi var mıdır?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.31.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesinden % 7,41 oranında bahsedilmiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 2 tanesinde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesine yer verilmiş, 25 tanesinde ise yer verilmemiştir.

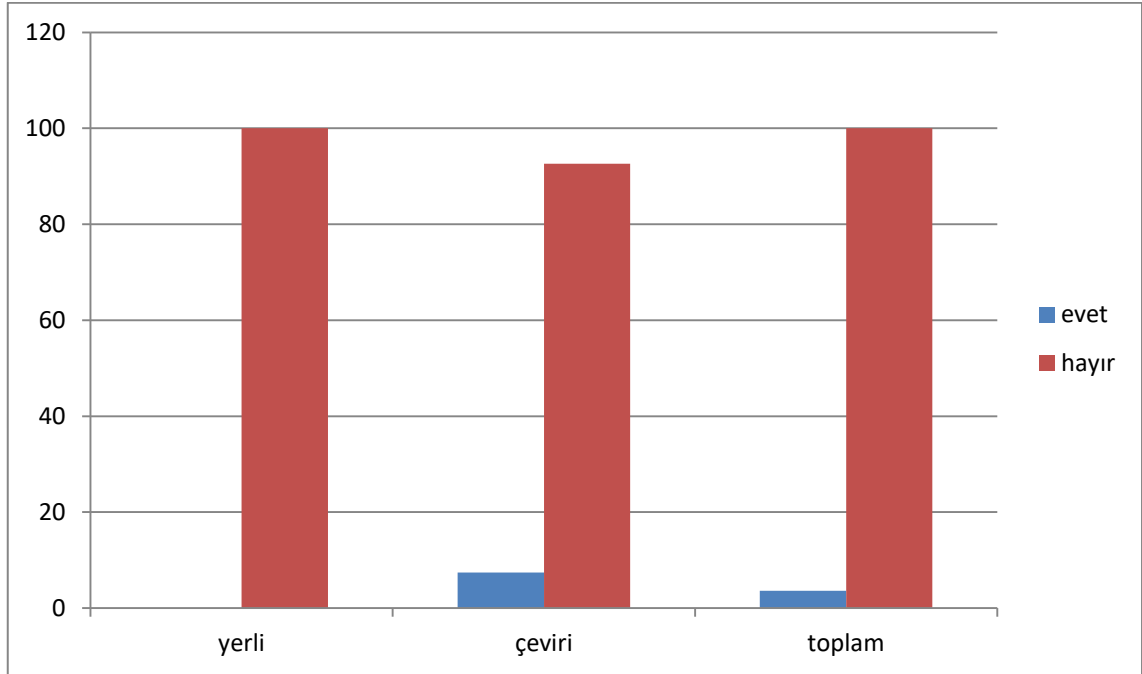
Tablo 4.31.3.

Soru 31’e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesi var mıdır?	f	%
Evet	2	3,64
Hayır	53	96,36
Toplam	55	100,00

Tablo 4.31.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarında, bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesinden % 3,64 oranında bahsedilmiştir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 2 tanesinde kültür empoze etmeye yer verilmiş, 53 tanesinde ise hiç yer verilmemiştir.

Şekil 4.31, 31. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.31. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 31. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.31 incelendiğinde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesine sadece çeviri kitapların küçük bir bölümünde rastlanmıştır. Bu nedenle de toplam oran % 3’lerde kalmıştır.

Soru 32: Öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi işlenmiş midir?

Tablo 4.32.1.

Soru 32’ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi işlenmiş midir?	f	%
Evet	10	35,72
Hayır	18	64,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.32.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi % 35,72 oranında işlenmiştir. Yani 28 resimli çocuk kitabından 10 tanesinde bu konuya yer verilmiş, 18 tanesinde ise yer verilmemiştir.

Tablo 4.32.2.

Soru 32'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi işlenmiş midir?	f	%
Evet	3	11,12
Hayır	24	88,88
Toplam	27	100,00

Tablo 4.32.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi % 11,12 oranında işlenmiştir. Yani 27 resimli çocuk kitabından 3 tanesinde bu konuya yer verilmiş, 24 tanesinde ise yer verilmemiştir.

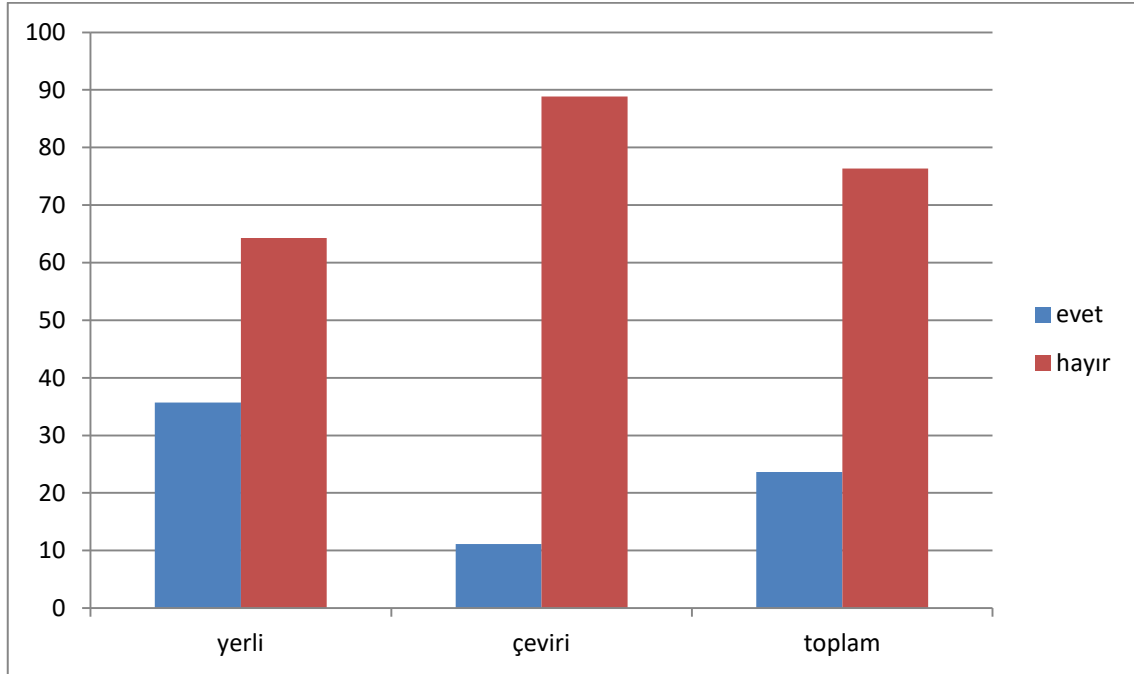
Tablo 4.32.3.

Soru 32'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi işlenmiş midir?	f	%
Evet	13	23,64
Hayır	42	76,36
Toplam	55	100,00

Tablo 4.32.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi % 23,64 oranında işlenmiştir. Yani 55 resimli çocuk kitabından 13 tanesinde bu konuya yer verilmiş, 42 tanesinde ise yer verilmemiştir.

Şekil 4.32, 32. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.32. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 32. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.32 incelendiğinde yerli kitapların çeviri kitaplara göre çok daha fazla farklı kültürleri kabul etmesi işlenmiştir.

Soru 33: Öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür sisteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiş mi?

Tablo 4.33.1.

Soru 33'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür sisteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiş mi?	f	%
Evet	1	3,58
Hayır	27	96,42
Toplam	28	100,00

Tablo 4.33.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarında, öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura % 3,58 oranında yer verilmiş, % 96,42 oranında yer verilmemiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından sadece 1 tanesinde öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmemiştir.

Tablo 4.33.2.

Soru 33'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiş mi?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

Tablo 4.33.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmemiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 27'sinde de öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiştir.

Tablo 4.33.3.

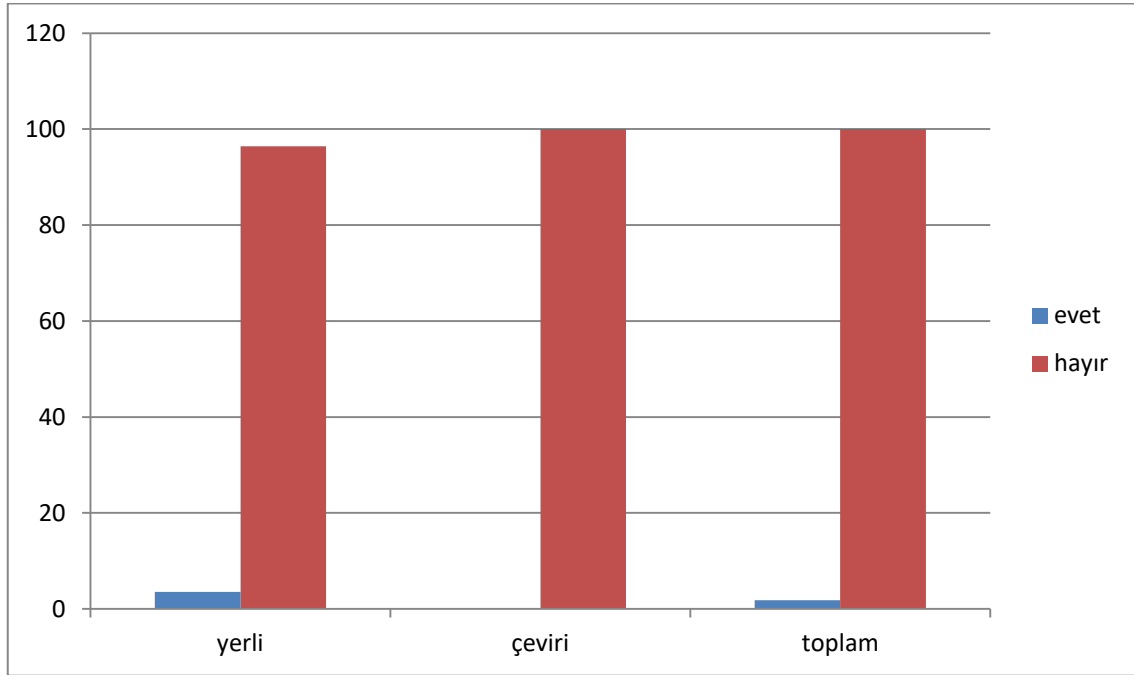
Soru 33'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiş mi?	f	%
Evet	1	1,82
Hayır	54	98,18
Toplam	55	100,00

Tablo 4.33.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarında, öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden

aktarılmış, yepyeni bir unsura % 1,82 oranında yer verilmiştir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından sadece 1 öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür sisteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiştir.

Şekil 4.33, 33. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.33. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 33. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.33 incelendiğinde yerli kitapların ve çok küçük bir farkla çeviri kitaplardan daha fazla yerli kültürün dışındaki başka bir kültürden aktarılan ve tamamen farklı olan bir unsura yer verilmiştir. Ancak oran düşük olduğu için bu fark, önemsenmeyecek kadar azdır.

Soru 34: Öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış mı?

Tablo 4.34.1.**Soru 34'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış mı?	f	%
Evet	4	14,29
Hayır	24	85,71
Toplam	28	100,00

Tablo 4.34.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 14,29'unda yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmıştır Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 4'ünde öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış olup, 24'ünde ise kullanılmamıştır.

Tablo 4.34.2.**Soru 34'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış mı?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.34.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 7,41'inde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmıştır Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 2 tanesinde öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış, 25 tanesinde kullanılmamıştır.

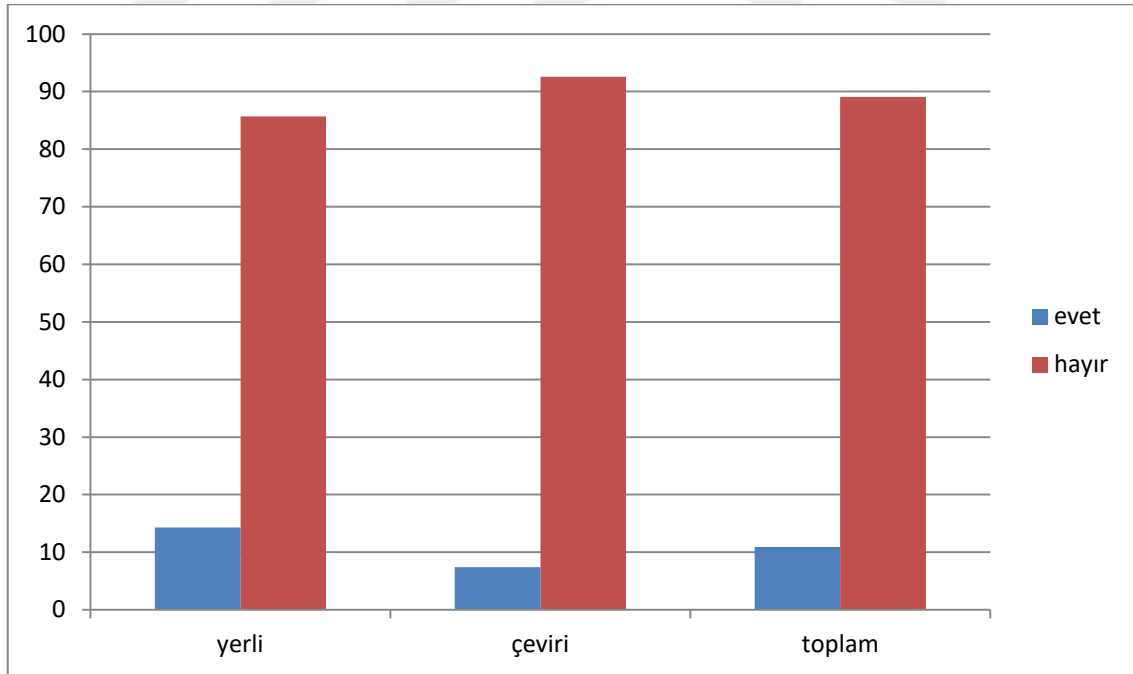
Tablo 4.34.3.

Soru 34'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış mı?	f	%
Evet	6	10,91
Hayır	49	89,09
Toplam	55	100,00

Tablo 4.34.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 10,91'inde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmıştır Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabı arasından 6 tanesinde öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış olup, 49'unda ise kullanılmamıştır.

Şekil 4.34, 34. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.34. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 34. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.34 incelendiğinde yerli kitapların çeviri kitaplara göre daha büyük oranda yabancı kültüre ait bir özelliğin o kültüre aitmiş gibi kullanıldığı görülmektedir.

Soru 35: Öyküde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış mı?

Tablo 4.35.1.

Soru 35'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış mı?	f	%
Evet	3	10,72
Hayır	25	89,28
Toplam	28	100,00

Tablo 4.35.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 10,72'sinde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmıştır. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 25 tanesinde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmamış, 3 tanesinde ise uyarlanmıştır.

Tablo 4.35.2.

Soru 35'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış mı?	f	%
Evet	1	3,71
Hayır	26	96,29
Toplam	27	100,00

Tablo 4.35.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 3,71'inde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmıştır. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabı arasından 1 tanesinde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış, 26 tanesinde ise uyarlanmamıştır.

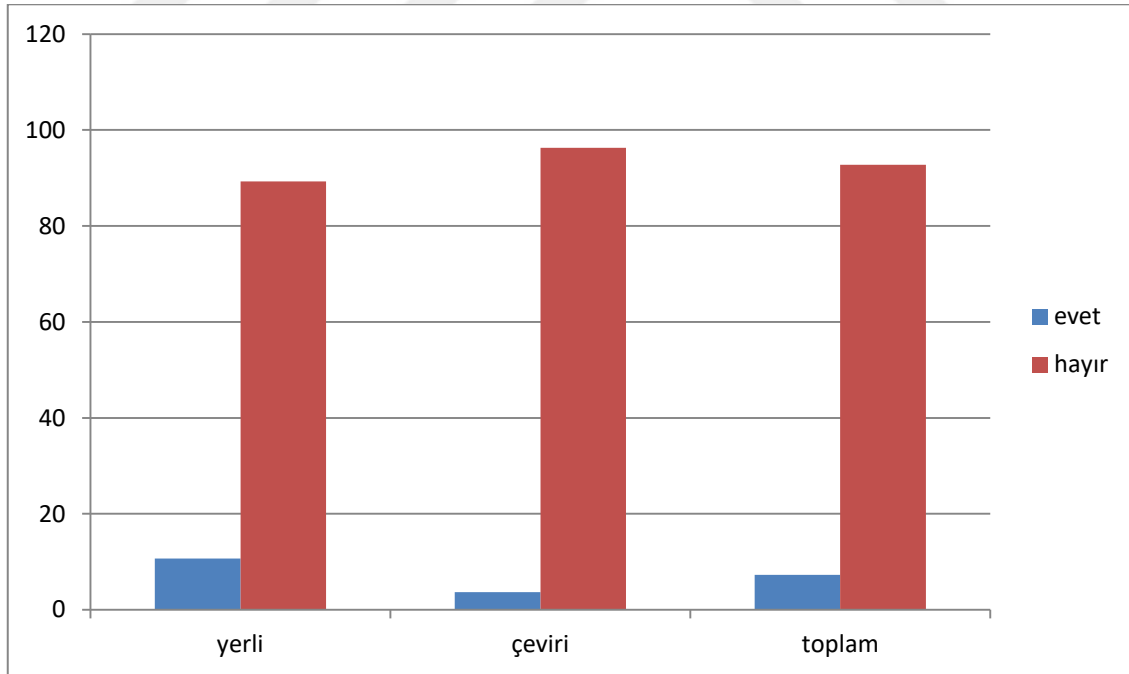
Tablo 4.35.3.

Soru 35'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış mı?	f	%
Evet	4	7,28
Hayır	51	92,72
Toplam	55	100,00

Tablo 4.35.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının toplamının % 7,28'inde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmıştır. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 4'ünde de yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış, 51'inde ise uyarlanmamış olduğu görülmektedir.

Şekil 4.35, 35. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.35. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 35. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.35 incelendiğinde yerli kitapların, çeviri kitaplardan daha fazla oranda yabancı kültüre ait bir özelliğin o kültüre uyarlandığı görülmektedir.

Soru 36: Öyküde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiş mi?

Tablo 4.36.1.

Soru 36'ya Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	5	17,86
Hayır	23	82,14
Toplam	28	100,00

Tablo 4.36.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 17,86'sında değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabı arasından 5 tanesinde bu düzenlemelere yer verilmiş olduğu, 23 tanesinde de yer verilmemiş olduğu görülmektedir.

Tablo 4.36.2.

Soru 36'ya Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	3	11,12
Hayır	24	88,88
Toplam	27	100,00

Tablo 4.36.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 11,12'sinde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 3 tanesinde bu düzenlemelere yer verilmiş, 24 tanesinde ise yer verilmemiş olduğu görülmektedir.

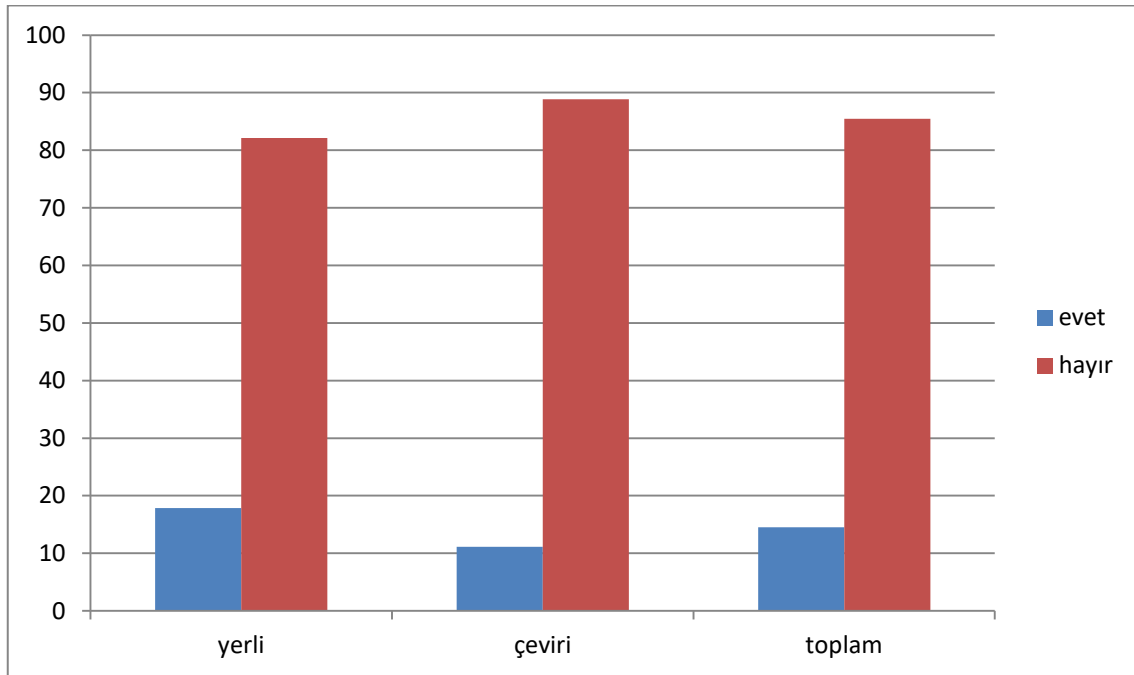
Tablo 4.36.3.

Soru 36'ya Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiş mi?	f	%
Evet	8	14,55
Hayır	47	85,45
Toplam	55	100,00

Tablo 4.36.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 14,55'inde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiştir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 8'inde bu düzenlemelere yer verilmiş olduğu, 47'sinde ise yer verilmemiş olduğu görülmektedir.

Şekil 4.36, 36. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.36. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 36. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.36 incelendiğinde yerli kitapların ve çeviri kitaplara oranla yeni unsurun kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere daha fazla yer verildiği görülmektedir.

Soru 37: Öyküde, doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?

Tablo 4.37.1.

Soru 37'ye Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	1	3,58
Hayır	27	96,42
Toplam	28	100,00

Tablo 4.37.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 3,58'inde doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 1 tanesinde doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği, 27 tanesinde ise söz edilmediği görülmektedir.

Tablo 4.37.2.

Soru 37'ye Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

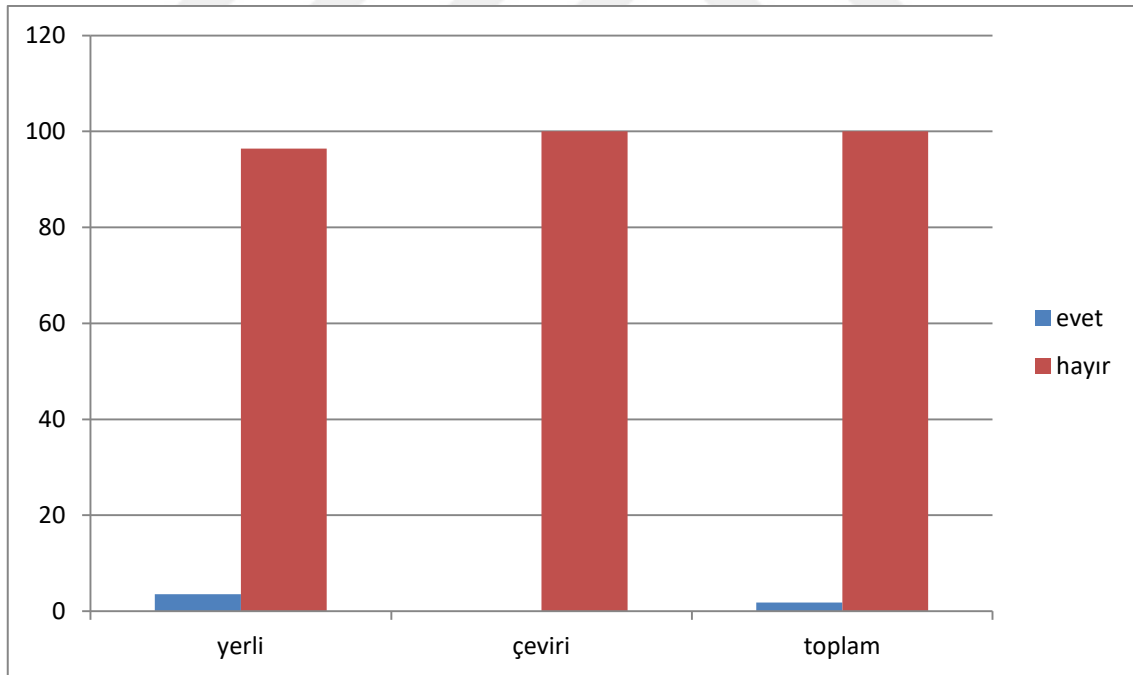
Tablo 4.37.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının hiçbirinde doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmemiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının hiçbirinde doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmediği görülmektedir.

Tablo 4.37.3.**Soru 37'ye Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler**

Öyküde, doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	1	1,82
Hayır	54	98,18
Toplam	55	100,00

Tablo 4.37.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 1,82'sinde doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. bu da 55 resimli çocuk kitabının 1 tanesine karşılık gelmektedir.

Şekil 4.37, 37. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.37. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 37. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.37 incelendiğinde yerli kitapların çok küçük bir oranda doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği, çeviri kitaplarda ise hiç söz edilmediği görülmektedir.

Soru 38: Öyküde, teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?

Tablo 4.38.1.

Soru 38'e Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	1	3,58
Hayır	27	96,42
Toplam	28	100,00

Tablo 4.38.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 3,58'inde teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş, % 96,42'sinde ise söz edilmemiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının sadece 1 tanesinde teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği görülmektedir

Tablo 4.38.2.

Soru 38'e Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	2	7,41
Hayır	25	92,59
Toplam	27	100,00

Tablo 4.38.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 7,41'inde teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 2 tanesinde teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği görülmektedir.

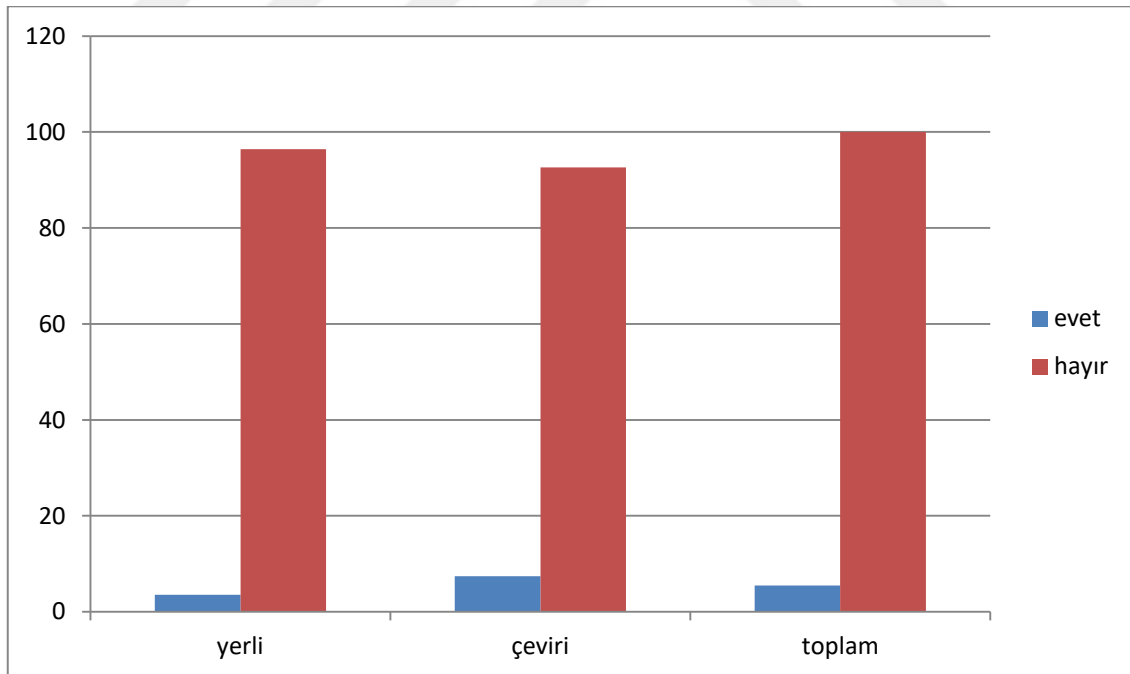
Tablo 4.38.3.

Soru 38'e Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	3	5,46
Hayır	52	94,54
Toplam	55	100,00

Tablo 38.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 5,46'sında teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 3 tanesinde teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği, 52 tanesinde ise söz edilmediği görülmektedir.

Şekil 4.38, 38. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.38. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 38. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.38 incelendiğinde çeviri kitapların yerli kitaplara göre daha fazla oranda teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği görülmektedir. Ancak toplamda bu oran düşüktür.

Soru 39: Öyküde, tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?

Tablo 4.39.1.

Soru 39'a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	1	3,58
Hayır	27	96,42
Toplam	28	100,00

Tablo 4.39.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitapların % 3,58'inde tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. Yani incelenen 28 resimli çocuk kitabının 1 tanesinde tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği görülmektedir.

Tablo 4.39.2.

Soru 39'a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	1	3,71
Hayır	26	96,29
Toplam	27	100,00

Tablo 4.39.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının % 3,71'inde tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. Yani incelenen 27 resimli çocuk kitabının 1 tanesinde tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği, 26 tanesinde ise söz edilmediği görülmektedir.

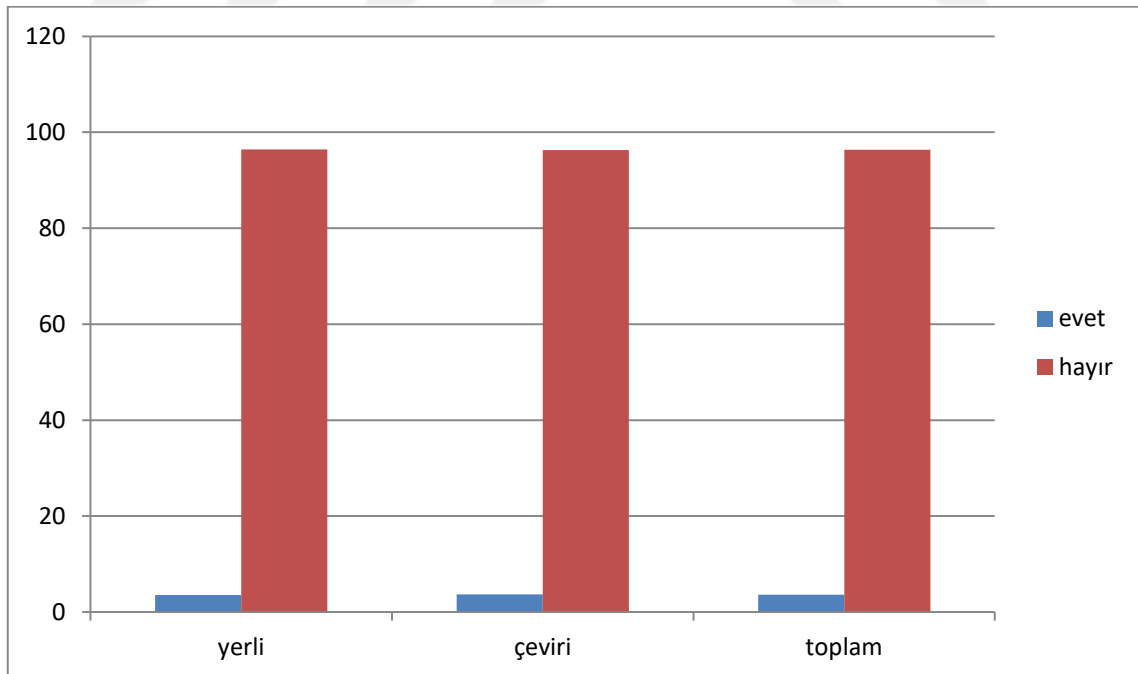
Tablo 4.39.3.

Soru 39'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?	f	%
Evet	2	3,64
Hayır	53	96,36
Toplam	55	100,00

Tablo 4.39.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 3,64'ünde tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiştir. Yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 2 tanesinde tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edildiği, 53 tanesinde ise söz edilmediği görülmektedir.

Şekil 4.39, 39. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.39. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 39. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.39 incelendiğinde yerli ve çeviri çocuk kitaplarında hemen hemen aynı oranda tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş olduğu görülmektedir. Ancak bu oran % 3’lerde kalmıştır.

Soru 40: Öyküde, bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?

Tablo 4.40.1.

Soru 40’a Göre Yerli Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	3	10,72
Hayır	25	89,29
Toplam	28	100,00

Tablo 4.40.1 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının % 10,72’sinde bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edilmiştir. Yani bu da 28 kitaptan 3’üne karşılık gelmektedir.

Tablo 4.40.2.

Soru 40’a Göre Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	0	0,00
Hayır	27	100,00
Toplam	27	100,00

Tablo 4.40.2 incelendiğinde çeviri resimli çocuk kitaplarının hiçbirinde bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz edilmemiş olduğu görülmektedir.

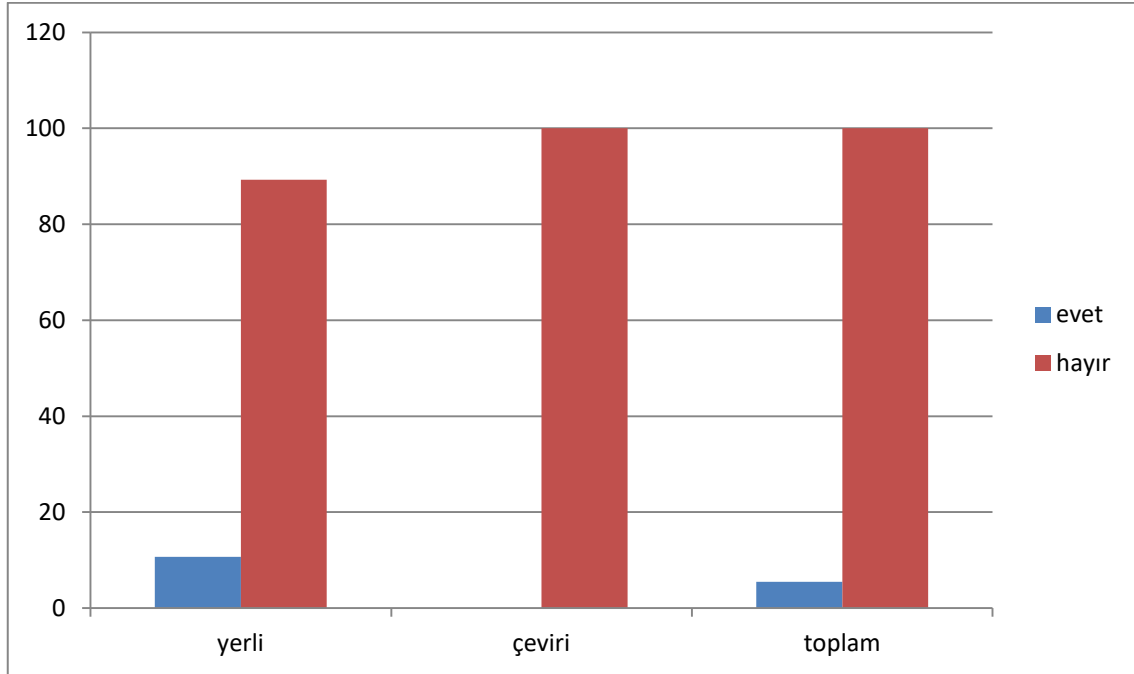
Tablo 4.40.3.

Soru 40'a Göre Yerli ve Çeviri Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Yüzdelik Dilimler

Öyküde, bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?	f	%
Evet	3	5,46
Hayır	55	94,54
Toplam	55	100,00

Tablo 4.40.3 incelendiğinde yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının % 5,46'sında bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edildiği, yani incelenen 55 resimli çocuk kitabının 3 tanesinde toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılardaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz edildiği görülmektedir.

Şekil 4.40, 40. soruya göre yerli, çeviri ve toplam kitapların yüzdelik dilimlerini göstermektedir.

Şekil 4.40. Yerli, Çeviri ve Toplam Resimli Çocuk Kitaplarının 40. Soruya Göre Yüzdelik Dilimleri.

Şekil 4.40 incelendiğinde yerli resimli çocuk kitaplarının çeviri kitaplara göre farklı toplulukların tarihsel süreçte birbirlerini etkilemelerinden kaynaklı bir kültürel değişimden daha fazla oranda bahsettiği görülmektedir.

BÖLÜM V: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu bölümde verilerin analizi sonucu elde edilen bulgular doğrultusunda araştırmayla ilgili sonuçlara ve tartışmaya yer verilmiştir. Araştırma dahilinde çeviri ve yerli kitaplar, kültürleme, kültürlenme ve kültürleşme olmak üzere üç ana başlık altında incelenmiştir. Bu bölümde, bu ana başlıklarla ilgili sonuçlar incelenecektir.

5.1.1. Resimli Çocuk Kitaplarındaki Kültürleme ile İlgili Sonuç ve Tartışma

Kültür, bir insan grubunun toplum olmasını sağlayan en önemli kavramlardan biridir ve içeriğinde birçok unsur barındırmaktadır. Bu unsurlardan biri de dildir. Bir toplumun dili, aynı zamanda kültürün de aktarılmasını sağlayan önemli bir araçtır. Edebiyat ve çocuk edebiyatı, bu aracın temel öğelerinden biridir. Dünyadaki çocuk edebiyatının tarihsel süreçteki gelişimine bakıldığında önce ninni ve masal gibi sözlü unsurlarla başlayıp, daha sonra çocuk kitaplarına dönüştüğü görülmektedir. Bu kitapların da içeriğinde barındırdığı unsurlar sayesinde dili ve kültürü nesilden nesile aktarmaya yardımcı olması beklenir.

Bir milletin kültürünü, diğer bireylere aktarma işine kültürleme denmektedir (Gökdağ, 2011). Bu açıdan bakılacak olursa, çocuk edebiyatının üstlendiği rol çok büyüktür. Toplumlar, kültürü toplumun yeni bireylerine aktarmak için farklı yollar kullanmaktadır. Günümüzde, çocuk edebiyatının öneminin giderek artmasıyla birlikte bu yolların en önemli unsurlarından biri çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları haline gelmiştir. Çocuk kitaplarında kullanılan bütün öğelerin kültürü barındırabileceği açıktır. Bu nedenle, kültür aktarımı ve kültürleme açısından en önemli unsurlardan biri resimli çocuk kitaplarıdır. Toplumun kendi kültürünü yeni bireylere aktarmanın daha çok yerli çocuk edebiyatının işi olduğu, farklı toplumlar ve kültürler tanımasını sağlamanın da daha çok çeviri çocuk edebiyatının işi olduğu söylenebilir. Özellikle okul öncesi ve ilkökul dönemlerindeki çocuklara hitap eden ve onların ilgilerini fazlasıyla çeken resimli çocuk kitapları kültürle ilgili unsurlar barındırdığında, kültür aktarımının çok daha kolay yapılabileceği görülmektedir. Çocuk, yerli kitaplar sayesinde kendi kültürünü tanıyıp öğrenirken, çeviri kitaplar sayesinde de diğer toplumların kültürlerini öğrenecektir. Bu sayede kendi kültürleriyle ilgili karşılaştırma yapabilme olanağı da bulacaktır. Kitabın başlığı, kapağındaki ve içeriğindeki resimleri, öyküde yer bulan evrensel değerler, toplumun kuralları ve bu kuralların işleyişi, kitabın farklı kültürlerle yer verilişi ve buna benzer şeylerin kitaplarda yer bulması kültürlemeyi beraberinde getirmektedir.

Araştırmada, evreni temsil eden yerli ve çeviri resimli çocuk kitapları ele alındığında, yerli kitapların, çeviri kitaplara oranla daha fazla kültürlemeye yer verdiği saptanmıştır.

Ancak yerli ve çeviri kitapların toplamına bakıldığında oranların çoğunluğunun yüzde ellinin altında kaldığı görülmektedir.

Ebeveynlerin çocuklarına kitap satın alırken baktıkları ilk yerlerden biri kitabın kapağıdır. 2012 yılında Kalaycıoğlu tarafından Türk ve yabancı ebeveynler ve öğretmenler üzerinde yapılan bir araştırmada, ebeveynlere resimli kitap satın alırken nelere dikkat ettikleri sorulmuş ve sonucunda en fazla dikkat edilen unsurlardan birinin kitabın fiziksel özellikleri olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu fiziksel özelliklerin arasında kitabın kapağı da yer almaktadır. Kitap kapakları, okuyucuya kitabın içeriğiyle ilgili özet bilgiler veren kitap başlığı ve kapak resmi bölümlerinden oluşmaktadır. Bu iki ana başlık açısından yerli ve çeviri çocuk kitapları incelendiğinde, çeviri çocuk kitaplarının başlıklarının, yerli kitaplara göre daha fazla oranda kültürel öğe barındırmakta olduğu, buna karşılık, kitapların kapaklarındaki resimlerin ise yerli kitaplarda, çeviri kitaplara göre daha fazla oranda kültürel öğe içermekte olduğu saptanmıştır. Y6 nolu kitapta ve Ç3 nolu kitapta görüldüğü üzere ‘Kelebeğini Arayan Ayşe’ ve ‘Monet Arkadaşım Claude’ başlıkları isim kullanımından kaynaklı kültürel öğe içermektedir. Y21 numaralı kitapta ise kız ve erkek çocuklarının geleneksel Türk okçu kıyafeti giydikleri görülmektedir. Yetişkin bireylerde olduğu gibi, çocuklarda da kitap seçiminde en çok rol oynayan öğelerden biri kapaktır ve bu nedenle de kapağın ve kapaktaki öğelerin çocukların ilgisini çekecek şekilde hazırlanması gerekir (Dinç, 2017). Kapağın, çocuğun ilgisini çekmesinin yanı sıra, kültürel öğeler içermesi, kültürlemenin gerçekleşmesi açısından önem taşımaktadır. Gerek toplumun kültürünün, gerekse evrensel değerlerin öncelik olarak kitap kapağında okuyucuya verilmesi kültür aktarımına sağlanmasına büyük katkılar sağlar.

Resimli çocuk kitaplarının diğer bölümlerine bakılacak olursa, ilk olarak akla kitabın içeriğindeki resim ve metin kısımları gelmektedir. Kitabın tamamında ön plana çıkmakta olan karakter isimleri, resim ve metinde yer verilmiş olan geleneksel kıyafetler, kitabın görselini oluşturan resimlemeler kültürel öğeler içermesi açısından göz ardı edilemeyecek öneme sahiptir. Araştırmanın bulgularına bakılacak olursa, karakter isimlerinin yerli çocuk kitaplarında, çeviri kitaplara oranla daha fazla kültürel öğe barındırdığı, resim ve metinlerinde sunulan geleneksel kıyafetlerin yine yerli kitaplarda daha fazla olduğu, kitapların içeriğinde yer alan resimlerin ise yine yerli kitaplarda çeviri kitaplara oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Örneğin Y5 numaralı kitaptaki ana karakterin ismi Arda olup, yine Y21 numaralı kitapta ise kral, kraliçe ve falcı kadın karakterlerinin kıyafetlerinde geleneksel motiflere yer verildiği görülmüştür. Resimli çocuk kitaplarında kullanılan karakterlerin isimleri kadar kitapların resimlerindeki betimlemeleri, yani karakterlerin fiziksel özellikleri de çocuk için önemlidir.

Her resimli çocuk kitabında olmasa da çoğundaki öykülerde hayali veya gerçek bir yer ya da ülke isminden söz edilmektedir. Kitaplarda farklı ülkeleri görmek, keşfetmek,

tanımak çocuk açısından çok önemlidir. Bu durum çocuğun farklı kültürleri tanımasına olanak sağlamakla kalmayıp, onun hayal gücünü de geliştirerek ufkunun açılmasını sağlayacaktır. Yapılan araştırmada da yazarın ülkesi dışındaki ülke veya yer isimlerine bakılmış olup, çeviri kitapların yerli kitaplara göre oranının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Örneğin Y18 numaralı kitapta yazarın ülkesi dışında ‘Pibalu Gezegeni’ isimli bir yer isminden söz edilmiştir. Ancak bazı çevirmenler, çeviri yaparken yerelleştirme gibi değişiklikler yapabilirler yani, çevirmenlerden metinleri birebir aktarması beklenmez (Bingöl, 2010). Yerelleştirme, bir ürünün belli bir bölge için yeniden şekillendirilmesidir (Akt. Bakır, 2012). Bu nedenle sonuçlar analiz edilirken çevirmenlerin kitaplardaki rolü göz ardı edilmemelidir.

Günümüzde, tüm toplumların ortak değer olarak kabul ettiği bazı değerler vardır. Bu değerlerin küçük yaşlardan itibaren çocuklara kazandırılması gerektiği söylenebilir. Bu konuda resimli çocuk kitapları büyük rol oynamaktadır. 2014 yılında Dirican ve Dağlıoğlu tarafından yapılan bir çalışmaya göre, incelenen resimli çocuk kitaplarının büyük bir kısmı birçok değeri içermekte ve kitaplardaki toplam cümlelerin büyük bir kısmı değer ifade etmektedir. Bazı toplumlarda kabul gören değerler, başka toplumlarda olumsuz bir değer olarak algılanıyor olabilmektedir ya da bir toplumda var olan bir değer, başka bir toplumda yer edinmemiş olabilir. Bu bağlamda bir ülkedeki çocuk edebiyatı ürünlerinin evrensel değerlere yer vermesi, küreselleşen dünyada toplumların birbiriyle uyumlu yaşayabilmesi açısından önem taşımaktadır. Evrensel değerler ise uzmanlar tarafından ele alınarak doğru bir üslupla kitaplarda yer edinmelidir (Dinç, 2017). Yapılan araştırmada UNESCO tarafından desteklenen Yaşayan Değerler Eğitim Programı (YDEP) kapsamında belirlenmiş 12 evrensel değere bakılmıştır ve gerek yerli gerekse çeviri çocuk kitaplarında bu değerlerin çok büyük oranlarda yer aldığı görülmüştür. ‘Yaşayan Değerler Eğitim Programı (YDEP)’ adlı projede ‘Daha iyi bir dünya için değerlerimizi paylaşalım’ yaklaşımı benimsenmiş olup, öğrencilere temel ve evrensel değerler kazandırmak, sorumluluklarını geliştirmek, evrensel anlamda ahlaki bir bilinç geliştirmek amaçlanmıştır (Cihan, 2014). Bu proje kapsamında iş birliği, özgürlük, mutluluk, dürüstlük, sevgi, alçakgönüllülük, barış, saygı, sorumluluk, sadelik, hoşgörü ve birlik olmak üzere 12 yaşayan değer belirlenmiştir. Küçük yaşlardan itibaren bu evrensel değerlerin çocuklara kazandırılmasının, onların ‘iyi birer insan’ olması için gerekli olduğu tartışmasızdır. 2002 yılında yapılan bir araştırmada, resimli çocuk kitaplarının okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların olumlu sosyal becerileri üzerindeki etkisi incelenmiş ve olumlu sonuçlar alınmıştır (Uzmen, Mağden, 2002). Resimli çocuk kitaplarında bu değerlere yer verilme oranlarının hem yerli hem çeviri kitaplarda % 85’lerin üzerine çıkması, olumlu bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Yaşayan değerlere yer verme konusunda yerli kitapların, küçük bir farkla olsa da, çeviri kitaplardan daha önde olduğu görülmektedir. Gerek yerli gerekse çeviri çocuk kitaplarında bu değerlere yer veriliyor olması sevindirici bir gelişme olarak kabul edilebilir. Ç6 ve Ç21 numaralı kitaplarda geçen ‘Ben bulut gibi özgür bir papağanım.’ ve ‘Artık kırmızı saçlarımı seviyorum.’ cümleleri bu duruma örnek olarak gösterilebilir.

Araştırmanın diğer bir sonucuna göre ise kitaplarda engelli bireylere çok az yer verildiği görülmektedir. Engelli bireylerin kitaplarda yer alması, farklılıklara saygı gibi önemli bir değer kazanılması için gerekli olan unsurlardan bir tanesidir. Her ne kadar yerli kitaplarda bu oran çeviri kitaplara göre daha fazla ise de tatmin edici bir sonuç olmadığı ortadadır. Örneğin Y22 numaralı kitapta ‘Ön bacakları tutmuyordu, bu haliyle yürümesi imkânsızdı.’ cümlesinde karakterlerden bir tanesinin engelli birey olduğundan söz edilmiştir.

Y18 numaralı kitapta ‘Kralları da bize teşekkür etti.’ cümlesi geçmektedir. Bu cümledeki gibi selamlaşma, teşekkür etme, özür dileme gibi nezaket sözcükleri çeviri kitaplarda yerli kitaplara göre daha fazla oranda yer edinmiştir. Nezaket sözcükleri hemen hemen tüm toplumlarda yer edinmiş sözcükler olduğundan dolayı buna benzer cümlelerin kitaplarda yer bulması önemlidir.

Toplum kurallarına ve toplum içerisinde yapılması uygun olmayan davranışlara çocuk kitaplarında yer verilmesi, kültürlemeyi gerçekleştirmek için önemli ve kolay bir adımdır. Bu sayede çocuk, istedik davranışları kazanarak ve o toplumun düzeni için gerekli olan kuralları kitaplar sayesinde öğrenerek topluma daha kolay kazandırılacaktır. Ancak olumlu örneklerin gösterilip pekiştirilmesi, olumsuz örneklerin çocuğa sunulması yanlış olduğunun öğretilmesinden çok daha faydalı olacaktır. Araştırmada kültürlemenin bu boyutuna da bakılmıştır. Uygun olmayan davranış ve toplum kurallarına değinme oranı yerli kitaplarda çeviri kitaplardan daha fazla bulunmuştur. Buna örnek olarak Ç21 kitabındaki ‘Arkadaşlarım kırmızı saçlarımla her zaman dalga geçer.’ cümlesi gösterilebilir. Olumsuz davranışlara kitaplarda yer verilmesi çocuklarda olumsuz davranışları da edinmesine yol açabilmektedir. Öykünme, çocuğun öğrenmesini belirleyen çok önemli bir etkidir (Sever, 2002). Model almayı fazlasıyla kullanan çocuk, kitap kahramanının olumsuz davranışını, kitapta o davranışın olumsuz olduğu söylene bile model alabilir. Bunun yanı sıra çocukları duygusal açıdan örseleme olumsuz sonuçlara sebep olabilirken bu duygusal örselenme, çocuğun gelişim özelliklerine uygun olmayan metinler tarafından gerçekleşmektedir (Sever, 2002). Bu sebeple bu tür olumsuz davranışlara kitaplarda daha az yer verilmesi daha uygun olacaktır. Diğer bir açıdan bakılacak olursa, çocukların kitaplarda olumsuz davranışlarla karşılaşması, ‘hayatın gerçekleriyle tanışma’ bakış açısı altında çocuklara katkı da sağlayabilmektedir. Ancak bu olumsuz davranış örneklerinin boyutu, miktarı ve işleniş şekli belirli sınırlar çerçevesinde yapılmalıdır.

Dikkat çeken bir diğer konu da, toplum kurallarının yerli kitaplardaki bulunma oranının çeviri kitaplardan açık ara farklı olmasıdır. Bunun nedeni olarak, Türk yazarların toplum kurallarının çocuklara aktarımını daha fazla önemsemeleri düşünülebilir. Veya bu oranın sebebi, yerli yazarların yabancı yazarlara oranla daha geleneksel bir yaklaşım benimsemeleri sebebiyle çocuğu keşfetmeye yöneltmek yerine doğrudan anlatım yolunu seçmeleri olabilir.

Her toplumun kültüründe, kazanılmış bir savaş, dini veya toplumsal bir olay nedeniyle düzenledikleri kutlamalar, bayramlar ve şöenler yer alır. Bu kutlama şekilleri, diğer kültürel öğeler gibi çeşitli yollarla nesilden nesile aktarılırlar. Bu kültürel aktarımın gerçekleşmesinin bir yolu da kitaplardır. Araştırmadaki resimli çocuk kitapları incelendiğinde, ülkemizde basılan çeviri kitapların yerli kitaplara göre daha fazla kutlamalara, bayramlara ve şenliklere yer verildiği görülmüştür. Ç17 numaralı kitapta geçen ‘Ve ertesı gün Noel’di.’ cümlesinde olduğu gibi kitaplarda kutlamalar, bayramlar ve şöenlerle ilgili cümleler geçmektedir.

Toplumda fiziksel ve zihinsel açıdan sağlıklı bireyler yetiştirmenin yolu iyi beslenmeden geçmektedir. Yemek yeme alışkanlıklarının ve o topluma ait yemeklerin de kültürel birer unsur oldukları düşünöldüğünde, resimli çocuk kitaplarında hem kendi yemek kültürüne, hem de diğer toplumların yemek kültürlerine yer verilmesi olumlu bir gelişme olarak görölebilir. Bu alışkanlıkların ve yemek kültürünün kitaplarda yer verilme durumu incelendiğinde iyi beslenme ve sağlıklı olmaya hem yerli hem çeviri kitaplarda çok fazla yer verilmediğı, yemek kültürüne ise her iki türden kitapların da orta düzeyde yer verdiğı görölmüştür. Yerli kitaplarda ise çeviri kitaplara göre daha fazla yemek kültüründen söz edilmiştir. Ç13 numaralı kitaptaki ‘O sırada Beata’nın babaannesı kızları ikindi kahvaltısına çağırdı. Kahvaltıda salamlı sandviç vardı..’ cümlesi buna örnek olarak gösterilebilir.

Çocuk kitapları, birçok unsur içerdığı gibi sanatsal öğeler de içerebilir. Çocuklar, kitaplarla iç içe olduğunda, şekil, renk, kompozisyon gibi unsurlarla etkileşime girerek estetik ve sanat anlayışına sahip olurlar (Tür ve Turla, 1999). İçeriğinde, gerek metin kısmında gerekse resimlemelerinde sanat dallarına ilişkin ibarelerin bulunması, çocuğa sanatı sevdirmeye ve aşılama açısından çok önemlidir. Y22 numaralı kitapta ‘Küçük oğlak, kavalın sesiyle hüzünleniyor, arkadaşları gibi sıçrayıp oynamayı, dağlarda, tepelerde koşmayı hayal ediyordu.’ cümlesinde yazarın kültürüne yönelik müzik sanatından bahsedilmektedir. Araştırmada, sanat dalından söz etmenin yanı sıra bilim ve teknolojiye söz etme oranına da bakılmıştır. Kul’a göre (2014), çocuk kitapları, sanatsal ve bilimsel açıdan eğitip öğreten ürünler olmalıdır. Buna karşılık yerli ve çeviri çocuk kitaplarında bilimden söz etme oranı çok düşüktür. Ancak yerli kitaplarda yine çeviri kitaplara göre çok daha fazla bilimden söz edilmiş olsa da bunun yeterli düzeyde olduğu düşünölmemektedir. Örneğın, Ç7 kitabında ‘Bir gün, her şeyi en iyi yapan makineler gelmiş.’ cümlesinde bilime değinilmiştir. Bilimle birlikte gelen teknoloji de yine kitaplarda yüksek düzeyde değildir. Bu düzeyin arttırılması, üreten, araştıran bireyler yetiştirmek için çok önemli bir adım olacaktır. Örneğın Y3 numaralı kitapta ‘Duru televizyonu daha rahat izledi. İnternete daha çok girdi.’ cümlelerine yer verilmiştir.

Eğitim sistemi, bir toplumun eğitim seviyesinin, ekonomisinin, sosyal yaşamının şekillenmesinde büyük bir rol oynar. Dolayısıyla eğitim sistemi, o toplumun kültürünün

bir parçasıdır. Kültür hakkında ipuçları veren bu ögeye ise kitaplarda yer verilme oranı çok düşük olmakla beraber, çeviri kitaplarda bu oran daha fazladır. Y3 nolu kitapta geçen ‘Sonra yaz geldi, okullar tatil oldu.’ cümlesi bu örneklerden bir tanesidir. Kitaplarda eğitime dair ibarelerin bulunması, kültürle alakalı da bir şeylerin varlığını işaret eder. Bir ülkedeki eğitim, kültürlemenin de yapıldığı yerdir. Dolayısıyla eğitimle kültür iç içedir.

Evrensel hukuk hem yerli hem çeviri kitaplarda hiç yer verilmeyen başlıklardan bir tanesidir. Bunun nedeninin, yazarların, somut işlemler döneminde olan çocuklara hukukla alakalı cümleleri vermenin doğru olmayacağını düşünmeleri olabilir. Ancak örneğin adil olma değeri basit düzeyde çocuklara kitaplar aracılığıyla verilebilir. Çocuk hakları da bu şekilde düşünülebilir. Evrensel hukuk gibi, çocuk hakları da hem yerli hem çeviri kitaplarda hiç yer bulamamıştır. Resimli çocuk kitapları, çocuk haklarının çocuklara öğretiminde önemli bir rol oynayabilir. Bu bakımdan kitaplarda çocuk haklarından söz edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

5.1.2. Resimli Çocuk Kitaplarındaki Kültürlenme ile İlgili Sonuç ve Tartışma

Kültürlenme, karşılıklı ilişki ve etkileşim sonucu ortaya çıkan bir olgudur. Bu etkileşim sonucunda yepyeni bir kültür oluşur. Resimli çocuk kitaplarında yer verilen farklı kültürden karakterler, öyküler çocuğun ufkunu açacak ve ona dış dünyanın kapılarını aralayacaktır. Bu durum, yerli kitaplarda olabileceği gibi, çeviri kitaplarda da olması beklenen bir durumdur. Evrensel değerlere dair özelliklerin farkına varacak olan çocuk, aynı zamanda insanı insan yapan değerleri öğrenecek, aynı durum üzerindeki farklılıkları ve benzerlikleri keşfedecektir (Mert, Albayrak ve Serin, 2013).

Tüm bu durumlar göz önüne alındığında resimli çocuk kitaplarındaki kültürlenme boyutu da önemli bir konu haline gelmektedir. Araştırmada farklı kültüre ait karakterlerin ve farklı kültürden ibarelerin öyküde bulunup bulunmadığına bakıldığında, yerli kitaplarda iki maddenin de oranının çeviri kitaplara göre daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır. Örneğin Y13 nolu kitaptaki ana karakterlerden olan Tavşan Roka, farklı özellikleri, alışkanlıkları bulunan kurbağalarla arkadaş olup, onlar gibi yürümeyi, onlar gibi görünmeyi isteyerek onlara benzemeye çalışır. Bir diğer kitapta ise (Y28) ‘Zeybek oyunundan fokstrota kadar ne kadar dans varsa hepsi büyük bir neşe içinde yapıldı.’ cümlesi geçmektedir. Bu cümlede görüldüğü üzere kitapta farklı bir kültüre ait ibareye rastlanmıştır. ‘Zeybek’ dansı yazarın kültüründen gelen bir dans türüdür ancak ‘fokstrot’ Amerika ve Avrupa’da daha çok benimsenmiş bir danstır. Farklı kültürden karakterlerin oranı yerli kitaplarda yarı yarıyayken, farklı kültüre ait kültürel unsurlar daha düşük olarak saptanmıştır. Farklı kültürlerin kolay kabullenilip kabullenilmediğine bakıldığında yine yerli kitapların büyük bir farkla önde olduğu görülmektedir. Ancak oran olarak her ne kadar yerli kitaplar, çeviri kitaplardan önde olsa da, oranın olması gerekenden düşük olduğu söylenebilir. Örneğin Y1 nolu kitabın ana karakterlerinden

kirpi ve kaplumbağa kanatlara sahip olunca martılarla kolayca arkadaşlık etmektedir. Okul öncesi ve ilköğretim çağılarında, çocukların resimli çocuk kitapları aracılığıyla farklı kültürlerden karakterlerle yeni yeni karşılaşmaya başladığı düşünüldüğünde, kolay kabullenilmiş olan farklı bir kültüre ait nesne, insan vb. şeylere karşı olumlu tutum oluşturma ihtimalinin yükseleceği söylenebilir. Bu nedenle bu oranın yetersiz olduğu söylenebilir.

Araştırmanın bir diğer bulgusuna bakıldığında öykülerin çok azında zamanla değişen etik kurallarından söz edildiği, öykülerin çoğunun temalarının yepyeni bir kültür kalıbı kurmaya yönelik olmadığı saptanmıştır. Afetler, göç, iklim değişikliği, tarihte yapılan savaşlar, ticari ilişkiler ve teknolojik nedenlerle ortaya çıkan kültürel değişimlerden resimli çocuk kitaplarında yok denecek kadar az söz edilmiş olması dikkat çeken bir bulgudur. Y10 numaralı kitapta Pay isimli karakter, göç nedeniyle farklı bir ormana gelmiş ve ormandaki diğer hayvanlara yeni şeyler öğretmiştir. Ayrıca Y18 numaralı kitapta ‘Teknolojik her şeyi ürettik, ancak mutluluğu tükettik.’ cümlesi teknolojik nedenlerle ortaya çıkan kültürel değişimlerden söz edildiğine örnek olarak verilebilir.

5.1.3. Resimli Çocuk Kitaplarındaki Kültürleşme ile İlgili Sonuç ve Tartışma

Güvenç’e göre (2002) kültürleşme, birden fazla kültürün etkileşimi sonucu değişime uğramasıyla ortaya çıkmaktadır. Kültürleşme, tek boyutlu ya da çok boyutlu olabilmektedir. Tek boyutluda bir azınlık durumu varken çift boyutluda kültürleşme çift taraflıdır. Çocuk kitaplarındaki kültür araştırılırken kültürlenme ve kültürleşme gibi kültürleşmeye de yer vermek gerekmektedir.

Kültür değişiminin kendiliğinden gerçekleşebilmesi için bazı unsurlar gerekmektedir. Toplumlar arası yapılan ticaret, birbirlerine yakın yaşamaları, afet, göç ve iklim gibi nedenler, savaşlar bu unsurlara örnek olarak gösterilebilir. Öykülerde, bu nedenlerle kendiliğinden olan kültürleşmeye bakıldığında ciddi bir orana ulaşamadığı görülmektedir. Ancak bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılarıdaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz edildiği az da olsa söylenebilir. Fakat bu durum sadece yerli kitaplar açısından geçerlidir. Çeviri kitaplarda yine bu oran sıfır olarak kalmıştır.

Kültürleşme baskı ve empoze yoluyla ya da kendiliğinden gerçekleşiyor olabilmektedir. Bir kültürün diğerine baskı kurması sonucu oluşan bir kültürel değişime yerli kitaplarda hiç rastlanmamış olup, çeviri kitaplarda ise önemsenmeyecek bir oranda rastlanmıştır. Örneğin Ç5 numaralı kitapta tilkinin, kendi sistemine zorla dahil etmesi sonucu tavşanların kültürleri değişmiştir. Her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihi ve değerler sistemi içinde kabul etmesi yerli kitaplarda çeviri kitaplara göre daha fazla işlenmiştir. Oran, baskı ve empozede olduğu kadar düşük çıkmamıştır. Örneğin Y24 numaralı kitapta ejderhalar ve insanlar aynı toplumsal düzen içerisinde yaşadıkları,

bunun sonucu olarak aynı toplumsal düzeni benimsedikleri görülmektedir. İngiltere’de yapılan bir araştırma kapsamında, orada yaşayan Türk öğrencilerinin kültürleşme tercihleri incelenmiş ve en son tercih ettikleri kültürleşme şeklinin erime, yani kendi kültürlerinin tamamen yok olması olduğu, en fazla tercih ettikleri kültürleşme şeklinin ise bütünleşme, yani hem kendi kültürünü hem yaşadığı toplumun kültürünü bünyesinde barındırma olduğu görülmüştür (Kılıçoğlu, Acat ve Karadağ, 2015).

Öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür siteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura hem yerli kitaplarda hem de çeviri kitaplarda neredeyse hiç yer verilmediği görülmektedir.

Araştırma sonucuna göre resimli çocuk kitaplarının küçük bir kısmında yabancı kültüre ait bir özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış olup, bu oran yerli çocuk kitaplarında çeviri kitaplara göre daha yüksek bulunmuştur. O kültüre aitmiş gibi kullanılmak yerine o kültüre uyarlanan kitap sayısı da yine yerli kitaplarda daha fazla olmakla beraber toplamda düşük bir oranda kalmıştır. Y24 numaralı kitapta, ejderhaların insanlar gibi dış doktoruna gitmesi farklı bir kültüre ait özelliğin o kültüre aitmiş gibi kullanılmasına, gittiği dış doktorunun ejderha olup, dışçı malzemesi olarak yangın söndürme tüpünü kullanması ise yabancı bir kültüre ait özelliğin o kültüre uyarlanmasına örnek olarak gösterilebilir.

Bütün bu değişimler sonucu oluşan yeni kültür unsurunun toplumda yer edinebilmesi için bazı düzenlemeler gerekir. Genellikle sosyal yapıyla ilgili bu düzenlemelerin ise az da olsa çocuk kitaplarında yer edindiği görülmektedir. Bu oranın, diğer maddelerin çoğunda olduğu gibi bu maddede de yerli kitapların çeviri kitaplara göre daha önde olduğu söylenebilir. Örneğin Ç7 numaralı kitapta, köye her şeyin en iyisini yapan makineler gelmesi sonucunda halk hayal kurmayı bırakmış, toplumdaki meslekler körelmiştir.

Okul Öncesi eğitimde kitaplar sıklıkla kullanılmaktadır. Çocuğu keşfetmeye yöneltmek, hayal gücünü geliştirmek amacıyla okul, öncü olmalıdır. Bu bulgular doğrultusunda toplum kurallarını keşfetmesini sağlamak için, çocuğa kendi kültürünü toplum kurallarının gerekliliğini çocuklara aktarma aracı olarak kitapların kullanılabileceği görülmektedir.

Resimli çocuk kitaplarının aynı zamanda bir yönlendirme aracı olarak kullanılabileceğine yönelik görüşler de mevcuttur. Buna örnek olarak 2015 yılında Alimen’in yaptığı bir araştırma gösterilebilir. Bu çalışmada, Sabiha ve Zekeriya Sertel’in 1926-1928 yılları arasında yayımladıkları çeviri çocuk kitapları incelenmiş ve bu inceleme sonucunda kitapların ‘batılılaşma’ ve ‘muasır medeniyet’ bağlamında yönlendirmeyi amaçladığı ve bu durumun ‘toplum mühendisliği’ eylemi olarak değerlendirilebileceği saptanmıştır. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda ve aynı zamanda olumsuz içerik ve daha önce bahsedilen olumsuz davranışların boyutu, miktarı

ve işlenişi konusu ele alındığında çocuk edebiyatı eleştirmenliğinin olması gerektiği söylenebilir. Bu eleştirmenlerin alan içinden, çocuk edebiyatıyla doğrudan ilgilenen (yazar, akademisyen, çevirmen) uzmanlar olması daha sağlıklı olacaktır.

Resimli çocuk kitaplarında kültürleme, kültürlenme ve kültürleşmeye yer verme düzeylerine genel olarak bakılacak olursa kültürlenme ve kültürleşmeden ziyade daha çok kültürlemeye yer verildiği görülmektedir. Kültürleme, çocuğa parçası olduğu toplumun kültürünü aşılama açısından önemlidir. Ancak günümüzde çocuk kitaplarında çocuk haklarına ve evrensel değerlere, diğer kültürel özelliklere oranla daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Eğitim sistemimizde kabul gören anlayış yaratıcı eğitim anlayışı olsa da, gelenekselci yazarlar, çocuk kitaplarında bilgiyi, toplum kurallarını, kültürü doğrudan çocuklara aşılama amaçlamış ve bu nedenle kültürlemeye ağırlık vermiş olabilirler. Bunun yerine çocuğun bilgiyi kendinin keşfetmesini sağlamayı amaçlamak ve kitapları buna göre düzenlemek çağdaş eğitim anlayışına daha uygun olacaktır. Kültürün geçmişe dönük ve geleceğe yönelik olmak üzere iki yönlüdür. Bu bağlamda kültürleme aracılığıyla çocuğa kendi kültürünü öğretirken aynı zamanda evrensel değerlerin çocuğa sunulması amaçlanarak kitaplarda yalnızca kültürlemeye değil, kültürlenme ve kültürleşmeye de yer verilmesi gerekmektedir. Kültür içerisinde buna yönelik değişikliklerin olabilmesi için bir iç dinamiğe ihtiyaç olduğu söylenebilir ve bu durumu daha çok yerli yazarların üstlenmesi gerektiği beklenir.

Araştırmada, resimli çocuk kitapları incelenirken, Türkiye’de yayınlanan çocuk kitapları sayılarına bakılmıştır. TÜİK’in verileri incelendiğinde 2013-2017 yılları arasında basılan çocuk ve ilk gençlik kitaplarının sayılarının 2013 yılında 8130, 2014 yılında 6889, 2015 yılında 8215, 2016 yılında 8618 ve 2017 yılında 10042 olduğu görülmektedir (www.tuik.gov.tr). Ancak çeviri ve yerli kitapların istatistiği bulunamamıştır. Kültür aktarımı açısından bakıldığında ülkede, yerli ve çeviri kitap sayılarının oran olarak birbirine yakın olması beklenmektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmanın sonuçlarından yola çıkılarak,

Anne-babalara;

- Çocukları için kitap satın alırken daha nitelikli kitapları satın almaya dikkat etmeleri,
- Yerli yazarların kitaplarının yanı sıra yabancı yazarlardan da kitaplar edinip çocuklara okumaları,
- Kitap seçimi konusunda nitelik kazanıp farklılıklara saygı, cinsiyet eşitliği gibi konulara değinen kitapları da edinmeleri,

Yayınevlerine;

- Gerekirse devletten destek sağlanarak daha uygun fiyatlı ve kolay ulaşılabilir çocuk kitapları piyasaya sürmeleri,
- Gerekli tanıtımlar yapılarak kitap okumayı ve çocuklara kitap okumayı özendirici çalışmalar yapmaları,
- Yayın politikalarında, yerli ve çeviri çocuk kitaplarına aynı oranda yer vermeleri,
- Teknoloji, bilim, evrensel hukuk, çocuk hakları, göç, doğal afetler ve iklimsel sebepler gibi konulara da değinen resimli çocuk kitaplarını yayın programlarına almaları,

Eğitimcilere;

- Anne-babalara kitap seçimi konusunda bilgilendirmeyi sağlayacak çeşitli seminerler düzenlemeleri,
- Sınıf içerisindeki Türkçe-dil etkinliklerinde, daha önceden incelenmemiş bir kitabı çocuklara okumamaları,
- Ailelere, Türk ve yabancı yazarlara ait nitelikli kitapları tanıtmak amacıyla kitap tanıtım günleri düzenlemeleri,

Araştırmacılara;

- Farklı yıllarda basılan çeviri ve yerli kitaplarda kültüre yer verme oranını incelemeleri,
- 0-3 yaş grubuna yönelik resimli çocuk kitaplarındaki kültüre yer verme oranını incelemeleri önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akalın, R. (2013). *Çeviribilim Araştırmalarının Çeviri Eğitimindeki Yeri ve İşlevi-Kuram Temelinde Akademik Çeviri Eğitiminin Temel İlkelerini Belirleme Denencesi*. Doktora Tezi. Mersin: Mersin Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Albayrak, F., Serin, N. (2012). Gazi Üniversitesi Tömer Yabancılar İçin Türkçe 1-2 Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi. 5. *Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı*. Mersin: Mersin Üniversitesi.
- Alimen, N. (2015). *Bir Yönlendirme Amacı Olarak Çeviri: Serteller ve Çeviri Çocuk Edebiyatı*. Doktora Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arıcı, A.F. (2016). *Çocuk Edebiyatı ve Kültürü*. Ankara: Pegem Akademi.
- Arıcı, A. F., Urgan, S., Şimşek, T. (2016). Çocuk Edebiyatının Türleri ve Çocuğa Katkıları. Edt. Şimşek, T. *Kuramdan Uygulamaya Çocuk Edebiyatı* (S. 217-322). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Aslantürk, Z. (1999). *Sosyoloji*. İstanbul: M.Ü.İ.F.V.Y Yayınları.
- Atabek, E. (1997). Türkiye’de Çocuk ve Gençlik Kültürü. Edt. İpşiroğlu, N., İpşiroğlu Z. *Çocuk Kültürü* (S.11-15). İstanbul: Mavibulut.
- Aytaş, G., Karakuş Aktan, E. (2012). Çocuk Edebiyatı ve Eğitimi Açısından Hayriyye. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32(2), 537-555.
- Bakır, G. R. (2012) *Yazılımda Yerelleştirme ve Çeviri*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Balaman, A. R. (1981). Geleneksel Yaşamda Kültürlenme (Toplumsallaşma) Süreci. Ege Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2. 169-176.
- Baş, B. (2012). *Türkçe Öğretimi Açısından Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Kriter Yayıncılık.
- Baş, B. (2015). *Türkçe Öğretimi Açısından Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baykan, A. (1996). Sosyal-Kültürel Faktörlerin Çevirideki Rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 14. 177-197.
- Berry, JW. (2001). A Psychology of İmmigration. *J Soc Issues*, 57. 615-631.
- Bilgin, H. (2011). 5-6 Yaş Çocuklarına Yönelik 1990-2010 Yılları Arasında Basılan Resimli Kitapların Çocuğa Görelik Kavramına Göre İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bilgin, N. (2003). *Sosyal Psikoloji Sözlüğü*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Bogardus, E. S. (1949). CulturalPluralism and Acculturation. *Sociology and Social Research*. 34. 125-129.
- Boratav, P. N. (2003). *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul: Bilgesu Yayıncılık.

- Cianciolo, P. J. (1997). *Picture Books for Children*. USA: American Library Association.
- Cihan, N. (2014). Okullarda Değerler Eğitimi ve Türkiye’deki Uygulamaya Bir Bakış. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 9(2). 429-436.
- Ciravoğlu, Ö. (1997). *Okul Öncesi Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Çakır, M. (2010). Kültürlerarası İletişimin Bir Yönü: Özün Ötekileştirilerek Yabancılaştırılması. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*. 21(1), 75-84.
- Çelik, A. (2009). *Masalların Eğitim Açısından Dil ve Kültür Edinimine Katkısı Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelikkaya, H. (1993). Kültür ve Eğitim. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5, 23-30.
- Çobanoğlu, D. (2014). *6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Nasreddin Hoca Fıkralarının Eleştirel Okuma Yöntemi ile İşlenmesi ve Fıkralardaki İnsan Karakterine Ait Özelliklerin Öğretilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demirel, Ö. (2012). *Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğrenme Sanatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirkan, M., Akgün, A. (2017). Kültür(süz)leşme ve Dil Sorunsalı: Fransa’daki Türklerin Entegrasyon ve Dilsel Kimlik Profilleri. *Turkophone Dergisi*. 4(1). 62-75.
- Dilidüzgün, S. (1997). Türkiye’de Çocuk ve Gençlik Edebiyatı. Edt. İpşiroğlu, N., İpşiroğlu Z. *Çocuk Kültürü* (S.41-45). İstanbul: Mavibulut.
- Dinç, S. (2017). *Türkiye’de En Çok Okunan Çocuk Kitaplarının İstatistiksel Analizi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dirican, R., Dağlıoğlu, H. E. (2014). 3-6 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Yayımlanan Resimli Hikaye Kitaplarının Bazı Temel Değerler Açısından İncelenmesi. *Cumhuriyet International Journal Of Education*. 3 (2), 44 – 69.
- Doğan, M. (2005). *Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Pınar Yayınları.
- Düğü, Ö. (2010). *1981 ve 2005 Türkçe Programlarına Göre Hazırlanmış İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarındaki Masal ve Fabl Metinlerinin İşleniş Süreçlerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdal, K. (2008). Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Kitapları. *Milli Eğitim Dergisi*. 178, 40.
- Ergen, E. (2009). *Kavramların Algılatılmasında Resimli Çocuk Kitaplarının Rolü Bağlamında “Simyacının Hediyesi” Öyküsü İçin Çocuk Kitabı Tasarımı*. Sanatta Yeterlik Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Falkingham, L. T., Reeves, R. (1998). Context Analysis A Technique for Analysing Research In A Field, Applied To Literature On The Management Of R and D At The Section Level. *Scientometrics*. 42(2), 97-120.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Fuat, M. (2010). *Tiyatro Tarihi*. İstanbul: Msm Yayınları
- Gökçe, B. (2008). *Gülten Dayıoğlu'nun Çocuk Öykülerinde Değer Eğitimi ve Öykülerin Türkçeye Katkısı*. Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gökdağ, R. (2011). Sosyal Etki ve Sosyal Güç. Edt. Ünlü, S. *Sosyal Psikoloji-I*. (s. 56-70). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Güleryüz, H. (2002). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Gülner, B., Balcı Ş. (2010). Televizyon İzleme Motivasyonları ve Kültürleşme: Yabancı Uyruklu Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. 28, 447-483.
- Güngör, D. (2014). Kuşak Avrupalı Türklerde Psikolojik Entegrasyon ve Uyum: Çift Boyutlu Kültürleşme Temelinde Karşılaştırmalı Bir Derleme. *Türk Psikoloji Yazıları*. 17(34), 16-31.
- Güvenç B. (1985). *Kültür Konusu ve Sorunlarımız*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Güvenç, B. (2002). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Güvenç, B. (2002). *Kültürün Abc'si*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Hakverdi, S. (2014). *Adam Öykü Dergisindeki Öykü Teorisi ile İlgili Yazıların İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kan, M. O. (2010). *Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları İlköğretim 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Kültür Öğeleri Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karabacak, E. (2015). *Bir Fabl Ustası Olarak Ivan Krilov*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karakoç, İ. (1999). *Anılar ve Edebiyatçıların Anıları Bibliyografyası*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karapınar, H. (2013). *Cumhuriyet Dönemi Edebiyat ve Sanat Dergilerinde Şiir Kuramı ve Şiir Eleştirisi: 1950-1970*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karatay, H. (2007). Dil Edinimi ve Değer Öğretimi Sürecinde Masalın Önemi ve İşlevi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(3), 463-475.
- Kaya, D. (2007). *Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Akçağ.
- Kaya, M. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Türkçe'de Yanlış Ünlü Sesletimleri. *İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*. 1, 89-97.

- Kaya, Y. (2002). Kültür Değişmeleri; Milli Kültüre Karşı Takınılan Tavrın Değişmelere Tesiri. *Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 190-196.
- Keskin, F. (2010). *Yetişkinlere Yönelik Yabancı Dil Olarak Türkçe Derslerinde Yazınsal Metinlerle Kültür Aktarımı*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kheiri, F., Mahamood, M. (2018). The Portrayal of Persian Art and Culture in Children Books Illustration in Iran. *Proceedings of the Art and Design International Conference*. 253-261.
- Kıbrıs, İ. (2010). * ocuk Edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Kılıç, U. (2010). * eviri  ocuk Klasiklerinde Eğitici İletiler (Meb'in 2005 Yılında İlk retim  ğrencilerine önerdiği 100 Temel Eser  rneğinde)*. Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kılıçoğlu, G., Acat, M. B. ve Karadağ, E. (2015). İngiltere'deki Türk  ğrencilerin Kültürleşme Tercihleri ve Bu Tercihlerin Okula Aidiyet Duygusuyla İlişkisi. *Sosyoloji Dergisi*, 3(30), 195-225.
- Kubat, U. (2013). * ift K lt rl lerde Kültürleşme, Kültürel Açıdan Simgesel Markalar ve Marka Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesinde Reklam Dilinin Rolü*. Doktora Tezi. Antalya: Akdeniz Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kul, N. (2014). *Evrensel Bakış Açısıyla  lkemizde 1930-2010 Yılları Arasında Basılan Resimli  ocuk Kitapları*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kula, F. (2017). *Kültür Aktarımı ve Kültürel Kimliğin Geliştirilmesi Konusunda Yöneticilerin,  ğretmenlerin, öğrencilerin ve Velilerin Beklentileri, Görüşleri ve  nerileri*. Yüksek Lisans Tezi. Antalya: Akdeniz Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Lembet, Z. (2012). Kültür, Dil, Tüketim ve Reklam İlişkisi. Edt. Babaoğul, M. şener, A. Buğday, E. B. *Tüketiciler Yazıları III*. Ankara: Elma Teknik Basım, Matbaacılık.
- Levent, G. (2010). * ocuk Edebiyatı  evirilerinde Karşılaşılan Sorunlar*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mercan, Z. (2015). *Okul  ncesi Dönem  ocuk Kitaplarında Resimlemenin  ğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Meriç, C. (1986). *Kültürden İrfana*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Mert, O. Albayrak, O. Serin, N. (2013). Çeviri  ocuk Kitaplarının Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi. *Anadili Eğitimi Dergisi*. 1(3), 58-73.
- Murdock, C. P. (1965). *Outline Of Cultural Materials*. Hraf, Inc.
- Mutlu, E. C. (1999). *Uluslararası İşletmecilik*. İstanbul: Beta.
- Mutlu E.C. (2000). *Uluslararası İşletmecilik*. İstanbul: Beta.
- Neydim, N. (2003). * eviri  ocuk Edebiyatı*. İstanbul: Bu Yayınevi.

- Odabaşı Y., Barış G. (2002). *Tüketici Davranışı*. İstanbul: Mediacat Kitapları.
- Oğuzkan, A. F. (1997). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, A. F. (2001). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, F. (2006). *Yerli ve Yabancı Yazarlardan Örneklerle Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, A. F. (2013). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oruç, Ş., Erdem, R. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Biyografi Kullanımının Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Tutumlarına Etkisi. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*. 30, 215-229.
- Önal, M. N. (2002). Türkçe'nin Eğitimi ve Öğretiminde Oyun Tekerlemelerinin Yeri ve Önemi. *Muğla Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Sayı 9.
- Özdemir, E. (1990). *Edebiyat Bilgileri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Özdemir, E. (1999). *Yazınsal Türler*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Öztürk Çelik, S. (1987). *Çocuk Edebiyatı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Ders Kitapları.
- Özlem, D. (2012). *Kültür Bilimleri ve Kültür Felsefesi*. Notos Kitap.
- Pescosolido, B. A., Grauerholz, E., Milkie, M. A. (1997) Culture and Conflict: The Portrayal of Blacks in U.S. Children's Picture Books Through the Mid- and Late-Twentieth Century. *American Sociological Review*, 62(3). 443-464.
- Puurtinen, T. (2006). "Translating Children's Literature: Theoretical Approaches and Empirical Studies" *The Translation of Children's Literature: A Reader*, (Ed. G. Lathey), pp.54-65, Multilingual Matters Ltd.
- Sami, Ş. (1989). *Kamus-i Türki*, İstanbul: Enderun Kitabevi.
- Sarıyüce, H. L. (2012). *Türk Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Ansiklopedisi, I-II*. İstanbul: Nar Yayınları.
- Saygın, S., Hasta, D. (2018). Göç, Kültürleşme ve Uyum Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar. *Current Approaches in Psychiatry*. 10(3), 302-323.
- Sever, S. (2002). Çocuk Kitaplarında Yansıtılan Şiddet (Milli Eğitim Temek Yasası ve Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Bağlamında Bir Değerlendirme). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi* 35(1-2).
- Sever, S. (2008). *Çocuk ve Edebiyat*. İzmir: Tudem.
- Sevim N. (2010). *Tüketici Kültürleşmesinin Almanya'daki Türk Göçmenlerin Gıda Tüketim ve Gıda Alışveriş Davranışları Üzerindeki Etkisi*. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Shulevitz, U. (1997). *Writing with Pictures*.
- Sıkı, R. (2011). *Türkiye'de Çocuk ve İlk Gençlik Edebiyatı Yayıncılığı: 2000-2009*. Uzmanlık Tezi. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı. Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

- Şahbaz, M. B. (2016). *Çeviri Çocuk Edebiyatı Ürünlerindeki Kültürel Öğeler*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Başkent Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, Ş. (2010). Almanya'daki Türk Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunun Kuşaklar Arası Karşılaştırması: Kültürleşme. *Bilişim*, 55, 103-134.
- Şirin, M. R. (1994). *99 Soruda Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Şirin, M. R. (1998). *Televizyon Çocuk ve Aile*, İstanbul: İz Yayıncılık.
- Şirin, M. R. (2007). *Çocuk Edebiyatı Kültürü*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Şirin, M. R. (2007). *Çocuk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Tarçın, G. (2015). *Çukurova Bilmece Sorma Geleneği ve Çukurova Bilmeceleri (Adana-Osmaniye)*. Doktora Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Taşdemir, M. (2000). *Eğitimde Planlama ve Değerlendirme*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Turgut, G. (2007). *Televizyon Programlarında Biyografinin İçeriğinin Dönüşümü*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tür, G., Canbolat, B. (1982). *Okul Öncesi Dönemde Çocuk Kitapları*. Ankara: Gazi Üniversitesi M. E. F. Lisans Programı.
- Tür, G., Turla, A. (1999). *Okul Öncesinde Çocuk, Edebiyat ve Kitap*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (1998). İstanbul: Dergah Yayınları
- Uzmen, S. (2001). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Çocuklarının Prososyal Davranışlarının Resimli Çocuk Kitapları ile Desteklenmesi*. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Waldmann, G. (1999). *Produktiver Umgang Mit Literatur Im Unterricht*. Hohengehren, Schneider Verl.
- www.tdk.gov.tr
- www.tuik.gov.tr
- www.wikipedia.org.tr
- Yalçın, A., Aytaş, G. (2012). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yalçın, P. (2003). Jean-Louis Mattei'den Örneklerle Çeviride Kültürel Unsurlar Sorunu. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 47-58.
- Yardımcı, M. (2004). *Başlangıçtan Günümüze Türk Halk Şiiri*. Ankara: Ürün Yayınları.
- Yıldırım, D. (1999). *Türk Edebiyatında Bektaşî Fıkraları*. Ankara: Akçağ.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yörüköğlu, A. (1995). *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk*. İstanbul: Özgür Yayınları.
- Yurdadoğ, B. (1995). Çeşitli Yaş Gruplarında Çocuk Kitaplarının Kağıt, Hurufat ve Renk Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar. Z. Gürel (Ed.), *Birinci Çocuk*

Edebiyatı Sempozyumu. Ankara: Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği Yayınları.

Zivtci, N. (2006). Çocuk Edebiyatı Çevirisinde Kültürel Değerlerin Aktarılması. S. Sever (Ed.), *II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu* içinde (s. 357-360). Ankara: Ankara Üniversitesi.

EKLER

EK 1: YERLİ KİTAP LİSTESİ

YERLİ RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARI				
NO	KİTAP İSMİ	YAZAR	YAYIN YILI	YAYINEVİ
Y1	Kanatlı Kirpiyle Uçan Kaplumbağa	Bilgin Adalı	2013	Yapı Kredi Yayınları
Y2	Kirpi Masalı	Can Göknıl	2013	Can Çocuk
Y3	Mevsimler	Üstün Dökmen	2013	Remzi Kitabevi
Y4	Tablodaki Prenses	Tevfik Taş	2013	Evrensel Çocuk Kitaplığı
Y5	Doğum Günü Armağanı	Erol Büyükmeriç, Serap Deliorman	2013	Kaynak Çocuk
Y6	Kelebeğini Arayan Ayşe	Tülin Kozikoğlu	2013	Redhouse Kidz
Y7	Bilmiş Fare Tuna	Tülin Kozikoğlu	2014	Kidz
Y8	Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kızdan	Sara Şahinkanat	2014	Yapı Kredi
Y9	Gün Bilmecelele Başlar	Ayla Çınaroğlu, Mustafa Delioğlu	2015	Doğan Egmont
Y10	Puki ve Pay	Aylan Aydın	2015	Final Kültür Sanat
Y11	Pöti	Gökçe Gökçeer	2015	Redhouse Kidz
Y12	Sen Bir Robot Değilsin	Aysun Berkday Özmen	2015	Redhouse Kidz

Y13	Kurbağaya Özenen Tavşan Roka	Aytül Akay, Esra İlder Demirbilek	2015	Redhouse Kidz
Y14	Moko ile Dinozo	Aysun Berkday Özmen	2015	Doğan Egmont
Y15	Dedemin Sihirli Mutfağı	Aytül Akay, Emel Alp Sarı	2015	Doğan Egmont
Y16	Siyah Beyaz Hikaye	M. Tunç Atalay	2015	Mandolin
Y17	Kayıp Çocuklar Bahçesi	Emine Bora	2015	Yapı Kredi Yayınları
Y18	Pibalu Gezegenine Yolculuk	Emre Şimşek	2015	Redhouse Kidz
Y19	Üç Kedi Bir Canavar	Sara Şahinkanat	2015	Yapı Kredi Yayınları
Y20	Adanın Saçları	Berrin Karakaş	2016	Final Kültür Sanat
Y21	Bir Ülkenin İki Kralı Olur mu	Sevil Becker	2016	Final Kültür Sanat
Y22	Farklı Ama Aynı	Feridun Oral	2016	Yapı Kredi Yayınları
Y23	Kaanın Sallanan Dişi	Ezgi Perktaş	2016	Çamlıca Çocuk
Y24	Dişi Düşen Ejderha	Sima Özkan Yıldırım-Emel Tüfekçioğlu Ata	2016	Beta Kids
Y25	Annemle Uzayda	Ahmet Büke	2017	Günışığı Kitaplığı
Y26	Guguklu Saatin Küçük Kuşu	Feridun Oral	2017	Yapı Kredi Yayınları
Y27	Kardan Arkadaşım	Esin Bacacı Taner	2017	Timaş
Y28	Sarayda	Nazım Hikmet	2017	Yapı Kredi

EK 2: ÇEVİRİ KİTAP LİSTESİ

ÇEVİRİ RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARI					
NO	KİTAP İSMİ	YAZAR	YAYIN YILI	YAYINEVİ	YAZARIN ÜLKESİ
Ç1	Penguenler Uçamaz	Richard Byrne	2013	Mikado Çocuk	İngiltere
Ç2	Benim Küçük Kardeşim	Christian Jolibois	2013	1001 Çiçek	Fransa
Ç3	Monet Arkadaşım Claude	Anna Obiols	2013	1001 çiçek	İspanya
Ç4	Leonardonun Paleti	Gerry Bailey-Karen Foster	2013	1001 Çiçek	Amerika
Ç5	İyi Kalpli Küçük Tavşan	Michael Escoffier	2013	Yapı Kredi Yayınları	Fransa
Ç6	Bulut Kuş	Bai Bing	2014	Günışığı Kitaplığı	Çin
Ç7	Değirmenler Vadisi	Noelia Blanco-Valeria Docampo	2014	Abm	Belçika
Ç8	Sevgi Canavarı ve Mükemmel Hediye	Rachel Bright	2014	1001 Çiçek	İngiltere
Ç9	Mış Gibi	Peter H. Reynolds	2014	Altın Kitaplar	Kanada
Ç10	Çiftçi Çetin	Felicity Brooks-Jo Litchfield	2014	Mikado Çocuk	İngiltere
Ç11	Müze	Susan Verde	2015	Günışığı Kitaplığı	Amerika
Ç12	Sen Uyurken	Durga Bernhard	2015	Tübitak	Amerika
Ç13	Ben ve Sen	Giusi Quarenghi	2015	Günışığı Kitaplığı	İtalya

Ç14	Okumayı Sevmeyen Çocuğun Hikayesi	Miriam Dubini	2015	Yapı Kredi Yayınları	İtalya
Ç15	Aç Tırtıl	Eric Carle	2015	Mavi Bulut Yayıncılık	Amerika
Ç16	Ama Bu Balığın Parmakları Var	O. Henry	2015	Aylak Adam	Amerika
Ç17	Yeni Yıl Hediyesi	Sue Hendra	2016	Pearson	İngiltere
Ç18	Öpücük Ne Renktir	Rocio Bonilla	2016	Günışığı Kitaplığı	İspanya
Ç19	Elmer	David Mckee	2016	Mikado Yayınları	Amerika
Ç20	Pembe Canavar	Olga De Dios	2016	Mikado Çocuk	İspanya
Ç21	Mercan'ın Kırmızı Saçları	Jeong Taek Chae	2016	Abm Çocuk	Kore
Ç22	Nasıl Başlar	Silvana Tavano	2016	Yapı Kredi Yayınları	Brezilya
Ç23	Marko Kılıktan Kılığa Giriyor	Gerry Boland	2017	Redhouse Kidz	İrlanda
Ç24	Herkes Alfred'e Bakıyor	Johan Unenge	2017	Redhouse Kidz	İsveç
Ç25	Gök Ağacı	Thomas Locker-Candace Christmasen	2017	Tübitak	Amerika
Ç26	Malenanın Aynası	Elena Ferrandiz	2017	Yapı Kredi	İspanya
Ç27	Obur Balina	Rudyard Kipling	2017	1001 Çiçek	İngiltere

EK 3: ÖLÇÜTLER

Kitabın Adı : Yazarı : Ülkesi : Yayın Yılı : Yayınevi :		
KÜLTÜRLEME	EVET	HAYIR
1) Kitabın başlığı, kültürel öge barındırıyor mu?		
2) Kitaptaki karakterlerin isimleri, yazarın kültüründen gelen isimler mi?		
3) Öyküde yaşayan değerlerden bir ya da daha fazlasına yer verilmiş mi?		
4) Öyküde toplum içinde yapılması uygun olmayan davranışlardan söz edilmiş mi?		
5) Öyküde toplum kurallarından söz ediliyor mu?		
6) Öyküde yazarın kültürüne ait şölen, bayram ve kutlamalardan söz edilmiş mi?		
7) Öyküde iyi beslenme ve sağlıklı olmakla ilgili bilgilere yer verilmiş mi?		
8) Öyküde yemek kültüründen söz ediliyor mu?		
9) Öykünün resimlerinde ve metninde geleneksel kıyafetlere yer verilmiş mi?		
10) Öyküde engeli olan birey veya bireyler bulunuyor mu?		
11) Öyküde selamlaşma, teşekkür etme gibi davranışlara yer verilmiş mi?		
12) Kitabın kapağındaki resimler, yazarın ait olduğu kültüre yönelik öğeler barındırıyor mu?		
13) Öyküdeki resimler kültürel öğeler içeriyor mu?		
14) Kitabın yazarının kültürüne yönelik herhangi bir sanat dalından kitapta söz edilmiş mi?		

15) Öyküde, evrensel hukukla ilgili cümleler geçiyor mu?		
16) Öyküde, çocuk haklarından söz ediliyor mu?		
17) Yazarın ülkesi dışında başka bir ülkeden ya da yer isminden söz edilmiş mi?		
18) Öyküde bilimden söz ediliyor mu?		
19) Öyküde teknolojiden söz ediliyor mu?		
20) Öyküde, yazarın ülkesine ait eğitim sisteminden söz edilmiş mi?		

KÜLTÜRLENME		
21) Öykü farklı kültürlere ait karakterler arasında geçiyor mu?		
22) Öykünün teması yeni kültür kalıplarının oluşması üzerine kurulu mu?		
23) Öyküde yazarın kendi kültürüne ait olmayan, farklı bir toplumun kültürüne ait ibareler bulunuyor mu?		
24) Öyküde, farklı kültüre ait nesneler, insanlar vb. kolay kabulleniliyor mu?		
25) Öyküde zamanla değişen etik kurallardan söz edilmiş mi?		
26) Öyküde doğal afetler, göç ve iklim değişikliği sonucu oluşan kültürel değişimlerden söz ediliyor mu?		
27) Öyküde, farklı bir toplulukla yapılan ticari ilişkilerden kaynaklanan bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?		
28) Öyküde, herhangi bir toplulukta tarihsel süreçte dahil olduğu savaşlar nedeniyle meydana gelen kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?		
29) Öyküde, teknolojik sebeplerden dolayı oluşan kültürel değişimlerden söz edilmiş mi?		

KÜLTÜRLEŞME		
30) Öyküde insanların birbirine yakın yaşamaları ve ticari ilişkilere girmeleriyle kendiliğinden gelişen kültürel özelliklerin oluşmasından söz ediliyor mu?		
31) Öyküde bir kültürün diğerine baskı yaparak kendi özelliklerini empoze etmesi var mıdır?		
32) Öykünün temasında her kültürün temsilcilerinin diğer kültürleri kendi tarihî ve değerler sistemi içinde kabul etmesi işlenmiş midir?		
33) Öykünün temasında yerli kültür sisteminin tamamen dışındaki başka bir kültür sisteminden aktarılmış, yepyeni bir unsura yer verilmiş mi?		
34) Öyküde yabancı bir kültüre ait özellik o kültüre aitmiş gibi kullanılmış mı?		
35) Öyküde yabancı kültüre ait bir özellik, o kültüre uyarlanmış mı?		
36) Öyküde değişen kültür sisteminin içinde yeni unsurun genel kabul göreceği ve uygulanacağı tarzda sosyal yapı ile ilgili gerekli düzenlemelere yer verilmiş mi?		
37) Öyküde, doğal afetler, göç veya iklimsel sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?		
38) Öyküde, teknolojik sebeplerle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?		
39) Öyküde, tarihsel süreçte oluşan savaş durumları sebebiyle ortaya çıkan kültürleşmeden söz edilmiş mi?		
40) Öyküde, bir toplum içinde bulunan farklı kültürel yapılarıdaki toplulukların tarihsel süreç içerisinde birbirlerini etkilemelerinden kaynaklanan herhangi bir kültürel değişimden söz ediliyor mu?		